

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖІКТЕУІШІ

НЕГІЗГІ ҚОРЛАР ЖІКТЕУІШІ
КЛАССИФИКАТОР ОСНОВНЫХ ФОНДОВ

ҚР МЖ 12-2009

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖІКТЕУІШІ

НЕГІЗГІ ҚОРЛАР ЖІКТЕУІШІ

ҚР МЖ 12-2009

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

Алғысөз

1 Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ

2 Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2009 жылғы 7 қыркүйектің № 451-од бұйрығымен БЕКІТІЛІП ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ

**3 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ**

**2014 жыл
5 жыл**

4 «ҚР МС 12-2005 Негізгі қорлар сыныптауышының (НҚС)» ОРНЫНА ЕНГІЗІЛДІ

Осы жіктеуішке өзгерістер туралы ақпарат жыл сайын шығарылатын «Стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар» ақпараттық көрсеткішінде, ал өзгерістер мен түзетулердің мәтіні ай сайын шығарылатын «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық көрсеткіштерінде жарияланады. Осы жіктеуіш қайта қаралған (жойылған) немесе ауыстырылған жағдайда, тиісті ақпарат «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық көрсеткішінде жарияланады.

Осы жіктеуіш Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толықтай немесе бөлшектеліп шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды

Мазмұны

1	Қолданылу саласы	1
2	Нормативтік сілтемелер	1
3	Терминдер және анықтамалар	1
4	Белгілер мен қысқартулар	2
5	Жалпы ережелер	3
6	Жіктеуіштің құрылымы	3
7	Жіктеуішті жүргізу	4
8	Негізгі қорлар жіктеуіші	5
	Материалдық негізгі қорлар (негізгі құралдар)	5
	Жер	5
	Ғимараттар	5
	Тұрғын ғимараттар	5
	Тұрғын емес ғимараттар	5
	Имараттар	7
	Беріліс құрылғылары	7
	Азаматтық құрылыстың басқа да объектілері	8
	Машиналар мен жабдықтар	10
	Көлік құралдары мен жабдықтары	10
	Өзге де машиналар мен жабдықтар	14
	Өзге де негізгі құралдар	33
	Биологиялық активтер	37
	Жасамыс жұмыс және өнім малы	37
	Көпжылдық екпеағаштар	37
	Аяқталмаған құрылыс	39
	Басқа топтамаларға енгізілмеген негізгі құралдар	39
	Материалдық емес негізгі қорлар (материалдық емес активтер)	40

ҚР МЖ 12-2009

	Бағдарламалық қамтамасыз ету	40
	Ойын-сауық жанры, әдебиет және өнер туындыларының түпнұсқалары	41
	Лицензиялық келісімдер	42
	Патенттер	42
	Гудвилл	43
	Өзге де материалдық емес активтер	43
9	Негізгі қорлар жіктеуішіне түсініктемелер	44
	А қосымшасы (ақпараттық). Негізгі қорлар жіктеуішінің ірілендірілген топтамаларының тізбесі	65
	Библиография	66

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖІКТЕУІШІ

НЕГІЗГІ ҚОРЛАР ЖІКТЕУІШІ

Енгізілген күні 2010-01-01

1 Қолданылу саласы

Осы жіктеуіш бухгалтерлік және статистикалық есепке алу салаларындағы негізгі қорларды есепке алу мақсатында кеңінен қолдануға арналған.

Осы жіктеуіш материалдық негізгі қорлар (негізгі құралдар) және материалдық емес негізгі қорлар (материалдық емес активтер) екі бөлімін қамтиды. Әрбір бөлім [1] және [4] талаптарына сәйкес жіктелген.

Жіктеуішті біріктірудің түрлі деңгейлерінде: экономикалық қызметтің жекелеген субъектілері деңгейінде; субъектілер топтары деңгейінде; бүкіл экономика деңгейінде қолдануға болады.

Негізгі қорларды есепке алу үшін жіктеуішті пайдалану [1] талаптарына сәйкес аса маңызды макроэкономикалық статистикалық көрсеткіштер әзірлеуге мүмкіндік береді.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы жіктеуішті қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжат қажет:

Экономикалық қызмет түрлері бойынша өнімдердің мемлекеттік жіктеуіші (ЭҚТӨЖ) ҚР МЖ 04-2008.

ЕСКЕРТПЕ Осы жіктеуішті пайдалану кезінде сілтемелік жіктеуіштердің қолданысын ағымдағы жылдағы жай-күйі бойынша жыл сайын басылып шығарылатын «Стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар» ақпараттық сілтемесі бойынша және ағымдағы жылда жарияланған тиісті ай сайын басылып шығарылатын ақпараттық сілтемелер бойынша тексерген дұрыс. Егер сілтемелік құжат ауыстырылса (өзгертілсе), онда осы жіктеуішті пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтемелік құжат ауыстырусыз жойылса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлікте қолданылады.

3 Терминдер және анықтамалар

Осы жіктеуіште тиісті анықтамаларымен мынадай терминдер қолданылады:

3.1 Негізгі қорлар: Тауарларды өндіру немесе жеткізу, нарықтық және нарықтық емес қызметтер көрсету, жалға беру немесе әкімшілік мақсаттар үшін пайдаланылатын және мынадай:

- оларды бір жылдан астам уақыт бойы пайдалану көзделетін;
- болашақтағы экономикалық тиімділіктер осындай активтерге байланысты болуы мүмкін;
- активтің құны дәл анықталуы мүмкін талаптарға жауап беретін материалдық және материалдық емес бейақша активтер.

3.2 Материалдық негізгі қорлар (негізгі құралдар): Субъект тауарлар өндіру немесе жеткізу және қызметтер көрсету үшін, басқа субъектілерге жалға беру үшін не әкімшілік мақсаттар үшін пайдаланатын және бір жылдан астам уақыт бойы пайдалану көзделген жылжымайтын мүліктерді (жер, ғимараттар, имараттар және жерге байланысты басқа да активтер), машиналар мен жабдықтарды қоса материалдық-заттық нысаны бар бейақша активтер.

3.3 Материалдық емес негізгі қорлар (материалдық емес активтер): Нақты

мәні жоқ, оларды:

- анықтауға болатын;
- субъектілер бақылайтын;
- оларды пайдаланудан субъект болашақта экономикалық тиімділік алудан үмітті ұзақ (бір жылдан астам) уақыт бойына тауарлар (жұмыс, қызмет) өндіруге немесе өткізуге және әкімшілік мақсаттар мен басқа субъектілерге жалға беруге арналған бейақша активтер.

3.4 Ғимараттар: Көтеретін және қалқалайтын немесе үйлескен (көтеретін және қалқалайтын) конструкциялардан тұратын, объектінің функционалдық мақсатына орай адамдардың тұруына немесе малдардың паналауына, заттарды сақтауға арналған тұрақты мақсаттар үшін салынған объект.

3.5 Тұрғын ғимарат: Жалпы мүлік болып табылатын, негізінен тұрғын үй-жайдан, сондай-ақ тұрғын емес үй-жай және өзге де бөліктерден тұратын құрылыс.

ЕСКЕРТПЕ Егер жалпы пайдалы алаңның жартысынан азы тұрғындық мақсат үшін пайдаланылса, ғимарат оның мақсатты дизайнына сәйкес тұрғын емес ғимарат ретінде жіктеледі.

3.6 Тұрғын емес ғимарат: Негізінен пайдаланылатын немесе тұрғын емес мақсаттарға арналған құрылыс.

ЕСКЕРТПЕ Егер жалпы пайдалы алаңның жартысы тұрғындық мақсаттар үшін пайдаланылса, ғимарат тұрғындық ретінде жіктеледі.

3.7 Имараттар: Инженерлік-құрылыстық объект (құрылыстан басқа), олардың міндеті еңбек мәнін өзгертумен байланысты емес сол немесе басқа техникалық функцияларды орындау арқылы өндіріс процесін жүзеге асыру үшін немесе әртүрлі өндірістік емес функцияларды жүзеге асыру үшін қажет жағдайларды жасау болып табылады.

3.8 Машиналар мен жабдықтар: Энергияны, материалдар мен ақпараттарды жаңғыртатын құралдар.

ЕСКЕРТПЕ Негізгі (басым) мақсатына орай машиналар мен жабдықтар түрлі санаттарға бөлінеді.

3.9 Биологиялық активтер: Жануар немесе өсімдік.

3.10 Лицензиялық келісім: Өнертабысты немесе өзге де техникалық жетістікті пайдалануға және оны коммерциялық әрі өндірістік мақсатта жұмсауға құқық беретін, патенттің иесі табыс ететін шарт, рұқсат; қызметтің қандай да бір түрімен шұғылдануға, жануарларды атуға, т.с.с. және сыртқы сауда операцияларын жүргізуге патенттерді мемлекеттік органдар береді.

3.11 Патент: Авторлықты растайтын және ол берілген адамға белгілі бір кезең ішінде өнертабысқа айырықша құқықты бекітетін, уәкілетті орган беретін құжат.

3.12 Гудвилл: Ұйым тұтас мүліктік кешен ретінде алған құнының оның барлық активтері мен міндеттемелерінің нарықтық (әділ) құнынан асуын көрсетеді.

4 Белгілер мен қысқартулар

Осы жіктеуіште мынадай белгілер мен қысқартулар қолданылған:

НҚЖ	Негізгі қорлар жіктеуіші
ҚЕХС (LAS)	Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарты
ҰШЖ-93 (SNA-93)	1993 жылғы Ұлттық шоттар жүйесі
ҚЕХС-16	Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарты-16.
«Жылжымайтын мүлік, ғимарат және жабдық»	
НӨС (CPC)	Негізгі өнімдерді жіктеу
ҒЖ (CC)	Ғимарат түрлерінің жіктеуіші
ЭҚТӨЖ	Экономикалық қызмет түрлері бойынша өнімдер жіктеуіші
НҚЖС	Негізгі қорлардың жалпыресейлік жіктеуіші

ЕСКЕРТПЕ Жақшаларда халықаралық стандарттар мен жіктеуіштердің ағылшын тіліндегі аббревиатурасы көрсетілген.

5 Жалпы ережелер

5.1 Осы жіктеуіш келесі базалық стандарттар мен жіктелімдерді пайдалану негізінде әзірленген:

- халықаралық статистикалық стандарттар;
- қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары;
- ҚР МЖ 04-2008 мемлекеттік жіктеуіші.

5.2 Осы жіктеуіш мынадай мәселелерді шешу үшін пайдаланылады:

- негізгі қорлардың нақты барының, құрамы мен жай-күйінің бастапқы және бухгалтерлік есебін жүргізу;
- жалпымемлекеттік және ведомстволық статистикалық байқауларды ұйымдастыру;
- негізгі қорлардың құрылымы мен жағдайы бойынша халықаралық салыстырымдылықтары;
- статистикалық және бухгалтерлік есеп жүргізу және ұйымдастыру;
- бір жолғы жұмыстар жүргізу (негізгі қорларды санап шығу және қайта бағалау, өтелім нормаларын анықтау және басқалар);
- басқа да міндеттер, соның ішінде айрықша және арнаулы міндеттер.

6 Жіктеуіштің құрылымы

Осы жіктеуіште базалық негіз ретінде ҚР МЖ 04-2008 жіктелім құрылымы алынған.

Жіктеуіште топтамаларды құрудың бұл құрылымы қызмет, өнім және қызмет көрсету түрлерінің халықаралық жіктелімдерімен сыйымдылықтың жоғары деңгейін қамтамасыз етеді.

НҚЖ құрылымы сәйкестендіру және атау блоктарынан тұрады. Сәйкестендіру блогы сатылы әдіс бойынша құрылған және онда жіктеменің көп сатылы жүйесі мен цифрлы кодты пайдаланумен дәйекті кодтау жүйесі бар.

НҚЖ-нің әрбір айқындамасы тоғыз таңбалы цифрлы код пен атауды қамтиды.

Жіктеуіште объектілер топтамаларын құруға арналған тоғыз таңбалы кодтардың жалпы құрылымы мынадай сызба түрінде берілген:

X00. 000000 _____ бөлім
 XX0. 000000 _____ ішкі бөлім
 XXX. 000000 _____ топ
 XXX. XXXX00 _____ сынып
 XXX. XXXXXX _____ түр

Жіктелімді құрудың мысалы:

Бөлім	100.000000	Материалдық негізгі қорлар (негізгі құрал-жабдықтар)
Ішкі бөлім	140.000000	Машиналар мен жабдықтар
Топ	141.000000	Көлік құралдары мен жабдықтар
Сынып	141.341000	Автомобильдер
Түр	141.341020	Жолаушылар таситын жеңіл автомобильдер.

Бөлімдер негізгі қорлардың жіктелімін есепке алып жасалған, [1]-де қабылданған жиынтық санаттарды білдіреді. Мысалы, материалдық және материалдық емес негізгі қорлар.

Ішкі бөлім әрбір бөлімнің ішіндегі жіктелім объектілерінің бөліну деңгейін білдіреді, ол объектілердің экономиканы тұтастай алғандағы мәнін есепке алады. Мысалы,

материалдық негізгі қорларда (негізгі құрал-жабдықтарда) сегіз ішкі бөлім бар: жер, ғимараттар, имараттар, машиналар мен жабдықтар, өзге де негізгі құралдар, биологиялық активтер мен басқа топтамаларға енгізілмеген негізгі құралдар. Топ дегеніміз – ішкі бөлімді құрамы бойынша жүйелеу. Мәселен, ғимараттар тұрғын және тұрғын емес болып бөлінеді, ал машиналар мен жабдықтар көлік құралдары мен жабдықтардан, өзге де машиналар мен жабдықтардан тұрады.

Кодтың үшінші және төртінші таңбаларының арасында нүкте қойылады.

Сыныптар жіктеу объектілерінің бөлшектелуін қамтамасыз етеді және оларды жіктеудің ең төмен маңызды деңгейі болып табылуы мүмкін. Негізгі қорлардың сыныптары негізінен ЭҚТӨЖ бойынша өнімнің тиісті сыныптарының базасында құрылған. Мысалы, көлік құралдары мен жабдықтар тобы сыныптарына сәйкес қалыптасқан өніммен берілген.

Түрлер бөлектенген сыныпты қажетті бөлшектеп көрсетеді және ол негізінен ЭҚТӨЖ бойынша өнімнің тиісті топтамалары базасында құрылған әрі есептік функцияларды орындау үшін қажет.

НҚЖ сыныбы ЭҚТӨЖ әртүрлі сыныптарында көрсетілген топтамалардан тұрған жағдайларда, не негізгі қорлардың ерекшелігіне байланысты ЭҚТӨЖ–де баламасы жоқ болса НҚЖ сыныбының коды мынадай құрылымға ие болады: XXX.000X00.

Жіктеуішті қолданудың қолайлығы үшін қосымша ретінде НҚЖ-нің ірілендірілген топтамаларының (бөлімдер-топтар) тізбесі (А қосымшасын қараңыз) келтірілген, мұнда оларды қалыптастырудың әдіснамалық көздері бар.

7 Жіктеуішті жүргізу

Жіктеуішті жүргізу жіктеуіштің эталонды және бақылау данасын жасауды, олардағы ақпараттың анықтылығы мен толықтығын қамтамасыз ету, негізгі қорлардың жаңа түрлерін жіктеу және кодтау мақсатында оларға өзгерістер енгізуді көздейді.

Жіктеуіштің эталондық данасын Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі (бұдан әрі - Агенттік) жүргізеді. Бақылау данасын Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті (бұдан әрі - Мемстандарт) жүргізеді.

Агенттік жіктеуішке өзгерістер енгізуді жүзеге асырады, ал уәкілетті орган (Мемстандарт) Агенттіктің ұсынуы бойынша жіктеуішке өзгертулерді бекітеді, бұдан кейін Агенттік пайдаланушыларға енгізілген өзгерістер, оларды іске қосу тәртібі мен мерзімдері туралы хабарлайды.

8 Негізгі қорлар жіктеуіші

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
100.000000	Материалдық негізгі қорлар (негізгі құралдар)		
110.000000	Жер		
111.000000	Ауыл шаруашылық мақсаттарына арналған жерлер		
112.000000	Орман қоры жерлері		
113.000000	Құрылыс салынған жер және жердің осыған байланысты түрлері		
114.000000	Демалу мақсаттарына арналған жер		
115.000000	Өзге де жер		
120.000000	Ғимараттар	1	
121.000000	Тұрғын ғимараттар	11	41.00.10
121.100000	Жеке үйлер (бір пәтерлі үйлер)	111	
121.200000	Көп пәтерлі үйлер (екі және одан да көп пәтерлі үйлер)	112	
121.300000	Мамандандырылған үйлер (әлеуметтік топтарға арналған тұрғын ғимараттар)	113	
121.310000	Жатақханалар		
121.320000	Жетім балаларға арналған және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мектеп-интернаттар		
121.330000	Балалар үйлері		
121.340000	Медициналық-әлеуметтік мекемелер (ұйымдар)		
121.350000	Тұрғылықты жері жоқ адамдарға арналған бейімдеу орталықтары		
121.400000	Өзге де тұрғын ғимараттар және тұруға жарамды басқа да құрылыстар		
122.000000	Тұрғын емес ғимараттар	12	41.00.20
122.100000	Өнеркәсіптік ғимараттар мен қоймалар	125	
122.110000	Өнеркәсіптік ғимараттар	1251	
122.120000	Резервуарлар, сүрлемдер және қоймалар	1252	
122.121000	Газ сақтауға арналған жер асты қоймалары		
122.122000	Жалпы тауарлық көтерме сауда қоймалары		
122.123000	Тоңазытқыш қоймалары		
122.124000	Мұнай қоймалары		
122.125000	Резервуарлар, цистерналар және қара металдардан немесе алюминийден жасалған осы сияқты сыйымдылықтар		
122.200000	Сауда ғимараттары	1230	
122.210000	Базарлар мен павильондар		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
122.220000	Сауда ұйымдары		
122.230000	Автомобильдерге техникалық қызмет көрсету және жөндеу станциялары		
122.240000	Жөндеу шеберханалары		
122.250000	Дүңгіршіктер		
122.300000	Мәдени-ойын-сауық мақсатындағы ғимараттар		
122.310000	Қоғамдық ойын-сауыққа арналған ғимараттар	1261	
122.311000	Театрлар		
122.312000	Концерттік және киноконцерттік залдар		
122.313000	Кинотеатрлар		
122.314000	Цирктер		
122.320000	Мұражайлар мен кітапханалар	1262	
122.321000	Мұражайлар		
122.322000	Кітапханалар		
122.323000	Сурет галереялары		
122.330000	Спорт залдары	1265	
122.331000	Жүзу бассейндері		
122.332000	Спорт кешені		
122.400000	Қонақ үйлік, мейрамханалық және осыған ұқсас ғимараттар	121	
122.410000	Қонақ үйлер мен мейрамханалар	1211	
122.420000	Қысқа мерзімге тұруға арналған басқа да ғимараттар	1212	
122.421000	Демалыс үйлері		
122.500000	Оқу орындарының ғимараттары	1263	
122.510000	Жоғары оқу орындары		
122.520000	Техникалық және кәсіптік білім беру оқу мекемелері		
122.530000	Жалпы білім беретін мекемелер		
122.540000	Мектепке дейінгі білім беретін мекемелер		
122.600000	Медициналық ұйымдардың ғимараттары	1264	
122.610000	Ауруханалар, диспансерлер, стационарлар		
122.620000	Амбулаториялық-емханалық ұйымдар		
122.630000	Сәбилер үйлері		
122.640000	Санаторийлер		
122.650000	Паталогоанатомиялық бюро		
122.660000	Мамандандырылған зертханалар, емдік дәрі-дәрмектерді сертификаттау бойынша зертханалар		
122.670000	Сот сараптамасы орталығы		
122.680000	Медициналық ұйымдардың өндірістік		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	ғимараттары		
122.700000	Кеңселік ғимараттар	122	
122.710000	Әмбебап әкімшілік ғимараттар		
122.720000	Банк ғимараттары		
122.730000	Сот төрелігі органдарының ғимараттары		
122.740000	Шетел өкілдіктерінің ғимараттары		
122.750000	Конференциялар және конгресстер жүргізуге арналған ғимараттар		
122.800000	Көлік, байланыс және коммуникация ғимараттары	124	
122.810000	Коммуникациялар, станциялар, терминалдар ғимараттары мен қосалқы құрылыстар	1241	
122.811000	Аэровокзалдар, әуежайлар ғимараттары		
122.812000	Радиохабарлар тарату станциялары		
122.813000	Спутниктік жер үсті станциялары		
122.814000	АТС ғимараттары		
122.820000	Гараж ғимараттары	1242	
122.821000	Автомобильдерге арналған гараждар		
122.822000	Автотұрақтар		
122.900000	Өзге де тұрғын емес ғимараттар		
122.910000	Тұрғын емес ауыл шаруашылық ғимараттар	1271	
122.911000	Жылыжайлар		
122.912000	Құс фабрикалары		
122.913000	Элеваторлар		
122.914000	Мал ұстауға арналған ғимараттар		
122.915000	Көкөністер мен жемістерді сақтауға арналған қоймалар		
122.916000	Шарап зауыттары		
122.917000	Астық қоймалары		
122.920000	Ғибадат үйлері ретінде пайдаланылатын және діни қызметке арналған ғимараттар	1272	
122.921000	Мешіттер		
122.922000	Шіркеулер		
122.930000	Тарихи немесе күзетілетін ескерткіштер	1273	
122.940000	Қандай да бір жерде жіктелмеген басқа да ғимараттар	1274	
122.941000	Кеден бекеттері		
122.942000	Казармалар, әскери бөлімше ғимараттары		
122.943000	Түрмелер, түзету орындары		
122.944000	Моншалар		
122.945000	Тұрмыстық қызмет көрсету ғимараттары		
130.000000	Имараттар		
131.000000	Беріліс құрылғылары		
131.100000	Магистральдық құбырлар, байланыс		42.2

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	желілері және энергетикалық (кабельдік) желілер		
131.110000	Магистральдық мұнай және газ құбырлары	2211	
131.120000	Ұзындығы үлкен су құбырлары	2212	
131.130000	Магистральдық байланыс желілері (телевизия, радио, телеграф, телефон және өзге де желілер)		
131.140000	Ұзындығы үлкен энергетикалық (кабельдік) желілер		
131.200000	Жергілікті құбырлар мен кабельдер; қосалқы құрылғылар	2212	
131.210000	Газбен жабдықтаудың жергілікті желілері	2221	
131.220000	Сумен жабдықтауға арналған жергілікті құбырлар	2222	
131.230000	Кәріз желілері	2223	
131.240000	Электр тарату және байланыс желілері	2224	
132.000000	Азаматтық құрылыстың басқа да объектілері		
132.100000	Автомагистральдар (жер үстіндегілерден басқа), көшелер, жолдар, темір жолдар, аэродромдардағы ұшу-қону жолақтары		42.1
<i>132.110000</i>	<i>Автомагистральдар (жер үстіндегілерден басқа), көшелер, жолдар</i>		
132.111000	Автомагистральдар (жер үстіндегілерден басқа)	2111	
132.112000	Көшелер мен жолдар	2112	
132.120000	Темір жолдар	212	42.12
132.121000	Ұзындығы үлкен темір жолдар	2121	
132.122000	Қалалық темір жолдар	2122	
132.130000	Аэродромдардағы ұшу-қону жолақтары		
132.200000	Көпірлер, жер үсті автомагистральдары, туннельдер және жер асты жолдары	214	43.13.10
132.210000	Көпірлер және жер үсті автомагистральдары		
132.220000	Туннельдер және жер асты жолдары		
132.300000	Айлақтар, су жолдары, бөгеттер, суландыру жүйелері және су шаруашылығының басқа да имараттары	215	42.91.10
132.310000	Айлақтар, су жолдары және осыларға байланысты имараттар		
132.320000	Бөгеттер мен бөгетшелер		
132.330000	Құбырларды қоспағанда тарнаулар мен өзге де су таратқыштар		
132.340000	Суландыру жүйелері және су тасқынымен күресуге арналған су шаруашылық құрылыстары		
132.400000	Кен өндіру және өңдеу өнеркәсібіне арналған құрылыстар	2301	42.99.11
132.410000	Кен өндіру өнеркәсібі құрылыстары		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
132.411000	Мұнай ұңғымасы		
132.412000	Газ ұңғымасы		
132.419000	Кен өндіру өнеркәсібіне арналған, басқа топтамаларға енгізілмеген өзге де құрылыстар		
132.420000	Энергетикалық қондырғылар, электр станциялар құрылғылары		42.22.13
132.430000	Химиялық және аралас кәсіпорындардың имараттары		
132.440000	Өзге де өндірістік имараттар		
132.500000	Спорт және демалыс орындарына арналған имараттар	241	42.99.13
132.510000	Спорт алаңдары		
132.520000	Спорт және демалысқа арналған өзге де құрылғылар		
132.600000	Қоршаған ортаны қорғауға арналған құрылғылар		
<i>132.610000</i>	<i>Қоршаған ортаны қорғауға арналған құрылғылар, қондырғылар және басқа жабдық</i>		
132.611000	Өндірістік және коммуналдық ағынды суды биологиялық, физикалық-химиялық және механикалық тазарту станциялары		
132.612000	Суландырудың егіншілік алқаптарын қоса, ағынды суларды тазарту жөніндегі құрылыстар мен кешендер		
132.613000	Ағынды суды тазарту әдістерін әзірлеуге байланысты кәсіпорындардағы тәжірибелік қондырғылар мен цехтар		
132.614000	Су қоймаларын немесе жер асты суларын ластайтын сұйық өндірістік қалдықтарды жинайтын, тасымалдайтын, қайта өңдейтін және жоятын қондырғылар мен құрылыстар		
132.615000	Кемелерден шаруашылық-тұрмыстық ағынды сулар мен қоқыстарды кәдеге жарату, жинау және тазарту үшін қабылдап алуға арналған жағалық құрылыстар		
132.616000	Ағынды суды тазалаудың бастапқы сатысының жеке құрылыстары (мұнай торлары, май сүзгілер, флотациялық қондырғылардың және қоқырлар-ды залалсыздандыратын қондырғылардың бейтараптайтын станциялар)		
132.617000	Ағынды суды тазартатын құрылысқа жеткізетін және ағынды суды сүзгі алқабына, суландыру алқабына, арнайы салынған жинауышқа, буландырғышқа бұруға арналған кәріз желілері		
132.618000	Коммуналдық ағынды суды тазартатын		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	құрылыстар		
132.619000	Өнеркәсіптік ағынды суды (сонымен қоса жаңбыр суын) бұруға арналған алаңнан тыс кәріз желілері және сондағы қайта айдайтын станциялар, ағынды суды бақылайтын, дайындайтын, ағынды суды орташалайтын станциялар және апатты жағдайда лас сулар ағылғанда және олардың концентрациясы шектелуі нормадан асып кеткенде уақытша жинайтын сыйымдылықтар, кейіннен осы суды тазарту станциясына айдау		
132.620000	Лай сулар мен мұхиттық лас суларды тазартатын жағалық және қалқымалы станциялар		
132.621000	Сумен қамтудың тұйық циклді жүйесі (ағынды суды тиісті тазартудан және өңдеуден өткізгеннен кейін техникалық сумен қамту қажетіне қайтару), сонымен қоса, әр түрлі қоқыстағы су мен күлді, тазартатын айналым жүйелері, ұдайы және қайталап пайдаланатын айналым жүйелері		
132.622000	Салааралық маңызы бар арналық ауаландыру станциялары мен суды қорғайтын басқа да объектілер		
132.623000	Су ерітінділерінен органикалық еріткіштерді, гальваникалық және өңдейтін ерітінділерден, қара және түсті металлургияда, басқа да салаларда ағынды судан металдар мен басқа да бағалы құрамбірліктер қосылыстарын алатын қондырғылар мен цехтар		
132.624000	Газдан шығатын заттарды кәдеге жаратуға арналған қондырғы (өндіріс)		
132.626000	Автомобильдердің пайдаланылған газдарын улылыққа тексеру жөніндегі бақылау-реттеу бекеттері		
132.627000	Түтін тартқыштар (желдеткіштер), түтін мұржалары, желдету мен ауа баптау жүйелері, газтұтқыш аппарат		
132.700000	Азаматтық құрылыстың өзге де объектілері	242	42.99.19
140.000000	Машиналар мен жабдықтар		
141.000000	Көлік құралдары мен жабдықтары		
141.290000	Автомобильдер, тіркемелер және жартылай тіркемелер		29
141.291000	Автомобильдер		29.10
141.291020	Жеңіл жолаушылар автомобильдері		29.10.2

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
141.291021	Цилиндрінің көлемі 1500 куб. см артық емес, үшқынмен оталатын іштен жанатын қозғалтқышы бар (карбюраторлық) жаңа автомобильдер		29.10.21
141.291022	Цилиндрінің көлемі 1500 куб. см жоғары, іштен жанатын карбюраторлық қозғалтқышы бар жаңа жеңіл автомобильдер		29.10.22
141.291023	Іштен жанатын дизельдік немесе жартылай дизельдік қозғалтқыштары бар жаңа жеңіл автомобильдер		29.10.23
141.291024	Жеңіл арнайы автомобильдер		29.10.24
141.291030	Он немесе одан көп адамды тасымалдауға арналған автомобильдер		29.10.3
141.291040	Жүк автомобильдері		29.10.4
141.291041	Іштен жанатын дизельдік немесе жартылай дизельдік қозғалтқыштары бар жаңа жүк автомобильдері		29.10.41
141.291042	Іштен жанатын карбюраторлық қозғалтқышы бар жаңа жүк автомобильдері		29.10.42
141.291043	Жол тартқыштары		29.10.43
141.291044	Автокөлік құралдарына арналған қозғалтқыштары бар шасси		29.10.44
141.291050	Арнайы және мамандандырылған автомобильдер		29.10.5
141.291051	Автокрандар		29.10.51
141.291052	Арнайы автомобильдер (қарда жүргіш; гольф – гольфокарта ойыншыларын тасымалдауға арналған автомобильдер және қозғалтқыштармен жабдықталған осыған ұқсастары)		29.10.52
141.291059	Мамандандырылған автомобильдер (өрт сөндіру, санитарлық, апатты-техникалық және өзгелер)		29.10.59
141.292000	Автомобиль шанақтары; тіркемелер және жартылай тіркемелер		29.20
141.292010	Автомобиль шанақтары		29.20.1
141.292020	Тіркемелер және жартылай тіркемелер; контейнерлер		29.20.2
141.292021	Арнайы көліктің бір немесе бірнеше түрлерімен жүктерді тасымалдауға арналған контейнерлер		29.20.21
141.292022	Тұрғын үйге немесе туризмге арналған тіркемелер және жартылай тіркемелер		29.20.22
141.292023	Автомобиль тіркемелері мен жартылай тіркемелері		29.20.23
141.300000	Өзге де көлік жабдығы		30

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
141.301000	Кемелер мен қайықтар		30.1
141.301110	Әскери кемелер		30.11.1
141.301120	Жолаушылар мен жүктерді тасымалдауға арналған кемелер мен өзге де қалқымалы құралдар		30.11.2
141.301121	Жолаушыларды тасымалдауға арналған круиз, саяхат кемелері және осыған ұқсас кемелер; паромның барлық түрлері		30.11.21
141.301122	Тазартылмаған мұнайды, мұнай өнімдерін, химиялық заттарды, сұйытылған газды тасымалдауға арналған танкерлер		30.11.22
141.301123	Танкерлерден басқа рефрижераторлық кемелер		30.11.23
141.301124	Құрғақ жүк кемелері		30.11.24
141.301130	Кәсіпшілік кемелер және өзге де мамандандырылған кемелер		30.11.3
141.301131	Кәсіпшілік кемелер		30.11.31
141.301132	Рейдтік және порттық теңіз, өзен және көл буксирлері, кеме-итермеші және буксир-итермешілері		30.11.32
141.301133	Техникалық және көмекші кемелер (жерснарядтары, қалқымалы маяктар, өрт сөндіру катерлері, жүзгіш крандар, өзге де кемелер)		30.11.33
141.301140	Теңіз ұңғымаларын бұрғылауға немесе пайдалануға арналған қалқымалы және батырма платформалар		30.11.4
141.301150	Өзге де қалқымалы құралдар (салдарды, қалқымалы бактарды, коффердамаларды, қалқымалы айлақтарды, буй және шамшырақтарды қоса алғанда)		30.11.5
141.301210	Спорт және серуендету кемелері мен қайықтары		30.12.1
141.301211	Желкенді немесе көмекші моторсыз спорт және серуендету кемелері мен қайықтары (үрлемеліні қоспағанда)		30.12.11
141.301212	Үрлемелі спорт және серуендету кемелері мен қайықтары		30.12.12
141.301219	Басқа да моторлы және ескекті спорт және серуендету кемелері мен қайықтары (катерлер, ескекті қайықтар мен кең алапты қайықтар, яхталар мен каноэ және өзгелері)		30.12.19
141.302000	Темір жол локомотивтері, моторлы трамвай вагондары және жылжымалы құрам		30.2
141.302010	Темір жол локомотивтері және локомотивтерге арналған тендерлер		30.20.1
141.302011	Электр қуатының сыртқы көзінен жұмыс		30.20.11

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	істейтін темір жол локомотивтері		
141.302012	Дизельді локомотивтер		30.20.12
141.302013	Басқа да темір жол локомотивтері мен локомотивтер тендерлері		30.20.13
141.302020	Өздігінен жүретін темір жол вагондары және трамвай вагондары, автотристер және автодрезиналар (жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге арналған көлік құралдарынан басқа)		30.20.2
141.302030	Өзге де жылжымалы құрамдар		30.20.3
141.302031	Темір жол және трамвай жолдарын жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге арналған көлік құралдары		30.20.31
141.302032	Өздігінен жүрмейтін жолаушыларға арналған, жүк және арнайы мақсаттағы темір жол және трамвай вагондары		30.20.32
141.302033	Өздігінен жүрмейтін жүк вагондары		30.20.33
141.303000	Әуеге ұшу аппараттары және ғарыштық ұшу аппараттары		30.30
141.303020	Аэростаттар (ауа шарлары, дирижабльдер; планерлер, дельтапландар және басқа да моторсыз ұшу аппараттары)		30.30.2
141.303030	Тікұшақтар мен ұшақтар		30.30.3
141.303031	Тікұшақтар		30.30.31
141.303032	Жеңіл ұшақтар (ұшақтар және басқа топтамаларға енгізілмеген, бос салмағы 2000 кг артық емес өзге де ұшу аппараттары)		30.30.32
141.303033	Орташа ұшақтар (ұшақтар және басқа топтамаларға енгізілмеген, бос салмағы 2000 кг артық, бірақ 15000 кг артық емес өзге де ұшу аппараттары)		30.30.33
141.303034	Ауыр ұшақтар (ұшақтар және басқа топтамаларға енгізілмеген, бос салмағы 15000 кг жоғары өзге де ұшу аппараттары)		30.30.34
141.303040	Ғарыштық ұшу аппараттары (жасанды серіктестерді қоса алғанда) мен зымыран-тасушылар		30.30.4
141.304000	Әскери жауынгерлік көлік құралдары		30.4
141.304010	Танкілер мен өзге де жауынгерлік моторланған сауытты машиналар және олардың бөліктері		30.40.10
141.309000	Басқа топтамаларға енгізілмеген көлік жабдығы		30.9
141.309100	Мотоциклдер		30.91
141.309110	Мотоциклдер және мотоцикл арбалары		30.91.1
141.309111	Цилиндрінің көлемі 50 куб. см артық емес		30.91.11

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	піспекті іштен жанатын қозғалтқышы бар мотоциклдер мен мопедтер		
141.309112	Цилиндрінің көлемі 50 куб. см жоғары піспекті іштен жанатын қозғалтқышы бар мотоциклдер мен мопедтер		30.91.12
141.309113	Өзге де мотоциклдер, мотоцикл арбалары		30.91.13
141.309200	Мүгедектер велосипеді мен арбалары		30.92
141.309210	Қозғалтқышы жоқ өзге де велосипедтер		30.92.1
141.309220	Мүгедектер арбасы, олардың бөліктері мен керек-жарақтарын қоспағанда		30.92.20
141.309230	Қозғалтқышы жоқ велосипедтердің және мүгедектер арбасының бөліктері мен керек-жарақтары		30.92.30
141.309910	Басқа топтамаларға енгізілмеген, өзге де көлік жабдығы		30.99.10
142.000000	Өзге де машиналар мен жабдықтар		
142.281120	Турбиналар		28.11.2
142.281121	Су буымен жұмыс істейтін турбиналар және өзге де бу турбиналары		28.11.21
142.281122	Гидравликалық турбиналар және су доңғалақтары		28.11.22
142.281123	Газ турбиналары (турбореактивті және турбобұрандалы қозғалтқыштардан басқа)		28.11.23
142.281124	Жел турбиналары		28.11.24
142.281200	Гидравликалық күш беретін жабдықтар		28.12
142.281210	Бөліктерден басқа, гидравликалық күш беретін жабдықтар		29.12.1
142.281211	Желілік әрекеттегі гидравликалық күш беретін және пневматикалық қозғалтқыштар мен құрылғылар (цилиндрлер)		28.12.11
142.281212	Гидравликалық және пневматикалық айналмалы қозғалтқыштар		28.12.12
142.281213	Гидравликалық сорғылар		28.12.13
142.281215	Гидроагрегаттар		28.12.15
142.281216	Гидравликалық жүйелер		28.12.16
142.281310	Сұйықтық айдауға арналған сорғылар; сұйықтық көтергіштер		28.13.1
142.281311	Сұйықтық айдауға арналған сорғылар		28.13.11
142.281312	Бетоннан басқа, сұйықтықтарды айдауға арналған қайтарымды - үдемелі көлемді піспекті сорғылар		28.13.12
142.281313	Сұйықтық айдауға арналған көлемді ротациялық сорғылар		28.13.13
142.281314	Сұйықтық айдауға арналған орталықтан тепкіш сорғылар; өзге де сорғылар		28.13.14

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.281320	Ауа немесе вакуумдық сорғылар; өзге де ауа немесе газдық сығымдағыштар		28.13.20
142.281321	Вакуумды сорғылар		28.13.21
142.281322	Қол немесе аяқпен жұмыс істейтін ауа сорғылары		28.13.22
142.281323	Тоңазытқыш жабдықтарына арналған сығымдағыштар		28.13.23
142.281324	Өнімділігі 2 куб.м/мин асатын, сүйрету үшін доңғалақ шассилерге құрылған ауа сығымдағыштары		28.13.24
142.281325	Турбо сығымдағыштар		28.13.25
142.281326	Піспекті сығымдағыштар		28.13.26
142.281327	Бір білікті немесе көп білікті орталықтан тепкіш көлемді сығымдағыштар		28.13.27
142.281328	Өзге де сығымдағыштар		28.13.28
142.282000	Өзге де жалпы мақсатқа арналған жабдықтар		28.2
142.282100	Пештер мен пеш шілтерлері		28.21
142.282111	Пеш шілтерлері; механикалық оттықтар және оттықты шарбақтар; күлді жоюға арналған механикалық құрылғылар және осыған ұқсас құрылғылар		28.21.11
142.282112	Өнеркәсіптік немесе зертханалық пештер мен камералар; электрлік емес қалдықтарды жағуға арналған пештерді қоса алғанда (нан пісіретін пештерден басқа)		28.21.12
142.282113	Өнеркәсіптік немесе зертханалық пештер мен камералар; индукциялық немесе диэлектрлік қыздыру жабдықтары		28.21.13
142.282200	Көтергіш-көлік жабдықтары		28.22
142.282211	Басқа топтамаларға енгізілмеген талдар мен көтергіштер		28.22.11
142.282212	Шахта үстінде орналастырылған шахталық көтергіш қондырғылардың жүкшығырлары; жер астында жұмыс істеуге арналған арнайы жүкшығырлар; өзге де жүкшығырлар мен кабестандар		28.22.12
142.282213	Домкраттар; көлік құралдарын көтеруге арналған механизмдер		28.22.13
142.282214	Деррик-крандар; көтергіш крандар; жылжымалы көтергіш фермалар, тіреуіш транспортерлер және көтергіш краны бар автомобиль-шеберханалар		28.22.14
142.282215	Айырлы қармауыштары бар автотиегіштер, өзге де тиегіштер; темір жол станцияларындағы перрондарда қолдануға арналған тракторлар		28.22.15

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.282216	Лифтілер, скиптік көтергіштер, эскалаторлар және жылжымалы жүргінші жолдары		28.22.16
142.282217	Тауарлар немесе материалдардың үздіксіз қозғалысына арналған пневматикалық көтергіштер мен өзге де конвейерлер		28.22.17
142.282218	Көтергіш-көлік жабдығы, өзге де тиеу немесе түсіру жабдықтары		28.22.18
142.282300	Кеңсе жабдықтары мен техникалары (компьютерлер мен шалғай жабдықтардан басқа)		28.23
142.282310	Жазу машиналары, мәтінді өңдеу машиналары, есептеуіш машиналар		28.23.1
142.282311	Жазу машиналары және мәтінді өңдеу машиналары		28.23.11
142.282312	Калькулятордың функциясы бар деректерді жаңғырту және визуалды ұсынудың қалталық жазба машиналары		28.23.12
142.282313	Бухгалтерлік машиналар, касса аппараттары, пошта жөнелтімдерін франкілеу аппараттары, билет машиналары және өзге де есептеуіш құрылғыларына ұқсас машиналар		28.23.13
142.282320	Кеңсе жабдығы және оның бөліктері		28.23.2
142.282321	Оптикалық жүйесі бар немесе контактілі типтегі фотокошіргі машиналар мен термокошіргі аппараттар		28.23.21
142.282322	Офсеттік баспаға арналған парақты кеңсе машиналары		28.23.22
142.282323	Өзге де кеңсе жабдықтары		28.23.23
142.282400	Электромеханикалық және пневматикалық қол аспаптары		28.24
142.282411	Электр қозғалтқышы бар электромеханикалық қол аспаптары		28.24.11
142.282412	Электрлі емес қозғалтқышы бар өзге де пневматикалық қол аспаптары		28.24.12
142.282500	Өнеркәсіптік тоңазытқыш және желдеткіш жабдықтары		28.25
142.282510	Жылу алмастыру құрылғысы; тоңазытқыш жабдығы және ауаны баптауға арналған жабдық		28.25.10
142.282511	Жылу алмастыру құрылғысы және ауаны немесе газдарды сұйылтауға арналған өзге де машиналар		28.25.11
142.282512	Ауаны баптауға арналған жабдық		28.25.12
142.282513	Тоңазытқыш және мұздатқыш жабдықтары және жылу сорғылары (тұрмыстық жабдықтардан басқа)		28.25.13
142.282514	Басқа топтамаларға енгізілмеген газды сүзу		28.25.14

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	немесе тазартуға арналған жабдықтар мен аппараттар		
142.282520	Үстелге, еденге қоятын, қабырғаға, терезеге, төбеге немесе шатырға ілетіндерден басқа желдеткіштер		28.25.20
142.282900	Басқа топтамаларға енгізілмеген, өзге де жалпы пайдаланылатын жабдықтар		28.29
142.282910	Газогенераторлар, дистилляциялау, сүзу немесе тазартуға арналған аппараттар		28.29.1
142.282911	Генераторлық немесе су газын алуға арналған генераторлар; ацетилен және оларға ұқсас газогенераторлар; дистилляциялау немесе тазартуға арналған қондырғылар		28.29.11
142.282912	Сұйықтықтарды сүзу мен тазартуға арналған жабдық		28.29.12
142.282920	Бөтелкелерді немесе өзге де ыдыстарды жуу, толтыру, буып-түю немесе орауға арналған жабдықтар; өрт сөндіргіштер, бүріккіш құрылғылар, бу ағынды немесе құм ағынды машиналар; табақ металдан жасалған төсемдер		28.29.2
142.282921	Бөтелкелерді немесе өзге де ыдыстарды жуу, толтыру, буып-түю немесе орауға арналған жабдықтар		28.29.21
142.282922	Өрт сөндіргіштер, бүріккіш құрылғылар, бу ағынды немесе құм ағынды машиналар және осыған ұқсас механикалық құрылғылар (ауыл шаруашылығында қолдануға арналған құрылғылардан басқа)		28.29.22
142.282923	Өзге де материалдармен үйлесімде табақты металдан жасалған төсемдер мен осыған ұқсас қымтағыштар		28.29.23
142.282931	Өнеркәсіптік мақсаттарға арналған өлшеу жабдықтары, конвейерлердегі тауарларды тұрақты өлшеп отыруға арналған таразылар; тұрақты салмаққа келтірілген таразылар мен белгілі салмақтағы жүкті алып тастап отыратын таразылар		28.29.31
142.282932	Адамдарды өлшеуге арналған жабдықтар мен тұрмыстық таразылар		28.29.32
142.282939	Өлшеуге арналған өзге де жабдықтар		28.29.39
142.282940	Үйірткілер, каландрлар және сауда автоматтары		28.29.4
142.282942	Металдар мен шыныға арналған білікті (роликті) машиналардан басқа, өзге де каландрлар мен білікті (роликті) машиналар		28.29.42
142.282943	Сауда автоматтары		28.29.43

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.282950	Өнеркәсіптік ыдыс жуғыш машиналар		28.29.50
142.282960	Басқа топтамаларға енгізілмеген, температурасы өзгеріп отыратын процестерді қолдану арқылы материалдарды өңдеуге арналған жабдықтар		28.29.60
142.282970	Балқытып біріктіру мен дәнекерлеуге арналған электрлі емес жабдықтар және олардың бөліктері; газбен жұмыс істейтін, үстіне жіберілетін машиналар мен аппараттар		28.29.70
142.283000	Ауыл және орман шаруашылығына арналған машиналар		28.30
142.283010	Ауыл және орман шаруашылығына арналған қашықтықтан басқарылатын тракторлар		28.30.10
142.283020	Ауыл және орман шаруашылығына арналған өзге де тракторлар		28.30.2
142.283021	Қозғалтқышының қуаты 37 кВт артық емес ауыл және орман шаруашылығына арналған өзге де жаңа тракторлар		28.30.21
142.283022	Қозғалтқышының қуаты 37 кВт жоғары, бірақ 59 кВт артық емес ауыл және орман шаруашылығына арналған өзге де жаңа тракторлар		28.30.22
142.283023	Қозғалтқышының қуаты 59 кВт артық ауыл және орман шаруашылығына арналған өзге де жаңа тракторлар		28.30.23
142.283030	Топырақты дайындау немесе қопсыту үшін қолданылатын ауыл және орман шаруашылықтарына арналған машиналар		28.30.3
142.283031	Соқалар		28.30.31
142.283032	Тырмалар, қопсытқыштар, культиваторлар, отауыштар мен кетпендер		28.30.32
142.283033	Сепкіштер, отырғызғыштар мен көшет отырғызу машиналары		28.30.33
142.283034	Көң шашқыштар және минералды тыңайтқыштарды шашуға арналған құрылғылар		28.30.34
142.283039	Өзге де топырақ өңдеу машиналары		28.30.39
142.283040	Пішен шалғылары, көгалдарға, парктар немесе спорттық алаңдарға арналған шалғылар		28.30.40
142.283050	Жинайтын машиналар		28.30.5
142.283051	Тракторға құрастырылған шалғыларды қоса алғанда, басқа топтамаларға енгізілмеген шалғылар		28.30.51
142.283052	Шөп жинайтын машиналар		28.30.52

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.283053	Пішен тайлаушыны қоса алғанда, сабан немесе шөпке арналған сыққыштар		28.30.53
142.283054	Тамыржемістілер мен түйнекжемістілерді жинайтын машиналар		28.30.54
142.283059	Басқа топтамаларға енгізілмеген жинайтын машиналар мен бастырғыштар		28.30.59
142.283060	Ауыл шаруашылығында немесе бақ шаруашылығында қолданылатын сұйықтықтарды немесе ұнтақтарды бүркуге немесе шашуға арналған механикалық құрылғылар		28.30.60
142.283070	Ауыл шаруашылығында қолданылатын өздігінен тиейтін немесе түсіретін тіркемелер мен жартылай тіркемелер		28.30.70
142.283080	Ауыл және орман шаруашылығына арналған өзге де машиналар		28.30.8
142.283081	Тұқымдарды, дәндерді немесе құрғақ бұршақты дақылдарды қоспағанда, жұмыртқаларды, жемістерді немесе өзге де өнімдерді тазалауға, сұрыптауға немесе іріктеуге арналған машиналар		28.30.81
142.283082	Сауу машиналары		28.30.82
142.283083	Жануарларға жем дайындайтын машиналар		28.30.83
142.283084	Құс шаруашылығына арналған инкубаторлар мен брудерлер		28.30.84
142.283085	Құс шаруашылығына арналған машиналар		28.30.85
142.283086	Ауыл және орман шаруашылығына (бақ шаруашылығы, құс шаруашылығы, ара шаруашылығы, жібек шаруашылығы) арналған өзге де машиналар		28.30.86
142.284100	Металдарды өңдеуге арналған станоктар		28.41
142.284110	Металдарды лазермен өңдеуге арналған станоктар және осыған ұқсас станоктар; өңдеу орталықтары және осыған ұқсас орталықтар		28.41.1
142.284111	Материалды лазердің, ультрадыбыстың көмегімен және осыған ұқсас тәсілдермен жою арқылы металдарды өңдеуге арналған станоктар		28.41.11
142.284112	Өңдеу орталықтары; металдарды өңдеуге арналған бір бағытты және көп бағытты агрегаттық станоктар		28.41.12
142.284120	Токарлық, кеңейжону, бұрғылау және жоңғылау станоктары		28.41.2
142.284121	Металл кескіш токарлық станоктар		28.41.21
142.284122	Металл кескіш бұрғылау, кеңейжону және жоңғылау станоктары; басқа топтамаларға		28.41.22

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	енгізілмеген бұранда кесетін немесе сомын кесетін металл кескіш станоктар		
142.284123	Қабыршақтарды алып тастайтын станоктар, қайрағыш, ажарлағыш станоктар және металдарды өңдеудің өзге де түрлеріне арналған жабдықтар		28.41.23
142.284124	Кесу, сүргілеу-аралау станоктары, механикалық аралар және металдарды кесудің өзге де түрлеріне арналған жабдықтар		28.41.24
142.284130	Металдарды өңдеуге арналған өзге де станоктар		28.41.3
142.284131	Металдарды өңдеуге арналған иетін, жиегін иетін, түзеу машиналары мен баспақтар		28.41.31
142.284132	Металдарды өңдеуге арналған механикалық қайшылар, тесік қоятын немесе шабатын машиналар мен баспақтар		28.41.32
142.284133	Соғатын немесе қалыптайтын машиналар мен тоқпақтар; гидравликалық баспақтар және металдарды өңдеуге арналған өзге де баспақтар		28.41.33
142.284134	Басқа топтамаларға енгізілмеген, материалды жоймай металдарды немесе қышметалды өңдеуге арналған станоктар		28.41.34
142.284900	Өзге де станоктар		28.49
142.284910	Тасты, ағашты және осыған ұқсас қатты материалдарды өңдеуге арналған станоктар		28.49.1
142.284911	Тасты, қышты, бетонды және осыған ұқсас материалдарды өңдеуге немесе шыныны суықтай өңдеуге арналған станоктар		28.49.11
142.284912	Ағашты, тығынды, сүйекті, эбонитті, қатты пластмассаларды немесе осыған ұқсас қатты материалдарды өңдеуге арналған станоктар; гальваникалық жабындарға арналған жабдықтар		28.49.12
142.289000	Арнайы мақсаттағы өзге де жабдықтар		28.9
142.289100	Металлургияға арналған машиналар		28.91
142.289111	Конвертерлер, шөміштер, қалыптар және құю машиналары; илемдік орнақтар		28.91.11
142.289200	Кен өндіру өнеркәсібіне, кен орындарын дайындауға және құрылысқа арналған машиналар		28.92
142.289210	Кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар		28.92.1
142.289211	Жер асты жұмыстарына арналған үздіксіз жұмыс істейтін көтергіштер мен конвейерлер		28.92.11
142.289212	Көмір мен тау жыныстарын өндіруге арналған шұңқырлау комбайндары және туннельден өту машиналары; бұрғылау және басқа өту		28.92.12

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	машиналары		
142.289221	Өздігінен жүретіндерді қоса алғанда әмбебап бульдозерлер		28.92.21
142.289222	Грейдерлер (автогрейдерлер) және өздігінен жүретін тегістеуіштер		28.92.22
142.289223	Өздігінен жүретін скреперлер		28.92.23
142.289224	Таптағыш машиналар мен өздігінен жүретін жол аунақтары		28.92.24
142.289225	Арнайы бір шөмішті, өздігінен жүретін фронталды тиегіштер		28.92.25
142.289226	Бір шөмішті механикалық өздігінен жүретін экскаваторлар және кабинасы 360 градусқа бұрылатын шөмішті тиегіштер (толық бұрылатын машиналар) (арнайы бір шөмішті фронталды тиегіштерден басқа)		28.92.26
142.289227	Бір шөмішті механикалық өздігінен жүретін экскаваторлар және толық бұрылмайтын шөмішті тиегіштер; кен өндіру өнеркәсібіне арналған өзге де өздігінен жүретін машиналар		28.92.27
142.289228	Бульдозерлер қайырмасы, әмбебаптыны қоса алғанда		28.92.28
142.289229	Жолсыз жағдайларда пайдалануға арналған автомобиль-самосвалдар		28.92.29
142.289230	Топырақты қазуға, таптауға немесе тығыздауға арналған өзге де машиналар, қоғамдық жұмыстарға, құрылысқа және осыған ұқсас жұмыстарға арналған машиналар; қар тазартқыштар		28.92.30
142.289240	Топырақты, тасты, кенді және өзге де минералды заттарды сұрыптауға, ұсақтауға, араластыруға және осыған ұқсас өңдеуге арналған машиналар		28.92.40
142.289250	Шынжыр табан тракторлар		28.92.50
142.289310	Тағам өнімдерін, сусындарды және темекі өнімдерін өңдеуге арналған жабдық, оның бөліктерінен басқа		28.93.1
142.289311	Орталықтан тепкіш сүт сепараторлары		28.93.11
142.289312	Сүтті өңдеуге және қайта өңдеуге арналған жабдық		28.93.12
142.289313	Бидайды немесе басқа топтамаларға енгізілмеген кептірілген көкөністерді ұсатуға немесе өңдеуге арналған жабдық		28.93.13

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.289314	Шарап, сидр, жеміс шырындары мен осыған ұқсас сусындарды өндіруге арналған баспақтар мен осыған ұқсас жабдық		28.93.14
142.289315	Электрлік емес нан пісіретін пештер; тағамды дайындауға және жылытуға арналған тұрмыстық емес жабдық		28.93.15
142.289316	Ауыл шаруашылығы өнімдеріне арналған кептіргіштер		28.93.16
142.289317	Тағам өнімдерін немесе сусындарды, соның ішінде басқа топтамаларға енгізілмеген тоң майлар мен майларды өнеркәсіптік дайындауға немесе өндіруге арналған жабдық		28.93.17
142.289319	Басқа топтамаларға енгізілмеген темекі өнімдерін өндіруге арналған жабдық		28.93.19
142.289320	Тұқымдарды, дәндерді немесе құрғақ бұршақты дақылдарды тазалауға, сұрыптауға немесе іріктеуге арналған машиналар		28.93.20
142.289400	Тоқыма, тігін және былғары өнеркәсібіне арналған жабдық		28.94
142.289410	Тоқыма, иіру, тоқыма талшықтарын дайындауға және тоқыма бұйымдарын тоқуға арналған жабдық		28.94.1
142.289411	Жасанды тоқыма материалдарын бөлуге, созуға, текстуралауға немесе кесуге арналған жабдық; тоқыма талшықтарын дайындауға арналған машиналар		28.94.11
142.289412	Иіру машиналары; есу, орау немесе орама машиналар		28.94.12
142.289413	Тоқу станоктары		28.94.13
142.289414	Тоқу машиналары; тігу және осыған ұқсас машиналар; іліп тоқу – тарау машиналары		28.94.14
142.289415	Тоқыма материалдарын өңдеу жөніндегі машиналармен бірге қолдануға арналған көмекші жабдық; матаға сурет салуға арналған жабдық		28.94.15
142.289420	Тігін машиналарын, өзгелерін қоса алғанда, тоқыма және тігін өнеркәсібіне арналған жабдық		28.94.2
142.289421	Тоқыма және мата иірімжіптерін жууға, тазалауға, сығуға, кептіруге, үтіктеуге, ылғалды-жылумен өңдеуге, бояуға, орауға және осыған ұқсас өңдеуге арналған жабдық; фетрді өңдеуге арналған жабдық; еден жабындарын өндіруге арналған жабдық		28.94.21

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.289422	Кір жуатын орынға арналған кір жуғыш машиналар; құрғақтай тазалауға арналған машиналар; сыйымдылығы 10 кг жоғары кептіру машиналары		28.94.22
142.289423	Киімге арналған орталықтан тепкіш кептіргіштер		28.94.23
142.289424	Тігін машиналары (түптеу және тұрмыстық тігін машиналарынан басқа)		28.94.24
142.289430	Аң терісін, былғарыны немесе иленген теріні өңдеуге, аяқ киімді және өзге де бұйымдарды дайындауға немесе жөндеуге арналған машиналар		28.94.30
142.289440	Тұрмыстық тігін машиналары		28.94.40
142.289500	Қағаз бен қатырма қағазды өндіруге арналған жабдық		28.95
142.289610	Резеңкені немесе пластмассаны өңдеуге немесе басқа топтамаларға енгізілмеген осы материалдардан жасалған өнімдерді өндіруге арналған жабдық		28.96.10
142.289900	Басқа топтамаларға енгізілмеген өзге де арнайы мақсаттағы жабдық		28.99
142.289910	Баспа және түптеу машиналары		28.99.1
142.289911	Кітапшалауды қоса алғанда түптеу машиналары		28.99.11
142.289912	Баспа үлгілері мен пластиналарын жинауға, дайындауға немесе жасауға арналған машиналар, аппараттар және жабдық		28.99.12
142.289913	Кеңселік типтегіден басқа офсеттік баспаға арналған машиналар		28.99.13
142.289914	Басқа топтамаларға енгізілмеген өзге де баспа жабдығы		28.99.14
142.289920	Тек қана немесе көбінесе жартылай өткізгіш баспа платаларын, жартылай өткізгіш құрылғыларын, электрондық немесе индикаторлық панельдердің интегралдық сұлбаларын дайындау үшін қолданылатын машиналар мен құрылғылар		28.99.20
142.289931	Ағаш, целлюлоза, қағаз немесе қатырма қағазға арналған кептіргіштер; басқа топтамаларға енгізілмеген өнеркәсіп кептіргіштері		28.99.31
142.289932	Өткеншектер, алтыбақандар, тирлер және өзге де жәрмеңке аттракциондары		28.99.32
142.289939	Ұшу-қондыру жабдығы; ұшақтардың ұшуына арналған құрылғылар; палубалық тежеуіш құрылғылары немесе ұксас құрылғылар;		28.99.39

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	шиналарды теңгеруге арналған жабдықтар; басқа топтамаларға енгізілмеген арнайы мақсаттағы машиналар		
142.254010	Қару және оның бөліктері		25.40.1
142.254011	Револьверлер, тапаншалар және соған ұқсас бұйымдардан басқа әскери қарулар		25.40.11
142.254012	Револьверлер, тапаншалар, дәрімен атылатын әскери емес қарулар және осыған ұқсас құрылғылар		25.40.12
142.262000	Компьютерлер және шалғай жабдықтар		26.20
142.262010	Электрондық-есептеуіш техника, оның бөлшектері мен керек-жарақтары		26.20.1
142.262011	Салмағы 10 кг артық емес портативті цифрлі есептеуіш машиналар (лэптоптар, ноутбуктар, органайзерлер т.б.); цифрлі және осыған ұқсас машиналар		26.20.11
142.262012	Есептеуіш машиналармен немесе желімен байланысты сауда терминалдары, сауда автоматтары және осыған ұқсас машиналар		26.20.12
142.262013	Бір корпуста, кем дегенде, араласқан немесе жекелеген блоктарға орналастырылған орталық процессор және енгізу, шығару құрылғысы бар цифрлі есептеуіш машиналар		26.20.13
142.262014	Жүйелер түрінде берілген, деректерді автоматтандырылған өңдеуге арналған цифрлі машиналар		26.20.14
142.262015	Бір корпуста мына типтердегі бір немесе екі құрылғыдан: жадыда сақтау құрылғысы, енгізу немесе шығару құрылғысы болатын немесе болмайтын, деректерді автоматтандырылған өңдеуге арналған өзге де цифрлі машиналар		26.20.15
142.262016	Басқа топтамаларға енгізілмеген енгізу-шығару құрылғылары		26.20.16
142.262017	Деректерді өңдеудің автоматты жүйелерінде тікелей қолданылатын мониторлар мен проекторлар		26.20.17
142.262018	Екі немесе одан көп қызметтерді: басып шығару, қарап шығу, көшіру, факспен жіберу қызметтерін атқаратын құрылғылар		26.20.18
142.262021	Жадыда сақтау құрылғылары (жинақтағыш)		26.20.21
142.262030	Ақпаратты автоматтандырылған өңдеуге арналған өзге де машиналар құрылғылары; басқа топтамаларға енгізілмеген ақпаратты өңдеуге арналған машиналар		26.20.30

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.262040	Компьютерлер мен ақпаратты өңдеуге арналған өзге де машиналардың бөліктері мен керек-жарақтары		26.20.40
142.263000	Коммуникациялық жабдықтар		26.30
142.263010	Радио- және телетаратушы аппаратура; телевизиялық камералар		26.30.1
142.263011	Қабылдағыш құрылғылары бар радиотаратушы аппаратура		26.30.11
142.263012	Қабылдағыш құрылғылары жоқ радиотаратушы аппаратура		26.30.12
142.263013	Телевизиялық камералар		26.30.13
142.263021	Сымсыз телефон тұтқасымен сымды байланысуға арналған телефон аппараттары		26.30.21
142.263022	Ұялы байланысқа немесе өзге де сымсыз байланысқа арналған телефондар		26.30.22
142.263023	Өзге де телефон аппараттары және сымды және сымсыз желілерде (атап айтқанда, жергілікті және ғаламдық желі) қатынас жасауға арналған аппараттарды қоса алғанда, дыбыстық, суретті және өзге де деректерді жіберу және қабылдауға арналған аппараттар		26.30.23
142.263040	Антенналар мен барлық түрдегі шағылыстырғыштар және олардың бөлшектері; радио және теледидарлық таратқыштар мен теледидарлық камералардың бөліктері		26.30.40
142.264000	Пайдаланушыларға арналған электронды құралдар		26.40
142.264010	Тасымалданушы радиоқабылдағыштар		26.40.1
142.264011	Тасымалданушы радиоқабылдағыштар (меншікті электр энергиясы көзінен жұмыс істейтін автомобильдерге арналған радиоқабылдағыштардан басқа)		26.40.11
142.264012	Тек сыртқы электр энергиясы көзінен жұмыс істейтін радиоқабылдағыштар		26.40.12
142.264020	Радиохабар қабылдағыштарымен немесе дыбыс-немесе бейнежазу немесе жаңғыртушы аппаратурамен біріктірілген немесе біріктірілмеген теледидарлық қабылдағыштар		26.40.20
142.264030	Дыбыс- және бейнежазатын немесе жаңғыртатын аппаратура		26.40.3
142.264031	Дыбыстық жазбаларды жаңғыртуға арналған электрофондар, ойнатқыштар, плеерлер, кассеталық плеерлер және өзге де дыбысты		26.40.31

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	жаңғыртушы аппаратуралар		
142.264032	Магнитофондар мен өзге де дыбыс жазатын аппаратуралар		26.40.32
142.264033	Жазу бейнекамералары және бейнежазатын немесе өзге де бейнекөрсететін аппаратуралар		26.40.33
142.264040	Микрофондар, дауыс зорайтқыштар, радиотелефон немесе радиотелеграф байланысына арналған қабылдау аппаратурасы		26.40.40
142.264043	Дыбыстық жиіліктер электр күшейткіштері; дыбысты күшейтуге арналған электр құрылғылар		26.40.43
142.264044	Басқа топтамаларға енгізілмеген радиотелефон немесе радиотелеграф байланысына арналған қабылдау аппаратурасы		26.40.44
142.265100	Өлшеу, тестілеу және навигацияға арналған жабдықтар		26.51
142.265110	Навигациялық, метеорологиялық, геофизикалық аспаптар және осыған ұқсас типтегі құралдар		26.51.1
142.265111	Бағытты анықтауға арналған компастар; өзге де навигациялық аспаптар мен құралдар		26.51.11
142.265112	Қашықтық өлшеуіш, теодолиттер мен тахометрлер; геодезиялық, гидрографиялық, мұхит графикалық, гидрологиялық, метеорологиялық немесе геофизикалық аспаптар мен құралдар		26.51.12
142.265120	Радиолокациялық және радионавигациялық аппаратуралар		26.51.20
142.265130	Дәл тартатын таразылар; сызу, есептеу құралдары, ұзындық пен басқа шамаларды өлшеу құралдары		26.51.3
142.265131	Сезімталдығы 5 сг кем емес таразылар; олардың бөліктері мен керек-жарақтары		26.51.31
142.265132	Сызу үстелдері мен машиналары, сызуға, белгілеуге немесе математикалық есептеулерге арналған өзге де құралдар		26.51.32
142.265133	Басқа топтамаларға енгізілмеген, сызықтық өлшемдерді қолмен өлшеу аспаптары (микрометрлер мен кронциркулдерді қоса алғанда)		26.51.33
142.265140	Электр шамаларды өлшеуге арналған және иондаушы сәулелерді өлшеуге арналған аспаптар		26.51.4

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.265141	Иондаушы сәулелерді анықтау және өлшеуге арналған аспаптар мен аппаратура		26.51.41
142.265142	Электронды-сәулелі осциллоскоптар және осциллографтар		26.51.42
142.265143	Жазу құрылғысыз электр шамаларын өлшеуге арналған аспаптар және аппаратура		26.51.43
142.265144	Қашықтықтан байланысу параметрлерін өлшеуге арналған аспаптар және аппаратура		26.51.44
142.265145	Басқа топтамаларға енгізілмеген, электр шамаларын өлшеуге немесе бақылауға арналған аспаптар және аппаратура		26.51.45
142.265150	Өзге де физикалық шамаларды бақылауға арналған аспаптар		26.51.5
142.265151	Ареометрлер, термометрлер, пирометрлер, барометрлер, гигрометрлер және психрометрлер		26.51.51
142.265152	Сұйықтық пен газдардың жұмсалуды, деңгейін, қысымын немесе басқа ауыспалы сипаттамаларын өлшеуге немесе бақылауға арналған аспаптар		26.51.52
142.265153	Басқа топтамаларға енгізілмеген, физикалық немесе химиялық талдауға арналған аспаптар және аппаратура		26.51.53
142.265160	Өлшеу, бақылау және өзге де сынақтар жүргізуге арналған аспаптар мен құралдар		26.51.6
142.265161	Микроскоптар (оптикалықтан басқа) және дифракциялық аппараттар		26.51.61
142.265162	Материалдардың механикалық сипаттамаларын сынауға арналған машиналар мен аспаптар		26.51.62
142.265163	Газдың, сұйықтықтың немесе электр энергиясының өндірілуін немесе тұтынылуын санауыштар		26.51.63
142.265164	Айналым сандарын санауыштар және өнім санын санауыштар, таксометрлер; спидометрлер мен тахометрлер; стробоскоптар		26.51.64
142.265165	Автоматты реттеу немесе басқаруға арналған гидравликалық немесе пневматикалық аспаптар мен аппаратура		26.51.65
142.265166	Басқа топтамаларға енгізілмеген, өлшеу және бақылауға арналған аспаптар, құралдар мен машиналар		26.51.66
142.266010	Сәулелендіру, электромедициналық және электротерапевттік жабдықтар		26.60.1

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.266011	Рентгендік, сонымен қатар альфа-, бета- немесе гамма сәулелерді пайдалануға негізделген аппаратура		26.60.11
142.266012	Медицинада қолданылатын электродиагностикалық аппаратура		26.60.12
142.266013	Медицинада, хирургияда, стоматологияда немесе ветеринарияда қолданылатын ультракүлгін немесе инфрақызыл сәулелерді пайдалануға негізделген аппаратура		26.60.13
142.266014	Балдақтар; есту аппараттары		26.60.14
142.267000	Оптикалық аспаптар және фотожабдықтар		26.70
142.267010	Фотожабдықтар және олардың бөліктері		26.70.1
142.267012	Баспа пластиналарын немесе цилиндрлерін дайындауға арналған фотокамералар; құжаттарды микропенкаға түсіруге арналған фотокамералар, микрофишалар және осыған ұқсас бұйымдар		26.70.12
142.267013	Цифрлік камералар		26.70.13
142.267014	Дайын суретті лезде алатын фотокамералар және өзге де фотокамералар		26.70.14
142.267015	Кинокамералар		26.70.15
142.267016	Кинопроекторлар; слайд проекторлары; өзге де бейнелеу проекторлары		26.70.16
142.267017	Фотожарқылдар; фотоүлкейткіштер; фотозертханаларға арналған аппаратура; негатоскоптар, проекциялық экрандар		26.70.17
142.267018	Микрофильмдер, микрофиш және өзге де микроөнімдерді санауға арналған құрылғылар		26.70.18
142.267020	Басқа оптикалық аспаптар және олардың бөліктері		26.70.2
142.267021	Поляризациялық материалдардан алынған табақтар, пластиналар; камералардан, проекторлардан немесе фотоүлкейткіштерден немесе фотокішірейткіштерден басқа орнатылған немесе орнатылмаған объективтер, призмалар, оптикалық айналар және өзге де оптикалық элементтер (оптикалық өңдеуге ұшырамаған шынылардан басқа)		26.70.21
142.267022	Дүрбілер, моноклдер және өзге де оптикалық телескоптар; өзге де астрономиялық аспаптар; оптикалық микроскоптар		26.70.22

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.267023	Сұйық кристалдан тұратын құрылғылар; лазерлер (лазер диодтарынан басқа); басқа топтамаларға енгізілмеген оптикалық аспаптар мен аппараттар		26.70.23
142.270000	Электр жабдықтары		27
142.271100	Электр қозғалтқыштар, генераторлар, трансформаторлар		27.11
142.271110	Қуаттылығы 37,5 Вт артық емес электр қозғалтқыштар; өзге де тұрақты ток электр қозғалтқыштары; тұрақты ток генераторлары		27.11.1
142.271120	Қуаттылығы 37,5 Вт жоғары айнымалы және тұрақты токтың әмбебап электроқозғалтқыштары; өзге де айнымалы ток электр қозғалтқыштары; айнымалы ток генераторлары		27.11.2
142.271121	Қуаттылығы 37,5 Вт жоғары айнымалы және тұрақты токтың әмбебап электр қозғалтқыштары		27.11.21
142.271122	Бір фазалық айнымалы токтың электр қозғалтқыштары		27.11.22
142.271123	Қуаттылығы 750 Вт артық емес көп фазалық айнымалы ток электр қозғалтқыштары		27.11.23
142.271124	Қуаттылығы 0,75кВт жоғары, бірақ 75 кВт артық емес көп фазалық айнымалы ток электр қозғалтқыштары		27.11.24
142.271125	Қуаттылығы 75 кВт жоғары айнымалы және тұрақты токтың әмбебап электр қозғалтқыштары		27.11.25
142.271126	Синхронды айнымалы ток генераторлары		27.11.26
142.271130	Электрогенераторлық қондырғылар және айналмалы электр түрлендіргіштер		27.11.3
142.271131	Қысылудан тұтанатын ішкі піспекті жану қозғалтқышы бар электрогенераторлық қондырғылар		27.11.31
142.271132	Ұшқынмен оталатын піспекті қозғалтқышы бар электрогенераторлық қондырғылар, басқа электрогенераторлық қондырғылар; айналмалы электр түрлендіргіштер		27.11.32
142.271140	Электр трансформаторлар		27.11.4
142.271141	Сұйық диэлектригі бар трансформаторлар		27.11.41
142.271142	Қуаттылығы аз өзге де трансформаторлар (16 кВА артық емес)		27.11.42
142.271143	Қуаттылығы көп өзге де трансформаторлар (16 кВА артық)		27.11.43

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.271150	Газразрядты шамдар немесе түтікшелерге арналған балласттық кедергілер; статикалық түрлендіргіштер; өзге де индуктивтілік катушкалары		27.11.50
142.271200	Электр бөлуші және реттеуші аппаратура		27.12
142.271210	Кернеуі 1000 В жоғары электр тізбектерін ажырату, ауыстырып қосу немесе қорғауға арналған аппаратура (жоғары вольтты аппаратура)		27.12.10
142.271220	Кернеуі 1000 В артық емес электр тізбектерін ажырату, ауыстырып қосу немесе қорғауға арналған аппаратура (төмен вольтты аппаратура)		27.12.2
142.271221	Кернеуі 1000 В артық емес балқығыш сақтандырғыштар		27.12.21
142.271222	Кернеуі 1000 В артық емес автоматты ажыратқыштар (төмен вольтты)		27.12.22
142.271223	Басқа топтамаларға енгізілмеген, кернеуі 1000 В артық емес электр тізбектерін қорғайтын аппаратура		27.12.23
142.271224	Кернеуі 1000 В артық емес реле		27.12.24
142.271230	Тарату қалқандары		27.12.3
142.271231	Кернеуі 1000 В артық емес электр тізбектерін ажырату, ауыстырып қосу немесе қорғауға арналған аппаратурамен жабдықталған тарату қалқандары және басқа панельдер		27.12.31
142.271232	Кернеуі 1000 В жоғары электр тізбектерін ажырату, ауыстырып қосу немесе қорғауға арналған аппаратурамен жабдықталған тарату қалқандары және басқа панельдер		27.12.32
142.272000	Аккумуляторлар мен батареялар		27.20
142.272020	Электр аккумуляторлары және олардың бөліктері		27.20.2
142.272021	Піспекті қозғалтқыштарды іске қосуға арналған қорғасынды-қышқылды электр аккумуляторлары		27.20.21
142.272022	Піспекті қозғалтқыштарды іске қосуға арналған қорғасынды-қышқылды электр аккумуляторларынан басқа қорғасынды-қышқылды электр аккумуляторлары		27.20.22
142.272023	Никель-кадмийлі, никель-гидридті, литий-ионды, литий-полимерлі, никель-темір және өзге де электр аккумуляторлары		27.20.23

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.273111	Жеке қабықтары бар талшықтардан жасалған талшықты-оптикалық кабельдер		27.31.11
142.273112	Оптикалық талшықтар, талшықты-оптикалық бұраулар мен кабельдер (жеке қабықтары бар талшықтардан жасалғандардан басқа)		27.31.12
142.273212	Коаксиальды кабельдер және коаксиальды электр тогын өткізгіштер		27.32.12
142.273213	1000 В артық емес кернеуге есептелген (төмен вольтты) электр сымдары мен кабельдері		27.32.13
142.273214	Кернеуі 1000 В жоғары өзге де (жоғары вольтты) электр сымдары мен кабельдері		27.32.14
142.273311	Басқа топтамаларға енгізілмеген, кернеуі 1000 В артық емес (төмен вольтты) ажыратқыштар		27.33.11
142.273312	Кернеуі 1000 В артық емес шамдарға арналған патрондар		27.33.12
142.274000	Электр жарықтандыру жабдықтары		27.40
142.274022	Үстелге, еденге қоятын, түнгі электр шырақтары		27.40.22
142.274023	Электрлік емес шырақтар мен жарықтандыру құрылғылары		27.40.23
142.274024	Айырмалық және ақпараттық жарық белгілері		27.40.24
142.274025	Аспалы, төбеге, қабырғаға ілетін электр шырақтар		27.40.25
142.274030	Өзге де шырақтар және жарықтандыру құрылғылары		27.40.3
142.275000	Тұрмыстық аспаптар		27.5
142.275100	Тұрмыстық электрлік аспаптар		27.51
142.275110	Тоңазытқыштар мен мұздатқыштар; кір жуғыш машиналар; электр көрпелер; желдеткіштер		27.51.1
142.275111	Тұрмыстық тоңазытқыштар мен мұздатқыштар		27.51.11
142.275112	Тұрмыстық ыдыс жуғыш машиналар		27.51.12
142.275113	Тұрмыстық кір жуғыш машиналар мен киімдерді кептіруге арналған машиналар		27.51.13
142.275114	Электр көрпелер		27.51.14
142.275115	Тұрмыстық желдеткіштер мен ауа сорғыш немесе рециркуляциялық шкафтар		27.51.15
142.275120	Басқа топтамаларға енгізілмеген тұрмыстық электр құралдары		27.51.2
142.275121	Қоса салынған электр қозғалтқышы бар тұрмыстық электромеханикалық құралдар		27.51.21
142.275122	Қоса салынған электр қозғалтқышы бар ұстаралар мен шаш алуға арналған машинкалар		27.51.22

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.275123	Шашты әсемдеуге, бұйралауға, қолды кептіруге арналған электротермиялық құралдар; электр үтіктер		27.51.23
142.275124	Тұрмыстық электр жылытқыш құралдар		27.51.24
142.275125	Электр су жылытқыштар және тез немесе ұзақ жылытатын су жылыту құралдары мен батырмалы су жылытқыштары		27.51.25
142.275126	Үй-жайларға немесе топыраққа арналған электр жылытқыштар		27.51.26
142.275127	Қысқа толқынды пештер		27.51.27
142.275128	Өзге де пештер; пісіру қазандары, ас үй плиталары, табалар; грилдер, тостерлер		27.51.28
142.275129	Электр жылыту кедергілері		27.51.29
142.275200	Электрлік емес тұрмыстық құралдар		27.52
142.275211	Тамақ дайындауға және жылытуға арналған темірден, болаттан және мыстан жасалған электрлі емес тұрмыстық құралдар		27.52.11
142.275212	Өзге де электрлі емес тұрмыстық құралдар		27.52.12
142.275213	Басқа топтамаларға енгізілмеген, кара металдардан жасалған электрлі емес ауа жылытқыштар немесе ыстық ауаны таратқыштар		27.52.13
142.275214	Жылдам немесе ұзақ әсер ететін электрлі емес су жылытқыш құралдар		27.52.14
142.279011	Мамандандырылған мақсаттағы электр машиналар мен аппаратура		27.90.11
142.279012	Электр оқшаулатқыштар; электр машиналарға арналған оқшаулағыш арматура; электр оқшаулағыш түтікшелер		27.90.12
142.279031	Балқытып біріктіру мен дәнекерлеуге арналған электр жабдықтар, металдарды немесе металдардың күйеженектелген карбидтерін ыстық күйінде жағуға арналған машиналар мен электр аппараттар		27.90.31
142.279040	Басқа топтамаларға енгізілмеген өзге де электр жабдықтары (электромагниттерді; муфта электромагнитті ілініс пен тежегіштерді; электромагнитті көтеру құралдарды; электр бөлшек үдеткіштерді; электр сигнал генераторларын қоса алғанда)		27.90.40
142.293100	Автомобильдерге арналған электр және электронды жабдық		29.31

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
142.293120	Автомобильге және оның бөліктеріне арналған өзге де электр жабдығы		29.31.2
142.293123	Көлік құралдарына арналған өзге де электр жабдықтары: жарықтандырғыш, сигнал беру, шыны тазалағыш, шыны жылытқыш, мұздануға қарсы және булануға қарсы		29.31.23
142.325011	Стоматологияда қолданылатын жабдықтар, аспаптар мен құралдар		32.50.11
142.325012	Медициналық, хирургиялық және зертханалық зарарсыздандырғыш		32.50.12
142.325013	Шприцтер, инелер, катетерлер, канолюдер мен соларға ұқсас құралдар; басқа топтамаларға енгізілмеген офтальмологиялық және өзге де құралдар мен аспаптар		32.50.13
142.325021	Терапевтік құралдар мен аспаптар; жасанды тыныс аппараттары		32.50.21
142.325022	Жасанды буындар; ортопедиялық аспаптар; жасанды тістер; тіс техникасына арналған аспаптар; адамның дене мүшелерінің бөліктері және басқа топтамаларға енгізілмеген жасанды адам тіршілігінің органдары		32.50.22
142.325050	Медициналық немесе хирургиялық мақсаттарға арналған өзге де құралдар		32.50.50
142.201300	Өзге де негізгі химиялық бейорганикалық заттар		20.13
142.201314	Жылу шығаратын элементтер (кассеттер), сәулеленбеген (ядролық реактивтер)		20.13.14
142.253000	Орталықтан жылытудың су қазандықтарынан басқа бу генераторлары		25.30
142.253010	Бу генераторлары мен олардың бөліктері		25.30.1
142.253011	Бу немесе өзге де бу шығарушы қазандықтар; өте қыздырылған сумен жұмыс істейтін қазандықтар		25.30.11
142.253012	Қазандықтармен бірге қолдануға арналған қосалқы қондырғылар; өзге де булы су немесе булы күш қондырғыларына арналған конденсаторлар		25.30.12
142.253020	Ядролық реакторлар және олардың бөліктері		25.30.2
150.000000	Өзге де негізгі құралдар		
150.139222	Қайық, яхта немесе десанттық жүзетін заттарға арналған брезенттер, желкендер; бастырмалар, маркиздар, тенттер және кемпингтерге арналған жабдықтар (үрленетін матрастарды қоса		13.92.22

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
	алғанда)		
150.139223	Парашюттер (дирижабльдерге арналған парашюттерді қоса алғанда) және айналмалы парашюттер (ротошюттер), олардың бөліктері		13.92.23
150.139224	Сырылған көрпелер, мамық көрпелер, диван жастықтары, пуф, жастықтар, ұйықтайтын қаптар және кез-келген материалмен не кеуекті резеңкемен не тесікті (кеуекті) пластмассамен толтырылған ұқсас бұйымдар		13.92.24
150.139300	Кілемдер және кілем бұйымдары		13.93
150.139311	Кілемдер және өзге де еденге төсейтін түйіншекті тоқыма төсеніштер		13.93.11
150.139312	Тафтіленбеген және флокирленбеген өзге де маталық еденге төсейтін тоқыма төсеніштері мен кілемдер		13.93.12
150.139313	Өзге де тафтіленген еденге төсейтін тоқыма төсеніштері мен кілемдер		13.93.13
150.139319	Киізділерді қоса алғанда, өзге де еденге төсейтін тоқыма төсеніштері мен кілемдер		13.93.19
150.162411	Жазық түптер, бортты түптер және ұқсас бұйымдар		16.24.11
150.252910	Өзге де металл цистерналар, резервуарлар мен контейнерлер		25.29.1
150.252911	Механикалық немесе жылу жабдықтарымен жабдықталмаған, сыйымдылығы 300 л кем емес қара металл немесе алюминийден жасалған резервуарлар, цистерналар, бактар мен осыған ұқсас типтегі сыйымдылықтар (қысылған немесе сұйытылған газға арналған сыйымдылықтардан басқа)		25.29.11
150.252912	Қара металдан немесе алюминийден жасалған қысылған немесе сұйытылған газға арналған сыйымдылықтар		25.29.12
150.259110	Болат барабандар және осыған ұқсас сыйымдылықтар		25.91.1
150.259111	Механикалық немесе жылу жабдықтарымен жабдықталмаған, сыйымдылығы 50-300 л қара металдардан жасалған кез келген заттарға (газдан басқа) арналған цистерналар, бөшкелер, барабандар, канистралар, жәшіктер мен ұқсас сыйымдылықтар		25.91.11

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
150.259112	Механикалық немесе жылу жабдықтарымен жабдықталмаған, сыйымдылығы 50 л кем қара металдардан жасалған кез-келген заттарға (газдан басқа) арналған цистерналар, бөшкелер, барабандар, канистралар, жәшіктер (пісіріп бітелгенінен және дәнекерленгенінен басқа) мен ұқсас сыйымдылықтар		25.91.12
150.259210	Жеңіл металл сыйымдылықтар		25.92.1
150.259211	Сыйымдылығы 50 л кем қара металдан жасалған консерві банкалар		25.92.11
150.259212	Сыйымдылығы 300 л кем алюминийден жасалған кез-келген заттарға (газдан басқа) арналған бөшкелер, барабандар, банкалар, жәшіктер және ұқсас сыйымдылықтар		25.92.12
150.259900	Басқа топтамаларға енгізілмеген дайын металл бұйымдар		25.99
150.259921	Бағалы емес металдардан жасалған арнайы ақша мен құжаттарды сақтауға арналған сейфтер, банк қоймаларының есіктерін, жәшіктерді қоса алғанда, брондалған немесе арматураланған сейфтер		25.99.21
150.265228	Уақытты тіркеушілер, уақытты өздігінен жазатындар, аялдау уақытын санауыштар; сағаттық механизмі бар уақытша ажыратқыштар		26.52.28
150.310000	Жиһаз		31.0
150.310010	Отыруға арналған жиһаз және оның бөліктері		31.00.1
150.310011	Қаңқасы негізінен металл, арнайы отыруға арналған жиһаз		31.00.11
150.310012	Қаңқасы негізінен ағаш, арнайы отыруға арналған жиһаз		31.00.12
150.310013	Басқа топтамаларға енгізілмеген отыруға арналған жиһаз		31.00.13
150.310110	Сауда кәсіпорындарына арналған кеңселік жиһаз		31.01.1
150.310111	Кеңселік металл жиһаз		31.01.11
150.310112	Кеңселік ағаш жиһаз		31.01.12
150.310113	Сауда кәсіпорындарына арналған ағаш жиһаз		31.01.13
150.310210	Ас үй жиһазы		31.02.1
150.310300	Матрастар		31.03
150.310910	Өзге де жиһаз		31.09.1
150.310911	Басқа топтамаларға енгізілмеген металл жиһаз		31.09.11

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
150.310912	Жатын бөлмеге, асхана мен қонақ бөлмеге арналған ағаш жиһаз		31.09.12
150.310913	Басқа топтамаларға енгізілмеген ағаш жиһаз		31.09.13
150.310914	Пластмассадан жасалған және өзге де материалдан, соның ішінде қамыстан, сабақтан, бамбуктан немесе осыған ұқсас материалдан жасалған жиһаз		31.09.14
150.322000	Музыкалық аспаптар		32.20
150.322011	Фортепиано және өзге де шекті клавишті музыкалық аспаптар		32.20.11
150.322012	Өзге де шекті басқа музыкалық аспаптар		32.20.12
150.322013	Кернейлі клавишті органдар; фисгармондар мен соған ұқсас музыкалық аспаптар; аккардеондар мен соған ұқсас музыкалық аспаптар; ерін сырнайлары, үрмелі музыкалық аспаптар		32.20.13
150.322014	Электромұзыкалық аспаптар (дыбыстары электр көмегімен шығатын немесе күшеюге тиісті клавишті музыкалық аспаптар)		32.20.14
150.322015	Өзге де музыкалық аспаптар		32.20.15
150.322016	Метрономдар, камертондар, дыбыстың жоғарылығымен жазылған кернейлер; музыкалық қобдишаларға арналған тетіктер; шекті музыкалық аспаптар		32.20.16
150.323000	Спорт тауарлары		32.30
150.323011	Шаңғылар, бәтеңкеден басқа оларға керек-жарақтар; коньки мен роликті конькилер		32.30.11
150.323013	Су шаңғылары, серфингке арналған тақтайлар, виндсерферлер мен өзге де су спортына арналған керек-жарақтар		32.30.13
150.323014	Гимнастика мен атлетикамен айналысуға арналған спорттық саймандар мен керек-жарақтар (тренажерлер және т.б.)		32.30.14
150.323015	Ашық ауадағы сабақтар мен ойындарға арналған өзге де спорт саймандары мен жабдықтары; жүзетін, жылжымалы бассейндер және тағы басқалар		32.30.15
150.325030	Медициналық, хирургиялық, стоматологиялық немесе ветеринарлық жиһаз; шаштаразға арналған креслолар және осыған ұқсас креслолар мен олардың бөліктері		32.50.30
150.329900	Басқа топтамаларға енгізілмеген өнеркәсіптік өзге де бұйымдар		32.99
150.329959	Басқа топтамаларға енгізілмеген өзге де түрлі бұйымдар		32.99.59

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
150.257300	Аспап		25.73
150.257310	Ауыл шаруашылығында, бақ шаруашылығында немесе орман шаруашылығында қолдануға арналған қол аспабы		25.73.10
150.257320	Қол аралар; барлық типтегі араларға арналған төсем		25.73.20
150.257330	Басқа қол аспабы		25.73.30
150.257350	Құймасауыттар мен құймақалыптар; құю тұғырлары мен модельдері; металдарды, металл карбидтерін, шыныны, минералды материалдарды, резеңке немесе пластмассаны құюға арналған пішіндер		25.73.50
150.257360	Өзге де аспаптар		25.73.60
150.239110	Абразивті бұйымдар		23.91.1
150.239111	Табиғи тастан, табиғи немесе жасанды агломератталған абразивті материалдардан немесе қыштан жасалған диірмен тастар, қайрайтын тастар, тегістейтін дөңгелектер және тегістеуге арналған жиектері жоқ бұйымдар мен олардың бөлшектері		23.91.11
160.000000	Биологиялық активтер		
<i>161.000000</i>	<i>Жасамыс жұмыс және өнім малы</i>		
161.014110	Сүтті табынның мүйізді ірі қара малы, тірі		01.41.10
161.014200	Өзге де тірі мүйізді ірі қара мал мен буйволдар және олардың шәуеті		01.42
161.014211	Бұзаулардан басқа өзге де тірі мүйізді ірі қара мал мен буйволдар		01.42.11
161.014310	Өзге де жылқылар және жылқы тектес жануарлар, тірі		01.43.10
161.014510	Тірі қойлар мен ешкілер		01.45.1
161.014511	Тірі қойлар		01.45.11
161.014512	Тірі ешкілер		01.45.12
161.014600	Тірі шошқалар		01.46
161.014700	Тірі үй құсы және жұмыртқалар		01.47
161.014910	Фермада өсірілетін өзге де тірі малдар		01.49.1
161.030010	Тірі балық		03.00.1
162.000000	Көпжылдық екпеағаштар		
162.016000	Жеміс-жидек дақылдарының көпжылдық екпеағаштары		
<i>162.016100</i>	<i>Жеміс дақылдарының көпжылдық екпеағаштары</i>		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
162.016110	Шекілдеуікті дақылдардың көпжылдық екпеағаштары		
162.016111	Алма ағашы		
162.016112	Алмұрт		
162.016113	Алқоры		
162.016114	Долана		
162.016119	Өзге де шекілдеуікті дақылдар		
162.016120	Дәнек жемісті дақылдардың көпжылдық екпеағаштары		
162.016121	Қара өрік		
162.016122	Шие		
162.016123	Қызыл шие		
162.016124	Өрік		
162.016125	Шабдалы		
162.016129	Өзге де дәнек жемісті дақылдар		
162.016130	Жаңғақ жемісті дақылдардың көпжылдық екпеағаштары		
162.016140	Цитрусты дақылдардың көпжылдық екпеағаштары		
162.016150	Субтропикалық дақылдардың көпжылдық екпеағаштары		
162.016200	Жидекті дақылдардың көпжылдық екпеағаштары		
162.016210	Бүлдірген		
162.016211	Таңқурай		
162.016212	Қара қарақат		
162.016213	Қызыл және ақ қарақат		
162.016219	Өзге де жидекті дақылдар		
162.016300	Жүзімнің көпжылдық екпеағаштары		
162.016400	Құлмақтың, эфирлі май дақылдарының, дәрілік дақылдардың көпжылдық екпеағаштары		
162.016500	Сәндік, көгалдандыратын көпжылдық екпеағаштар		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
162.016510	Парктер мен саябақтардағы сәндік, көгалдандыратын көпжылдық екпеағаштар		
162.016511	Көшелер мен алаңдардағы сәндік, көгалдандыратын көпжылдық екпеағаштар		
162.016512	Кәсіпорындар мен ұйымдар аумағындағы сәндік, көгалдандыратын көпжылдық екпеағаштар		
162.016519	Өзге де сәндік, көгалдандыратын көпжылдық екпеағаштар		
162.016600	Көпжылдық орман қорғау екпеағаштары және басқа да орман екпеағаштары		
162.016610	Екпешарбақ		
162.016611	Агроорман-мелиорациялық екпелер		
162.016612	Өзен жағаларын бекіту үшін отырғызылған екпеағаштар		
162.016613	Темір жолдар мен автомобиль жолдарының белдеулеріндегі қорғаныштық екпелер		
162.016614	Қолдан өсірілген орман		
162.016619	Өзге де орман екпе ағаштары		
162.016700	Ботаникалық бақтардың, басқа да ғылыми-зерттеу мекемелерінің және оқу орындарының ғылыми-зерттеу мақсатындағы жасанды екпеағаштары		
170.000000	Аяқталмаған құрылыс		
180.000000	Басқа топтамаларға енгізілмеген негізгі құралдар		
180.000100	Кітапханалардың, ғылыми-техникалық органдардың, мұрағаттардың, мұражайлар мен осы сияқты мекемелердің қорлары		
180.000110	Жарияланбаған басылымдар мен материалдар		
180.000111	Кітаптар мен кітапшалар		
180.000112	Мерзімді басылымдар		
180.000113	Жалғасатын басылымдар		
180.000114	Ноталық басылымдар		
180.000115	Картографиялық басылымдар		
180.000116	Бейнелі басылымдар		
180.000117	Мәтіндік табақ басылымдар		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
180.000118	Ғылыми-техникалық әдебиет пен құжаттаманың арнаулы түрлері		
180.000119	Жарияланбаған материалдар		
180.000200	Қолжазбалар		
180.000210	Сирек кездесетін және теңдессіз қолжазбалар мен басылымдар		
180.000300	Кинофотофоноқұжаттар		
180.000310	Киноматериалдар және бейнежазба түріндегі құжаттар		
180.000320	Фотоқұжаттар		
180.000330	Фоноқұжаттар (бейнежазбалар)		
180.000340	Сирек кездесетін және теңдессіз кинофотофоноқұжаттар		
180.000400	Бейнелеу өнерінің туындылары		
180.000410	Кескіндеме		
180.000420	Сызба		
180.000430	Мүсін		
180.000440	Сәндеме-қолданбалы өнер туындылары		
180.000450	Діни табынушылық заттары		
180.000490	Бейнелеу өнерінің өзге де туындылары		
180.000500	Хайуанаттар парктерінің және осы сияқты мекемелердің жануарлары, қызметтік иттер		
180.000510	Цирктер мен хайуанаттар цирктерінің жануарлары		
180.000520	Хайуанаттар парктерінің жануарлары		
180.000530	Қызметтік иттер		
180.000600	Басқа топтамаларда көрсетілмеген өзге де материалдық негізгі қорлар		
180.000700	Жерлерді жақсартуға (мелиорациялық, құрғату, ирригациялық және басқа да жұмыстар) жұмсалған күрделі шығындар		
200.000000	Материалдық емес негізгі қорлар (материалдық емес активтер)		
210.000000	Бағдарламалық қамтамасыз ету		
210.723000	Деректер қорлары		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
210.724000	Жүйелік және қолданбалы бағдарламалық құралдар		
210.724010	Жүйелік бағдарламалық құралдар		
210.724011	Операциялық жүйелер және оларды кеңейту құралдары		
210.724012	Деректер қорларын басқарудың бағдарламалық құралдары		
210.724013	Бағдарлама жасау және жаңғырту құралдары		
210.724014	Интерфейстің және коммуникацияларды басқарудың бағдарламалық құралдары		
210.724015	Есептеу процесін ұйымдастырудың бағдарламалық құралдары		
210.724016	Сервистік бағдарламалар		
210.724020	Қолданбалы бағдарламалық құралдар		
210.724021	Ғылыми зерттеулерге арналған қолданбалы бағдарламалар		
210.724022	Жобалауға арналған қолданбалы бағдарламалар		
210.724023	Техникалық құралдар мен технологиялық процестерді басқаруға арналған қолданбалы бағдарламалар		
210.724024	Ұйымдастырушылық-экономикалық тапсырмаларды шешуге арналған қолданбалы бағдарламалар		
210.724025	Оқытуға арналған қолданбалы бағдарламалар		
210.724030	Есептеу техникасына қызмет көрсетудің бағдарламалық құралдары		
210.724090	Өзге де бағдарламалық құралдар		
220.000000	Ойын-сауық жанры, әдебиет және өнер туындыларының түпнұсқалары		
220.000100	Бастапқы туындылар		
220.000110	Әдеби, музыкалық, хореографиялық туындылар		
220.000111	Әдеби туындылар		
220.000112	Драмалық және музыкалық-драмалық туындылар, сценарийлік туындылар		
220.000113	Хореографиялық туындылар және пантомималар		
220.000114	Мәтінді немесе мәтінсіз музыкалық туындылар		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
220.000200	Аудиовизуалдық туындылар (кино-, теле- және бейне фильмдер, слайдты фильмдер, диафильмдер және басқа да кино- и телетуындылар)		
220.000300	Кескіндеме, мүсін, сызба, дизайн туындылары, бейнелі әңгімелер, комикстер және бейнелеу өнерінің басқа да туындылары		
220.000400	Сәндеме-қолданбалы және сценографиялық өнер туындылары		
220.000500	Сәулет, қала құрылысы және бақ-парктік өнер туындылары		
220.000600	Фотография туындылары және фотография алу сияқты әдістермен алынған туындылар		
220.000700	География, топография және басқа да ғылымдарға жататын географиялық, геологиялық және басқа да карталар, жоспарлар, эскиздер және пластикалық туындылар		
220.000800	<i>Туынды шығармалар</i>		
220.000810	Аударма		
220.000820	Өңдеу		
220.000830	Аңдатпа, реферат, резюме		
220.000840	Шолу		
220.000850	Сахналау		
220.000860	Музыкалық әрлеу		
220.000890	Ғылым, әдебиет және өнер туындыларын басқа да қайта өңдеу		
220.000900	<i>Құрамдық шығармалар</i>		
220.000910	Жинақтар (энциклопедиялар, антологиялар, деректер қоры)		
220.000920	Басқа да құрамдық туындылар		
230.000000	Лицензиялық келісімдер		
240.000000	Патенттер		
240.100000	<i>Өнертабысқа патент (инновациялық патенттер)</i>		
240.110000	Өнеркәсіптік үлгілерге патент		
240.120000	Пайдалы модельдерге патент		

Коды	Атауы	Жіктеуіштердің тиісті кодтарына сілтемелер	
		ҒЖ	ЭҚТӨЖ
240.130000	Интегралдық микросхемалар топологиясына патент		
240.140000	Селекциялық жетістіктерге патент		
250.000000	Гудвилл		
260.000000	Өзге де материалдық емес активтер		
260.100000	<i>Ғылымды қажетсінетін өнеркәсіптік технологиялар</i>		
260.200000	<i>Ашылмаған ақпарат</i>		
260.210000	Өндіріс құпиялары ("ноу-хау")		
260.300000	<i>Ұйымдастырушылық шығындар</i>		
260.310000	Заңды тұлғаны тіркеу бойынша шығыстар		
260.400000	<i>Фирмалық атаулар, аттар, тауар белгілері</i>		
260.410000	Тауар белгілері (қызмет көрсету белгілері)		
260.420000	Сауда маркалары		
260.500000	<i>Концессиялар және осыған ұқсас құқықтар мен активтер</i>		
260.510000	Франшиза құқықтары мен артықшылықтары		
260.520000	Жалгерлік шарттар		
260.600000	<i>Пайдалы қазбаларды барлауды және өндіруді жүзеге асыру құқықтары</i>		
260.700000	<i>Жерді пайдалану актілері</i>		

9 Негізгі қорлар жіктеуішіне түсініктемелер

Коды	Атауы
100.000000	<p>Материалдық негізгі қорлар (негізгі құралдар)</p> <p>Материалдық негізгі қорларды немесе негізгі құрал-жабдықтарды жіктеу үшін қолданылатын бірлік - барлық құрылғылары мен керек-жарақтары бар жеке объект (үй, жол, құбыр және т.с.с.) немесе нақты дербес функцияларды орындауға арналған құрамалы бейімделген жеке зат, немесе нақты жұмысты орындауға арналған біртұтас зат болып табылатын конструкциялық-бөлшектелген заттардың бейімделген кешені. Конструкциялық-бөлшектелген заттардың кешені – бір немесе әртүрлі мақсаттарға арналған, құрылғылары мен керек-жарақтары ортақ, ортақ басқарылатын, бір іргетасқа орнатылған, осының нәтижесінде кешенге кіретін әрбір зат өзінің функциясын өз бетімен емес, кешен құрамында ғана орындай алатын бір немесе бірнеше зат.</p>
110.000000	<p>Жер</p> <p>Жер - меншік құқығы таратылатын жер беті мен жер үсті суларын қоса жер учаскесі.</p> <p><i>Бұл ішкі бөлімге мыналар кірмейді:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - осы жерде салынған немесе оның үстінде тұрғызылған кез келген үйлер мен ғимараттар; - өсірілетін дақылдар, ағаштар және жануарлар
111.000000	<p>Ауыл шаруашылық мақсаттарына арналған жерлер</p> <p>Бұл топқа мыналар кіреді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - коммерциялық мақсаттарда немесе күн көріс қаражатын қамтамасыз ету мақсаттарында ауыл шаруашылық, егіншілік, бау және орман шаруашылығы қызметтері жүзеге асырылатын жер, дәлірек айтқанда: көшеттіктер, плантациялар, жеміс бақтары және жүзімдіктер, шабындықтар, жайылымдар; айдалып тасталатын ауыл шаруашылық жері. <p>Бұл топқа сонымен қатар мыналар кіреді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - әуесқой-бағбандар, қала шетіндегі үйлер мен саяжайлар учаскелері; - ауыл шаруашылық кәсіпорнының, фермер қожалығының, әр жерде салынған фермерлік құрылыстардың бөлігін құрайтын жер. <p><i>Бұл топқа мыналар кірмейді:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - кірме жолдардағы жер (112.000000-де жіктеледі)
112.000000	<p>Орман қоры жерлері</p> <p>Бұл топқа мыналар кіреді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орман өскен, сондай-ақ орман өспеген бірақ осы мақсатқа арналған жерлер; - орманды алқапты өзге жерлер.
113.000000	<p>Құрылыс салынған жер және жердің осыған байланысты түрлері</p> <p>Бұл топқа мыналар кіреді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - үй, жол, шахта, карьерлер және кез келген басқа да объектілер салынған жер, адам қызметін жүзеге асыру мақсатында арнайы үйлер салынған қосалқы учаскелерді қоса алғанда

Бұл топқа сонымен қатар мыналар кіреді:

- жабық ауылдар немесе осыған ұқсас ауылдық елді мекендер жері;
- қазіргі уақытта құрылыс жүргізіліп жатқан немесе келешекте құрылыс салуға арналған ашық жер және т.с.с.

Бұл топқа мыналар кірмейді:

- демалу үшін пайдаланылатын жер (113.000000-де жіктеледі)

- 114.000000 Демалу мақсаттарына арналған жер
 Бұл топқа мыналар кіреді:
 - демалу мақсатында пайдаланылатын жер, дәлірек айтқанда стадиондар, гимнастика залдары, үлкен спорт алаңдары, қала парктері мен жасыл аймақтар, қоғамдық жағажайлар және жүзу бассейндері, кемпингтер негізінен туризм мақсатындағы ғимараттар, уақытша тұруға немесе демалуға арналған үйлер салынған жер учаскелері
- 115.000000 Өзге де жер
 Бұл топқа мыналар кіреді:
 - ылғалдандырылған ашық жер, яғни, орман өспеген, жартылай, уақытша немесе тұрақты батпақтанған учаскелер;
 - өсімдіктері ерекше, құрғақ ашық жер;
 - өсімдік өспеген немесе өсімдік жабындысы аз ашық жер.
 Бұл топқа сонымен қатар мыналар кіреді:
 - жер үсті сулары бар жер.
- 120.000000 Ғимараттар
 Әрбір жеке тұрған ғимараттар жіктелім объектісі болып табылады. Егер ғимараттар бір біріне жанасып, ортақ қабырғасы болып, бірақ әрқайсысы дербес конструкциялық бүтін болатын болса, онда олар жеке объектілер болып саналады.
 Ғимараттардың дербес шаруашылық мәні бар сыртқы қосымша құрылыстары тек бүтін объектіге (ғимараттарға) қарағанда өзге атқарымдық сипаты болған жағдайда ғана жеке ғимарат ретінде есептеледі. Оларға қазандықтардың жеке тұрған ғимараттары, сондай-ақ дербес объектілер болып табылатын қора-қопсы құрылыстары (қоймалар, гараждар және өзгелер) жатады.
 Үйлерге жапсарластырылып салынған және дүкен, асхана, шаштараз, ателье, байланыс бөлімдеріне, банк және басқа да ұйымдарға арналған үй-жайлар мақсаттары ғимараттардың негізгі мақсатынан басқа негізгі ғимарат құрамына кіреді.
- 121.000000 Тұрғын ғимараттар
 Тұрғын үйдің жалпы алаңы - тұрғын үйдің пайдалы алаңының және нормативтік-техникалық актілерге сәйкес төмендеткіш коэффициенттерді қолданып есептелетін балкон (лоджиялар, дәліздер, террасалар) алаңдарының қосындысы;
 Тұрғын үйдің тұрғын емес алаңы - тұрғын үй-жайдағы ішкі қосалқы бөлмелердің (ас үйдің, ванна бөлмесінің, дәретхананың, кіреберістің, дәліздің, пәтер қоймасының және сол сияқтылардың) шаршы метрмен есептелетін алаңы;

Жалпы пайдалы (тұрғын) алаңға тұрғын бөлмелердің (жалпы бөлмелердің және жатын бөлмелердің) алаңы, тұрғын үйдің негізгі қабырғасы шегіндегі қосалқы үй-жайлардың (ас үй, алдыңғы бөлмелер, ванна және себезгісі бар бөлмелер, дәретхана, қоймалар және жапсарма шкафтар) алаңы, үйге жапсарлас салынған, жыл бойы тұруға жарамды, от жағылатын үй-жайлардың, сондай-ақ тұруға жарамды, от жағылатын мансардтар мен мезониндер алаңы кіреді. Жалпы пайдалы (тұрғын) алаңға конструкциялық элементтері шығып тұрған, от жағылатын пештері бар баспалдақ алаңдары; жапсарлас салынған, от жағылмайтын үй-жайлар (терассалар, ауыз үйлер, балкондар, лоджиялар), сондай-ақ от жағылмайтын мансардтар мен мезониндер алаңы, жеке тұрған асүйлер, моншалар, сарайлар, тапшандар және т.б. алаңы; киіз үй, саяжайлар, бақшадағы үйлер, вагондар және уақытша тұруға арналған басқа да үй-жайлардың алаңы кірмейді.

- 121.100000 Жеке үйлер (бір пәтерлі үйлер)
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- жекелеген үйлер, қала сыртындағы жаздық үйлер, коттедждер, саяжайлар, фермалар, күзетші үйлері, жылжымалы үйлер, киіз үйлер, қалқымалы үйлер және т.с.с.
- 121.200000 Көп пәтерлі үйлер (екі және одан да көп пәтерлі үйлер)
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- екі пәтерлі және үш немесе одан да көп пәтері бар көп пәтерлі үйлер
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- *әлеуметтік топтарға арналған тұрғын ғимараттар (121.300000-де жіктеледі)*
- *қонақ үйлер, жастар турбазалары, жаздық лагерьлер, демалушыларға арналған кемпингтер (122.400000-де жіктеледі)*
- 121.300000 Мамандандырылған үйлер (әлеуметтік топтарға арналған тұрғын ғимараттар)
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- әлеуметтік топтарға арналған тұрғын ғимараттар, қарттарға, студенттерге, балаларға және басқа да әлеуметтік топтарға арналған тұрғын ғимараттар мен сервистік ғимараттарды қоса алғанда, мысалы, мүгедектер, қарттар, соның ішінде жүйке тамыры аурулары қатарындағы мүгедектер, мүгедек балалардың стационар жағдайында тұрақты немесе уақытша тұруға арналған үй-интернат, әлеуметтік қызмет көрсету немесе басқа ұйымның аумақтық орталығы, тұрғылықты жері жоқ адамдарға арналған бейімдеу орталықтары, жұмысшыларға арналған жатақханалар, балалар үйлері, мектептердің жатын корпусы, панасыз адамдарға арналған мекендер және т.с.с.
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- *ауруханалар мен емханалар, ауруларды қарауға арналған стационарлар (122.600000-де жіктеледі)*
- *түрмелер, казармалар (122.900000-де жіктеледі)*

- 121.400000 Өзге де тұрғын ғимараттар және тұруға жарамды басқа да құрылыстар
 Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
 - тарих және мәдениет ескерткіштері болып табылатын және негізінен тұрғын үйге сәйкестендірілген ғимараттар
 - контейнерлік типтегі тұрғын жайлар, вагон-үйлер және т.с.с.
- 122.000000 Тұрғын емес ғимараттар
- 122.100000 Өнеркәсіптік ғимараттар мен қоймалар
- 122.110000 Өнеркәсіптік ғимараттар
 Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
 - өнеркәсіптік өндіріс үшін пайдаланылатын жабық ғимараттар, мысалы, зауыттар, фабрикалар, шеберханалар, мал соятын жерлер, сыра қайнататын жерлер, өндірістік және құрама цехтар және т.с.с.
 Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
 - өнеркәсіптік кешендер аумағында немесе өнеркәсіптік ғимараттар ішінде орналасатын әкімшілік-тұрмыстық корпустар (кеңсе және тұрмыстық жайлар), әкімшілік-өнеркәсіптік корпустар (кеңсе және өндірістік жайлар), қызметтік-техникалық жайлар.
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
 - резервуарлар, сүрлемдер, қоймалар (122.120000-де жіктеледі)
 - тұрғын емес ауыл шаруашылық ғимараттар (122.900000-де жіктеледі)
 - ғимарат сипаттамасы жоқ күрделі өнеркәсіптік қондырғылар (электр станциялары, тазалау ғимараттары және т.с.с.) (132.400000-де жіктеледі)
- 122.120000 Резервуарлар, сүрлемдер және қоймалар
 Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
 - резервуарлар мен қоймалар
 - мұнай мен газға арналған резервуарлар
 - цемент немесе басқа да құрғақ толтырғыштарды сақтауға арналған сүрлемдер (қоймалар)
 - тоңазытқыш камералар және мамандандырылған қоймалар
 - өнеркәсіп өнімінің әр түрлерін сақтау үшін қолданылатын ангарлар
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
 - ауыл шаруашылығында пайдаланылатын ауыл шаруашылық сүрлемдері және қойма үйлері (122.900000-де жіктеледі)
 - тегеурінді су мұнарасы (131.200000-де жіктеледі)
- 122.200000 Сауда ғимараттары
 Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
 - сауда орталықтары, сауда қатарлары, әмбебап дүкендер, жекелеген дүкендер мен бутиктер, жәрмеңкелер, аукциондар және көрмелер үшін пайдаланылатын ғимараттар, жабық базарлар, дәріханалар, сауда дүңгіршектері, халыққа қызмет көрсету кезінде қолданылатын дүңгіршектер, бензин бағаналары және техникалық қызмет көрсету станциялары және т.с.с.

Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:

- негізінен басқа мақсаттарда пайдаланылатын үйлердегі дүкендер

- 122.300000 Мәдени-ойын-сауық мақсатындағы ғимараттар
- 122.310000 Қоғамдық ойын-сауыққа арналған ғимараттар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- кинотеатрлар, концерттік залдар, опералық театрлар, театрлар және т.с.с.
- жиналыс өткізуге арналған залдар және негізінен қоғамдық ойын-сауыққа пайдаланылатын әмбебап залдар
- казино, цирк, мюзик-холл, би залдары және дискотекалар, түнгі клубтар, эстрада-залдар және т.с.с.
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- мұражай және сурет галереясы (122.320000-де жіктеледі)
- спорт залдары (122.330000-де жіктеледі)
- демалыс және ойын-сауық парктері (132.500000-де жіктеледі)
- 122.320000 Мұражайлар мен кітапханалар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- мұражайлар, сурет галереясы, кітапханалар және ресурстық орталықтар
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- мұрағат ғимараттары
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- тарихи ескерткіштер (122.900000-де жіктеледі)
- 122.330000 Спорт залдары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- көрермендерге арналған орындары (мінбелер, террасалар) және қатысушыларға арналған жайлары (себезгі, шешінетін орын және т.с.с.) бар жабық жайдағы спорт түрлері (баскетболдық алаңдар, теннистік корттар, жүзу бассейндері, гимнастика залдары, мұз айдындары және т.с.с.) үшін пайдаланылатын ғимараттар.
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- негізінен қоғамдық ойын-сауық үшін пайдаланылатын әмбебап залдар (122.310000-де жіктеледі)
- ашық алаңдағы спорт түрлері үшін пайдаланылатын спорт алаңдары, мысалы, ашық теннистік корттар, ашық жүзу бассейндері және т.с.с. (132.510000-де жіктеледі)
- 122.400000 Қонақ үйлік, мейрамханалық және осыған ұқсас ғимараттар
- 122.410000 Қонақ үйлер мен мейрамханалар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- қонақ үйлер, отельдер, мотельдер, пансиондар және мейрамханалары бар немесе оларсыз, тұруға арналған осы сияқты ғимараттар
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:

- жеке тұрған мейрамханалар, кафелер мен барлар, асханалар және т.б.

Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:

- көп пәтерлі үйлердегі мейрамханалар (121.200000-де жіктеледі)
- жастар турбазалары, тау баспаналары, демалуға арналған лагерьлер, демалушыларға арналған кемпингтер (122.420000-де жіктеледі)
- сауда орталықтарындағы мейрамханалар (122.200000-де жіктеледі)

122.420000 Қысқа мерзімге тұруға арналған басқа да ғимараттар

Бұл сыныпқа мыналар кіреді:

- жастар турбазалары, тау баспаналары, балалар немесе отбасылық демалысқа арналған лагерьлер, демалушыларға арналған кемпингтер, демалыс үйлері және еш жерде жіктелмеген, демалу үшін демалушылардың тұруына арналған басқа да ғимараттар

Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:

- қонақ үйлер және тұруға арналған осыған ұқсас ғимараттар (122.410000-де жіктеледі)

122.500000 Оқу орындарының ғимараттары

Бұл сыныпқа мыналар кіреді:

- мектепке дейінгі, бастауыш және орта білім беру үшін пайдаланылатын ғимараттар (мысалы, бала бақшалар, бастауыш мектептер, орта мектептер, колледждер, гимназиялар, лицейлер, жалпы білім беретін мектептер, техникалық тереңдетілген мектептер және т.с.с.), кәсіптік училищелер

- жоғары білім беру және зерттеулер үшін пайдаланылатын ғимараттар, зерттеу зертханалары, жоғары оқу орындары

Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:

- дене бітімінде және ақыл ойында кемістігі бар балаларға арналған арнайы мектептер
- біліктілікті арттыру институттары
- метеостанциялар, обсерватория ғимараттары

Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:

- жеке ғимараттар болып табылатын мектеп-интернаттардың жатақханалары (121.310000-де жіктеледі)
- студенттерге арналған жатақханалар (121.310000-де жіктеледі)
- кітапханалар (122.320000-де жіктеледі)
- университет ауруханалары (122.600000-де жіктеледі)

122.600000 Медициналық ұйымдардың ғимараттары

Бұл сыныпқа мыналар кіреді:

- ауру немесе жарақат алған адамдар үшін медициналық және хирургиялық ем көрсететін және ауруларды күтетін ұйымдар (ауруханалар, диспансерлер, стационарлар, емханалар, лазареттер, жедел көмек көрсету станциялары, санаторийлер, емханалар және т.б.)

- паталогоанатомиялық бюро, сот сараптамасы орталығы, мамандандырылған зертханалар т.с.с.

Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:

- университет ауруханалары, түзету мекемелерінің, түрме немесе қарулы күштердің ауруханалары
- жылумен және талассотерапиямен емдеу, атқарымдық оңалту, қан құю, емшек сүтін жинау, ветеринарлық емдеу және т.с.с. үшін пайдаланылатын үйлер
- ауруларды, қарт және дене бітімінде кемістігі бар және т.с.с. адамдарды күту және сонда тұратындарға байланысты қызметтерді қоса атқаратын стационарлар

Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:

- қарт немесе дене бітімінде кемістігі бар адамдарға әлеуметтік көмек (әлеуметтік қамтамасыз ету) үшін арналған тұрғын үйлер және үйлер (121.300000-де жіктеледі)

122.700000

Кеңселік ғимараттар

Бұл сыныпқа мыналар кіреді:

- бизнесті жүргізетін орын ретінде, әкімшілік мақсаттар үшін кеңсе ретінде пайдаланылатын ғимараттар, мысалы, банктер, өңірлік және аумақтық кеңселер, мемлекеттік мекемелер және т.с.с.

Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:

- конференциялар және конгресстер өткізуге арналған орталықтар, сот ғимараттары, парламент ғимараттары

Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:

- өнеркәсіптік кешендер аумағында немесе өнеркәсіптік ғимараттар ішінде орналасатын әкімшілік-тұрмыстық корпусстар (кеңсе және тұрмыстық жайлар), әкімшілік-өнеркәсіптік корпусстар (кеңсе және өндірістік жайлар), қызметтік-техникалық жайлар (122.110000 – де жіктеледі)

122.800000

Көлік, байланыс және коммуникация ғимараттары

122.810000

Коммуникация, станциялар, терминалдар ғимараттары мен қосалқы құрылыстар

Бұл сыныпқа мыналар кіреді:

- азаматтық және әскери әуежайлар, аэровокзалдар, темір жол вокзалдары, автобус станциялары, жанар май құятын станциялар, порттық терминалдар, фуникулерлер мен көтергіш станциялардың ғимараттары мен объектілері

- радио- және телехабарларын тарату ғимараттары, телефон станцияларының ғимараттары, почта бөлімшелері, телекоммуникация орталықтары және т.с.с.

Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:

- ұшақтарға арналған ангарлар, сигнал беру будкасы және локомотивтер мен вагондарға арналған қалқалар

- телефон будкасы

- маяктар ғимараттары

- әуе қозғалысын бақылайтын ғимарат (мұнара)

Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:

- техникалық қызмет көрсету станциялары (122.200000-де жіктеледі)

- темір жол рельстері (132.120000-де жіктеледі)
- ұшу-қону жолағы (132.130000-де жіктеледі)
- телекоммуникация желілері мен мұнаралары (131.120000, 131.210000-де жіктеледі)

- 122.820000 Гараж ғимараттары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- гараждар (жер үсті немесе жер асты) және машиналарға арналған жабық тұрақтар
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- велосипедтерге арналған қалқалар
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- негізінен басқа мақсаттар үшін пайдаланылатын ғимараттардағы автомашиналарға арналған тұрақтар
- техникалық қызмет көрсету станциялары (122.200000-де жіктеледі)
- 122.900000 Өзге де тұрғын емес ғимараттар
- 122.910000 Тұрғын емес ауыл шаруашылық ғимараттары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- ауыл шаруашылығы өнімдері үшін пайдаланылатын ауыл шаруашылық ғимараттары мен қоймалары, мысалы, сиыр қора, ат қора, мал қора, қойларға арналған ашық қора, жылқы зауыты, ит қора, құсхана, астық сақтау қоймасы, жертөле, шарап зауыты, шарап кеспектері, жылыжайлар, ауыл шаруашылығы сүрлемдері, ауыл шаруашылығы өнімінің әр түрлерін сақтау үшін қолданылатын ангарлар және т.с.с.
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- зоологиялық және ботаникалық бау-бақшалардың ғимараттары (132.500000-де жіктеледі)
- 122.920000 Ғибадат үйлері ретінде пайдаланылатын және діни қызметке арналған ғимараттар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- мешіттер, шіркеулер, костелдер, синагогалар, шағын шіркеулер және т.с.с.
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- зираттар және осыған ұқсас ғимараттар, қазанама залдары, крематорийлер
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- мұражай ретінде пайдаланылатын жарқын мақсаттар үшін берілген діни ғимараттар (122.320000-де жіктеледі)
- тарихи ескерткіштер (122.930000-де жіктеледі)
- 122.930000 Тарихи немесе күзетілетін ескерткіштер
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- басқа мақсаттар үшін пайдаланылмайтын, тарихи немесе

- күзетілетін барлық типтегі ғимараттар
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- күзетілетін үйінділер, археологиялық қазбалар және тарихи орындар
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- *мұражайлар (122.320000-де жіктеледі)*
- *діни ғимараттар (122.920000-де жіктеледі)*
- *мүсіндер мен мемориалдар, көркем немесе сәндік конструкциялар (132.600000-де жіктеледі)*
- 122.940000 Қандай да бір жерде жіктелмеген басқа да ғимараттар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- түзету орындары, түрмелер және алдын-ала қамау орындары, қарулы күштерге, полиция немесе өрт қызметтеріне арналған казармалар, әскери бөлімшелердің ғимараттары және т.б.
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- кір жуатын орындар, моншалар, қоғамдық дәретханалар сияқты тұрмыстық қызмет көрсету ғимараттары және т.с.с.
- өндірістік және өндірістік емес (әкімшілік) бағыттағы жылжымалы үйлер
- тұруға жарамсыз контейнерлер мен жиналмалы құрастырмалы аппараттық үй - жайлар (контейнерлер)
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- *телефон будкалары (122.800000-де жіктеледі)*
- *түзету мекемелері, түрмелер және қорғаныс күштерінің ауруханалары (122.600000-де жіктеледі)*
- *әскери құрылыс объектілері (132.600000-де жіктеледі)*
- 130.000000 Имараттар
Имарат ретінде есептелетін объектілерге онымен біртұтастықты құрайтын барлық құрылғылары бар әрбір жеке тұрған имарат кіреді. Мысалы: мұнай ұңғымаларына мұнаралар мен шеген құбырлар кіреді; көпірге аралық құрылыстар, тіреулер, көпір жаймалары (қорғайтын көпірлік білеулер, бақылайтын және көпірлік төсемдер); эстакадаға іргетас, тіреулер, аралық құрылыстар, төсемдер, эстакада бойынша жолдар, қоршаулар кіреді.
- 131.000000 Беріліс құрылғылары
Мұнда электр, жылу және механикалық энергия беру, сондай-ақ сұйық және газ тәріздес заттарды беру (тасымалдау) жүргізілетін құрылғылар жіктеледі.
- 131.100000 Магистральдық құбырлар, байланыс желілері және энергетикалық (кабельдік) желілер
- 131.110000 Магистральдық мұнай және газ құбырлары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- мұнай өнімдері мен газды тасымалдау және жеткізуге арналған үлкен ара қашықтықтағы жер үсті, жер асты немесе су асты құбырлары

- химиялық және басқа да өнімдерге арналған үлкен ара қашықтықтағы жер үсті, жер асты немесе су асты құбырлары
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
 - сорғы станциялары
 Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
 - су құбырлары (131.120000, 131.220000-де жіктеледі)
 - газбен жабдықтауға арналған қалалық желілер (131.210000-де жіктеледі)
 - көмірсутекті терминалдар (132.430000-де жіктеледі)

- 131.120000 Ұзындығы үлкен су құбырлары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
 - суды жеткізуге арналған ұзындығы үлкен жер үсті, жер асты немесе су асты құбырлары
 Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
 - сүзетін және ұстайтын, сорғы станциялары
 Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
 - ирригациялық каналдар және тарнаулар (132.330000-де жіктеледі)
 - су беруге арналған жергілікті су құбырлары (131.220000-де жіктеледі)

- 131.130000 Магистральдық байланыс желілері (телевизия, радио, телеграф, телефон және өзге де желілер)
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
 - ұзындығы үлкен жер үсті, жер асты немесе су асты телекоммуникациялық желілер, радиожелілік байланыс жүйелері, радио және телевизия немесе кабельдік тораптар, телевизиялық мұнаралар, телекоммуникациялық мұнаралар және радиокommunikацияларға арналған инфрақұрылым
 Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
 - электр тарату желілері (131.140000-де жіктеледі)
 - қалалық телекоммуникация тораптары (131.240000-де жіктеледі)

- 131.140000 Ұзындығы үлкен энергетикалық (кабельдік) желілер
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
 - ұзындығы үлкен жоғары немесе орташа кернеулі жер үсті және жер асты электр тарату желілері
 Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
 - трансформаторлық және қосалқы станциялар, электр тарату желілерінің тіреулері
 Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
 - жолдарды жарықтандыру қондырғылары (132.111000, 132.112000-де жіктеледі)
 - электрді тарататын қалалық желілер және қосымша қондырғылар (131.240000-де жіктеледі)
 - төменгі кернеулі электр энергиясын таратуға арналған энергетикалық желілер (131.240000-де жіктеледі)

- 131.200000 Жергілікті құбырлар мен кабельдер; қосалқы құрылғылар

ҚР МЖ 12-2009

- 131.210000 Газбен жабдықтаудың жергілікті желілері
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- газды жеткізуге арналған жергілікті жер үсті немесе жер асты құбырлары
- 131.220000 Сумен жабдықтауға арналған жергілікті құбырлар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- суды, буды немесе сығылған ауаны жеткізуге арналған жергілікті құбырлар
- тегеурінді су мұнарасы, құдықтар, бұрқақтар және колонкалар
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- суландыру қондырғылары (132.340000-де жіктеледі)
- су тазалау қондырғылары (131.230000-де жіктеледі)
- 131.230000 Кәріз желілері
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- кәріз құбырлары желісі және ағынды сулардың жинақтағыштары
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- ағынды суды өңдеу зауыттары
- 131.240000 Электр тарату және байланыс желілері
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- жергілікті электр кабельдері және телекоммуникациялық кабельдер (жер үсті немесе жер асты кабельдері)
- тарату құрылғыларының мұнаралары сияқты қосалқы имараттар, соның ішінде антенналар және трансформаторлық станциялар және жергілікті шекараның шегінде электр тарататын қосалқы станциялар, телеграфтық бағандар және т.с.с.
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- жергілікті телевизиялық кабельдер және ұжымдық антенналар; басқа санаттарға енгізілмеген жергілікті байланыс жүйелері
- 132.000000 Азаматтық құрылыстың басқа да объектілері
- 132.100000 Автомагистральдар (жер үстіндегілерден басқа), көшелер, жолдар, темір жолдар, аэродромдардағы ұшу-қону жолақтары
- 132.110000 Автомагистральдар (жер үстіндегілерден басқа), көшелер, жолдар
- 132.111000 Автомагистральдар (жер үстіндегілерден басқа)
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- алыс қашықтыққа жүруге арналған автострадалар және жолдар, тас жолдар, жол қиылыстарын қосқанда
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- жарықтандыруға, сигнал беруге, қауіпсіздікке және тұрақтарға арналған қондырғылар
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- автострадалардағы техникалық қызмет көрсету станциялары (122.200000-де жіктеледі)
- көпірлер және автомагистральдық эстакадалар (132.210000-де

жіктеледі)

- туннельдер мен метро (132.220000-де жіктеледі)

- 132.112000 Көшелер мен жолдар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- қалалардың, ауылдардың және деревнялардың ішіндегі көшелер, ауыл жолдары (ашық тұрақтарды, жол қиылыстарын, айналып өту және орамды жолдарды қосқанда), мысалы, көшелер, бульварлар, аллеялар, қысқа көшелер, жабындысыз жолдар, айналып өту жолдары, кірме жолдар, сүрлеу жолдар немесе орман жолдары, тротуарлар, салт жолдары және велосипед жолдары, аландар, жаяу жүретін жолдар, автомобиль және жаяу жүріп өтетін жолдар және темір жолдардың асты мен үстіндегі өткелдер
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- жарықтандыруға, сигнал беруге, қауіпсіздікке және тұрақтарға арналған қондырғылар
- 132.120000 Темір жолдар
- 132.121000 Ұзындығы үлкен темір жолдар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- басты темір жол желілері, қосалқы жолдар, темір жол бекеттері, темір жол өткелдері, жолдарды ауыстыратын және желілерді іріктейтін станциялар
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- жарықтандыруға, сигнал беруге, қауіпсіздікке және электрлендіруге арналған қондырғылар
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- темір жол станциялары (122.810000-де жіктеледі)
- темір жол көпірлері (132.210000-де жіктеледі)
- темір жол туннельдері (132.220000-де жіктеледі)
- 132.122000 Қалалық темір жолдар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- қалалық темір жолдар, метро, жер асты және жер үсті; аспалы және жер үсті темір жолдары; кәсіпорындардың темір жолдары және т.с.с. трамвай желілері
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- жарықтандыруға, сигнал беруге, қауіпсіздікке және электрлендіруге арналған қондырғылар
- 132.130000 Аэродромдардағы ұшу-қону жолақтары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- әуежай ғимаратындағы ұшу-қону жолақтарына байланысты, үйлерден басқа, рулеждік жолдарды қосқанда ұшып-қону жолақтары
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- жарықтандыруға, сигнал беруге, қауіпсіздікке арналған қондырғылар

ҚР МЖ 12-2009

- 132.200000 Көпірлер, жер үсті автомагистральдары, туннельдер және жер асты жолдары
- 132.210000 Көпірлер және жер үсті автомагистральдары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- жер үсті көліктерінің барлық түрлері мен жаяу жүргіншілерге арналған металдан, бетоннан немесе басқа да материалдардан жасалған көпірлер және виадуктар
- автомобиль қозғалысына арналған жер үсті автомагистральдары
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- жарықтандыруға, сигнал беруге, қауіпсіздікке арналған қондырғылар
- ажыратылмалы көпірлер, виадуктар, сүрлеу және орман жолдарына арналған көпірлер және жаяу жүргіншілер көпірлері
- 132.220000 Туннельдер және жер асты жолдары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- автомагистральдардың туннельдері және темір жолдардың туннельдері
- жер асты темір жол қозғалысына байланысты туннельдік имараттар және басқа жер асты имараттары
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- жарықтандыруға, сигнал беруге, қауіпсіздікке арналған қондырғылар
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- *темір жол астындағы автомобиль және жаяу жүргіншілер жолдары және өткелдері (132.112000-де жіктеледі)*
- *тау жұмыстарын жүргізуге байланысты туннельдер (132.410000-де жіктеледі)*
- 132.300000 Айлақтар, су жолдары, бөгеттер, суландыру жүйелері және су шаруашылығының басқа да имараттары
- 132.310000 Айлақтар, су жолдары және осыларға байланысты имараттар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- теңіз немесе өзен порттары (айлақтар, доктар, кеме тұрақтары, молдар, толқын тосқындары және осыған ұқсас имараттар)
- су көліктерінің қозғалысын қамтамасыз етуге арналған өзендер мен каналдардағы имараттар
- кеме қатынас каналдары
- өзендер мен каналдарға арналған имараттар (каналдарға арналған шлюздер, көпірлер және туннельдер), кеме тұрақтары, жағалаулар және буксирлеу жолдары
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- әскери порттар
- кеме жасайтын орындар
- айлақтар тереңдігі
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- *маяктар (122.810000-де жіктеледі)*
- *бөгеттер және осыған ұқсас су тоқтататын ғимараттар*

(132.320000-де жіктеледі)

- жағалаудағы көмірсутек терминалдары *(132.430000-де жіктеледі)*

- яхталарға арналған айлақтар *(132.520000-де жіктеледі)*

- 132.320000 Бөгеттер мен бөгетшелер
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- жағалаудың және өзге де аумақтың жағасын бойлай орналасқан бөгетшелер және осыған ұқсас су тоқтататын имараттар және үйінділер
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- бөгеттер
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- шлюздер *(132.310000-де жіктеледі)*
- су электр станциялары *(132.420000-де жіктеледі)*
- 132.330000 Құбырларды қоспағанда, тарнаулар мен өзге де су таратқыштар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- құбырларды қоспағанда, сумен жабдықтау мақсатында суды тасымалдауға арналған тарнаулар, су таратқыштар және соған ұқсас су жолдары
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- суландыру жүйелері және су тасқынымен күресуге арналған су шаруашылығы имараттары *(132.340000-де жіктеледі)*
- магистральдық құбырлар *(131.120000-де жіктеледі)*
- жергілікті құбырлар *(131.220000-де жіктеледі)*
- 132.340000 Суландыру жүйелері және су тасқынымен күресуге арналған су шаруашылық құрылыстары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- ирригациялық арналар және жерді өңдеуге арналған суды жөнелтетін басқа да құрылыстар, шаруашылық ішілік және шаруашылықаралық суландыру желісі
- құрғату құрылысы, коллекторлық-құрғату желісі және ашық бұрма арналар
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- сумен жабдықтау мақсатында пайдаланылатын су жолдары *(132.330000-де жіктеледі)*
- 132.400000 Кен өндіру және өңдеу өнеркәсібіне арналған құрылыстар
Үй сипаттамасы жоқ күрделі өнеркәсіптік қондырғылар (электростанциялар, тазарту құрылғылары және т.с.с.) кіреді.
- 132.410000 Кен өндіру өнеркәсібі құрылыстары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- кен өндіру өнеркәсібіне арналған құрылыстар және соған байланысты құрылыстар (шахталардағы түсіру және тиеу станциялары, тауды қазуға байланысты көтергіш мұнаралар, туннельдер және штольнялар)
- көмірсутекті кен орындарын, карьерлерді қазуға, қиыршық тас

шұңқырларын пайдалануға арналған қондырғылар мен құрылыстар (мысалы, мұнай мен газ ұңғымалары, мұнай бұрғылау қондырғылары, квершлагтар және т.с.с.)

- 132.420000 Энергетикалық қондырғылар, электр станциялар құрылыстары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- электр өндіруге арналған гидро- немесе жылу электр станциялары мен жабдықтары, мысалы, көмір электр станциялары, ядролық электр станциялары, жел электр станциялары
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- ядролық материалдарды өңдеу және қайта өңдеу зауыттары
- қоқыс жағатын пештер
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- бөгеттер (132.320000-де жіктеледі)
- электр желілері, трансформаторлық станциялар және қосалқы станциялар (131.140000-де жіктеледі)
- 132.430000 Химиялық және аралас кәсіпорындардың имараттары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- химиялық, мұнай химиялық зауыттар немесе тазарту зауыттарын құрайтын қондырғылар
- негізгі химиялық заттарды, қосылыстарды, фармацевтикалық өнімдерді және өзге де химиялық өнімдерді өндіретін құрылыстар
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- көмірсутектерге арналған терминалдар
- коксхимия зауыттары, газ зауыттары
- 132.440000 Өзге де өндірістік имараттар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- басқа топтамаларға енгізілмеген, мамандандырылған өндірістік имараттар, мысалы, шойын құю зауыттары, жиналмалы және көшпелі цементтік іргетасты зауыттар
- домна пеші, илектеу орнақтары сияқты ауыр өнеркәсіп объектілерін құрайтын қондырғылар және т.с.с.
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- нақты өнімдерді өндіруге мамандандырылмаған өнеркәсіп имараттары (122.110000-де жіктеледі)
- 132.500000 Спорт және демалыс орындарына арналған имараттар
- 132.510000 Спорт алаңдары
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- футбол, бейсбол, регби, жеңіл атлетика, авто- немесе мотожарыстар, спорттың су түрлері және ат спорты сияқты ашық ауада өткізілетін спорт түрлеріне арналған алаңдар, жолдар және алаңқайлар
Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- теннис корттары, жүзу бассейндері
Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:
- жабық жайлардағы спорт түрлеріне арналған спорт залдары

(122.330000-де жіктеледі)

- ойын алаңдары, демалыс және ойын-сауық парктері (132.520000-де жіктеледі)

- гольфқа арналған алаңдар (132.520000-де жіктеледі)

- яхталарға арналған айлақтардағы порттық имараттар (132.520000-де жіктеледі)

- 132.520000 Спорт және демалысқа арналған өзге де құрылғылар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- ашық алаңдағы демалыс және ойын-сауық парктері және басқа да құрылғылар, тау құрылғыларын қосқанда (шаңғы жолдары, көтергіштер және т.с.с.), гольфқа арналған алаңдар, жаздық алаңдар, атқа салт мініп жүру орталығы, яхтаға арналған айлақтардағы порттық құрылғылар және негізінен судағы спорт түрлеріне пайдаланылатын конструкциялар, жағажайға арналған жабдықтар, сондай-ақ демалысқа арналған құрылғылар (әңгімелесетін орындар, орындықтар және т.с.с.)
- Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- қоғамдық бақтар мен парктер, зоопарктар, зоологиялық және ботаникалық бақтар
- Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:*
- тау лагерьлері (122.420000-де жіктеледі)*
 - фуникулерлер мен көтергіштердің станциялары (122.420000-де жіктеледі)*
 - қоғамдық ойын-сауыққа арналған ғимараттар (122.310000 –де жіктеледі)*
 - зоологиялық және ботаникалық бақтардың ғимараттары (122.310000-де жіктеледі)*
 - спорт залдары (122.330000-де жіктеледі)*
- 132.600000 Қоршаған ортаны қорғауға арналған құрылғылар
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- қоршаған ортаны қорғауға бағытталған құрылғылар, қондырғылар және басқа жабдық
- 132.700000 Азаматтық құрылыстың өзге де объектілері
Бұл сыныпқа мыналар кіреді:
- әскери құрылыс объектілері, мысалы, форттар, блокгауздар, бункерлер, полигондар, әскери сынақ орталықтары және т.с.с.
 - еш жерде жіктелмеген азаматтық құрылыс объектілері, спутниктерді іске қосу орындарын қосқанда
 - мүсіндер және мемориалдар, тарихи, ұлттық, діни немесе символикалық маңыздары бар көркемдік немесе сәндік конструкциялар
 - жылыжайлар мен көшетжайлар
 - күзет будкасы мен реттелетін шлагбаумдар
 - тас және темірбетон дуалдары (қашалар) мен қоршаулары
 - жарнама конструкциялары
- Бұл сыныпқа сонымен қатар мыналар кіреді:
- қараусыз қалған өнеркәсіп немесе қалалық имараттар

- қоқыс төгетін орындар

Бұл сыныпқа мыналар кірмейді:

- *әуежай ғимараттары мен құрылғылар (122.810000-де жіктеледі)*

- *казармалар (ғимарат) (122.940000-де жіктеледі)*

- *әскери порттар (132.310000-де жіктеледі)*

140.000000

Машиналар мен жабдықтар

Осы ішкі бөлімді қалыптастыруда базалық негіз ретінде ЭҚТӨЖ-нің жіктеме құрылымы алынған, бұл оның біртекті тобының ЭҚТӨЖ сыныптары және ішкі сыныптары негізінде қалыптасатын объектілері, жіктемелердің оларға енуі бойынша ЭҚТӨЖ бар топтамалар сипаттамасын қолдануға мүмкіндік береді. Сондықтан топтамалардың атауы ЭҚТӨЖ топтамаларының атауына толығымен немесе жартылай сәйкес келеді.

Жіктеме объектісіне басқа машинаның құрама бөлігі болып табылмайтын, өзіне жүктелген қызметті орындайтын, құрылғылар, керек-жарақтар, аспаптар, жеке қоршау, іргетастарды қосқанда, әрбір жеке машина жатады.

Негізгі (басым) міндетіне байланысты машиналар мен жабдықтар келесі топтарға бөлінеді:

- көлік құралдары және жабдықтары

- өзге де машиналар және жабдықтар

«Көлік құралдары мен жабдықтар» тобына кірмейтіндер:

- *негізгі мақсаты жүк немесе адам тасымалдау емес, өндірістік немесе шаруашылық-тұрмыстық қызметтерді орындау болып табылатын автомобильдер және автомобиль мен трактор тіркемелері, қайта жабдықталған, мамандандырылған темір жол вагондары (мысалы, көшпелі: электр станциялары, трансформатор құрылғылары, шеберханалар, зертханалық-вагондар, диагностикалық құрылғылар, вагон-үйлер, асүйлер, дүкендер, клубтар, кеңселер және т.б.) (122.940000-де жіктеледі)*

150.000000

Өзге де негізгі құралдар

Тараудың сыныптама объектісіне өндірістік және шаруашылық керек-жарақтар мен құрал-саймандар кіреді. Өндірістік және шаруашылық керек-жарақтар – өндірістік процеске қатысатын техникалық бағыттағы заттар, бірақ олардың машиналарға, жабдықтарға және құрылғыларға, сондай-ақ тікелей өндірістік процеске пайдаланбайтын, кеңседе және шаруашылықта шұғылданатын заттардың қатысы жоқ. Қандай да бір басқа объектінің бөлігі болып табылмайтын және тек қана өз бағыты бар заттар ғана жіктеледі.

160.000000

Биологиялық активтер

161.000000

Жасамыс жұмыс және өнім малы

Жасамыс жұмыс және өнім малына жылдан жылға одан тиісті өнім

алу мақсатында өсірілетін асыл тұқымды, сүтті, жегілетін және басқа да малдар жатады. Осы санатқа асыл тұқымды малдар (соның ішінде құстар, балық, үй қояндары және аралар), сүтті малдар, жегілетін малдар, қойлар және жүн өндіру үшін өсірілетін басқа да малдар, сондай-ақ көлік ретінде және спорт пен ойын-сауық мақсатында пайдаланылатын малдар жатады. Союға арнап өсірілген малдар жіктеме объектісіне жатпайды.

- 162.000000 Көпжылдық екпеағаштар
Жасанды көп жылдық екпеағаштардың барлық түрлері жіктеледі. Оларға жылдан жылға тиісті өнімдер соның ішінде жемістер мен жаңғақтар, шайыр мен қара май, сондай-ақ қабық пен жапырақ, ағаштар (жүзімдіктер мен бұталарды қоса алғанда), қабықтар мен жаңғақтар алу мақсатында өсірілетін ағаштар жатады, олар институционалдық бірліктердің тікелей бақылауында, жауапкершілігінде және басқаруында болады.
Әрбір парктің, бақтың, саябақтың, көшенің, бульвардың, кәсіпорын аумағының және т.с.с. екпеағаштарын тұтастай алғанда санына, жасы мен тұқымына байланыссыз жасыл екпеағаштары, қорғаныштық орман жолақтары жіктеу объектілері болып табылады.
- 170.000000 Аяқталмаған құрылыс
Құрылыстық циклі аяқталмаған және пайдалануға берілмеген объектілер кіреді. Ғимарат немесе басқа да құрылыс адамдардың тұруына немесе пайдалануына дайын емес жағдайда құрылыс аяқталмаған болып саналады.
- 180.000000 Басқа топтамаларға енгізілмеген негізгі құралдар
Кітапханалардың, ғылыми-техникалық ақпарат органдарының, мұрағаттардың, мұражайлардың және осы сияқты мекемелердің қорлары; бейнелеу өнерінің туындылары, хайуанаттар паркі мен осы сияқты мекемелердің жануарлары, қызметтік иттер; жерді жақсартуға (мелиорациялық, құрғату, ирригациялық және басқа да жұмыстар) жұмсалған күрделі шығындар және т.с.с. жіктеу объектілері болып табылады.
- 200.000000 Материалдық емес негізгі қорлар (материалдық емес активтер)
Материалдық емес активтер физикалық субстанцияда болуы мүмкін, мысалы, компакт-диск (бағдарламалық қамтамасыз ету жағдайында, құқықтық құжаттама (лицензиялық келісім немесе патент жағдайында) немесе үлдір. Мұны анықтау кезінде материалдық емес және материалдық элементтерді қосатын актив «Жылжымайтын мүлік, ғимарат және жабдық» ҚЕХС 16-ға сәйкес ескерілуі қажет пе немесе материалдық емес актив ретінде қай элемент неғұрлым маңызды екенін анықтау қажет. Мысалы, нақты бағдарламалық қамтамасыз етусіз жұмыс істей алмайтын, бағдарламалық басқарылатын білдекті бағдарламалық қамтамасыз ету осы білдектің құрам бөлігі болып табылады және де ол негізгі құрал ретінде жіктелуі тиіс. Бұл да компьютердің операциялық жүйесіне жатады.

Бағдарламалық қамтамасыз ету тиісті аппарат құралдарының құрам бөлігі болып табылмайтын жағдайда материалдық емес активтер ретінде жіктеледі.

210.000000

Бағдарламалық қамтамасыз ету

Бұл ішкі бөлімге мыналар кіреді:

- кәсіпорынның базардан сатып алғанына немесе меншікті пайдалануға өндірілгеніне (егер тиісті шығыстар едәуір болса) қарамастан өндірісте бір жылдан астам уақыт пайдаланамын деген мақсаттағы компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету және деректер базасы

Бұл ішкі бөлімге сонымен қатар мыналар кіреді:

- жүйелі, стандартты және қолданбалы бағдарламалық құралдар
- компьютерлік бағдарламалар, бағдарламаларды сипаттау және жүйелі, қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етуге арналған қосалқы материалдар. Бұл санатқа сатып алынған бағдарламалық қамтамасыз ету және бағдарламалық қамтамасыз ету жатады. Сондай-ақ болжамды пайдалану мерзімі бір жылдан астам уақыттық компьютерлік деректер базасын (базарда сатылатынына немесе сатылмайтынына қарамастан) сатып алуға, әзірлеуге және кеңейтуге кеткен ірі шығыстар жатады.

Бұл ішкі бөлімге мыналар кірмейді:

- бағдарламалық басқарылатын машиналар мен жабдықтарды компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету; компьютердің операциялық жүйесі (140.000000-де жіктеледі)

220.000000

Ойын-сауық жанры, әдебиет және өнер туындыларының түпнұсқалары

Түпнұсқа оны ойлап шығарушыға (авторға, кинокомпанияға және т.с.с.) тиесілі және оларға авторлық құқық, патент, лицензия немесе құпиялық құқығы ретінде меншіктің заңды немесе нақты құқықтары белгіленеді. Олар жіктеме объектілері болып табылады, себебі осындай қорлары бар субъектілер оларды сата алады немесе өндірісте бір жылдан астам уақыт ішінде бірнеше рет пайдалана алады.

Бұл ішкі бөлімге мыналар кіреді:

- театрлық қойылымдар, радио- және телевизиялық бағдарламалар, музыкалық көріністер, спорт сайыстары, әдебиет және өнер туындылары және т.с.с. жазылатын немесе туындайтын бірегей фильмдер, бейне жазбалар, қолжазбалар, магниттік таспалар және т.с.с.

Бұл ішкі бөлімге сонымен қатар мыналар кіреді:

- меншікті пайдалану үшін жасалған туындылар. Кейбір жағдайларда (мысалы, фильм түсіру кезінде) бірнеше түпнұсқа болуы мүмкін.

230.000000

Лицензиялық келісімдер

Бұл ішкі бөлімге мыналар кіреді:

- лицензиялық келісімдерді пайдалану құқығына ақы төлеу

Бұл ішкі бөлімге мыналар кірмейді:

- заңды немесе есепті іс- әрекеттермен қуәландырылмаған объектілер

240.000000

Патенттер

Бұл ішкі бөлімге мыналар кіреді:

- өнертабыстарға, пайдалы модельдерге, өнеркәсіптік үлгілерге, интегралдық микросхемалар топологиясына, селекциялық жетістіктерге және басқа да объектілерге берілетін патенттерді пайдалану құқығына ақы төлеу;

Өнеркәсіптік үлгілерге бұйымның сыртқы сипатын анықтайтын көркем-конструкторлық шешім жатады.

Пайдалы модельдерге өндіріс құралдары мен тұтыну заттарының, сондай-ақ олардың құрама бөлшектерінің конструкциялық орындалуы жатады.

Интегралдық микросхемалар топологиясы – бұл интегралдық микросхема элементтері мен олардың арасындағы байланыстар жиынтығының материалдық тасымалдауышта тіркелген кеңістіктік-геометриялық орналасуы. Интегралдық микросхема – бұл элементтері мен байланыстары көлемде және (немесе) негізінен бұйым жасалатын материал үстінде ажырамай қалыптасқан, электрондық схема функцияларын орындауға арналған түпкілікті немесе аралық нысандағы микроэлектрондық бұйым.

Селекциялық жетістік - адамның шығармашылық қызметінің нәтижесі болып табылатын, патент берілген өсімдіктің жаңа сорты, жануарлардың жаңа тұқымы.

Бұл ішкі бөлімге мыналар кірмейді:

- заңды немесе есепті іс- әрекеттермен қуәландырылмаған объектілер

250.000000

Гудвилл

Гудвилл – дегеніміз ұйымды тұтастай мүліктік кешен ретінде сатып алу құнының олардың барлық активтері мен міндеттемелерінің нарықтық құнынан (әділ) асуы.

Бұл ішкі бөлімге мыналар кіреді:

- кәсіпорын сатып алуға байланысты шығындар

Бұл ішкі бөлімге мыналар кірмейді:

- заңды немесе есепті іс-әрекеттермен қуәландырылмаған объектілер

260.000000

Өзге де материалдық емес активтер

Бұл ішкі бөлімге мыналар кіреді:

- ғылымды көп қажетсінетін өнеркәсіптік технологиялар, жаңа ақпарат, ноу-хау және т.с.с. (басқа санаттарға жатқызылмағандар), бұлардың өндірісте пайдаланылуын оларға меншік құқығын белгілеген немесе тиісті құжат алған бірліктер шектейді;

- ұйымдастырушылық шығындар – заңды тұлға құру кезінде құжаттарды ресімдеу бойынша шығындар, оларға кіретіндер:

- тіркеу бойынша шығыстар

ҚР МЖ 12-2009

- фирма атаулары, аттары, тауар белгілері;
- пайдалы қазбаларды барлауды және өндіруді жүзеге асыру құқықтары;
- концессиялар және осыған ұқсас құқықтар мен активтер, оларға кіретіндер:
- белгіленген жерлерде балық аулауға берілетін концессиялар не немесе ерекше құқықтар және т.с.с.
- жалға берілген мүлікті бірнеше жыл бойы пайдалану құқығы

А қосымшасы
(акпараттық)

**Негізгі қорлар жіктеуішінің ірілендірілген
топтамаларының тізбесі**

Коды	Атауы	Толтыру көзі
100.000 000	Материалдық негізгі қорлар (негізгі құралдар)	
110.000000	Жер	[1], [3] активтерінің жіктемесі
111.000000	Ауыл шаруашылығы жерлері, орман қоры жерлері	
112.000000	Құрылыс салынған жер және жердің осыған байланысты түрлері	
113.000000	Демалу мақсаттарына арналған жер және өзге де ашық жер	
114.000000	Өзге де жер	
120.000000 121.000000 122.000000	Ғимарат Тұрғын ғимараттар Тұрғын емес ғимараттар	[2] Тұрғын ғимарат санағы Тұрғын ғимарат тіркелімі
130.000000 131.000000 132.000000	Имараттар Беріліс құрылғылары Азаматтық құрылыстың басқа да объектілері	[2]
140.000000 141.000000 142.000000	Машиналар мен жабдықтар Көлік құралдары мен жабдықтары Өзге де машиналар мен жабдықтар	[ҚР МЖ 04-2008]
150.000000	Өзге де негізгі құралдар	[ҚР МЖ 04-2008]
160.000000 161.000000 162.000000	Биологиялық активтер Жасамыс жұмыс және өнім малы Көпжылдық екпеағаштар	[ҚР МЖ 04-2008] [9]
170.000000	Аяқталмаған құрылыс	
180.000000	Басқа топтамаларға енгізілмеген негізгі құралдар	[9]
200.000000	Материалдық емес негізгі қорлар (материалдық емес активтер)	[1], [5], [8] активтерінің жіктемесі
210.000000	Бағдарламалық қамтамасыз ету	
220.000000	Ойын-сауық жанры, әдебиет және өнер туындыларының түпнұсқалары	
230.000000	Лицензиялық келісімдер	
240.000000	Патенттер	
250.000000	Гудвилл	
260.000000	Өзге де материалдық емес активтер	

Библиография

- [1] 1993 жылдың 12 шілдесінде БҰҰ Кеңесі қабылдаған 1993 жылғы Ұлттық шоттар жүйесі (ҰШЖ-93/SNA-93).
- [2] 1997 жылдың 15 қазанында Еуростат бекіткен Ғимарат түрлерінің жіктеуіші (ҒЖ/СС).
- [3] 2000 жылы БҰҰ Статистикалық комиссиясы бекіткен Негізгі өнімдер жіктелімінің (НӨЖ/СРС) 1.0 нұсқасы.
- [4] 2003 жылы желтоқсанда Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары комитеті қабылдаған «Жылжымайтын мүлік, ғимараттар және жабдық» 16 Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарты (ҚЕХС).
- [5] 2004 жылы наурызда Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарты комитеті қабылдаған "Материалдық емес активтер" 38 Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарты (ҚЕХС).
- [6] Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарты комитеті қабылдаған «Ауыл шаруашылығы» 41 Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарты (ҚЕХС).
- [7] 2005 жылғы 24 қаңтардағы № 1 Хаттамаға сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің бухгалтерлік есеп және аудит бойынша Сарапшылар Кеңесі қолдануға ұсынған «Жылжымайтын мүлік, ғимараттар және жабдық» 16 Бухгалтерлік есептің халықаралық стандартын (IAS) қолдану бойынша әдістемелік ұсынымдар.
- [8] 2005 жылғы 23 наурыздағы № 2 Хаттамаға сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің бухгалтерлік есеп және аудит бойынша Сарапшылар Кеңесі қолдануға ұсынған «Материалдық емес активтер» 38 Бухгалтерлік есептің халықаралық стандартын (IAS) қолдану бойынша әдістемелік ұсынымдар.
- [9] Негізгі қорлардың жалпыресейлік жіктеуіші (НҚЖРЖ) ОК ОВ–94, Ресей Мемлекеттік стандартының стандарттау және сапа жөніндегі жіктеме, терминология және ақпараттың бүкіл ресейлік ғылыми-зерттеу институты, Экономикалық жіктемелер жөніндегі орталық әзірлеген.

Түйінді сөздер: Негізгі қорлар, негізгі құралдар, материалдық активтер, материалдық емес активтер, ғимараттар, имараттар, машиналар мен жабдықтар

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КЛАССИФИКАТОР РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КЛАССИФИКАТОР ОСНОВНЫХ ФОНДОВ

ГК РК 12-2009

Издание официальное

**Комитет по техническому регулированию и метрологии
Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан
(Госстандарт)**

Астана

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Агентством Республики Казахстан по статистике

2 УТВЕРЖДЕН и ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ Приказом Председателя Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан от 7 сентября 2009 года № 451-од

3 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ **2014 год**
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ **5 лет**

4 ВВЕДЕН ВЗАМЕН «ГК РК 12-2005 Классификатор основных фондов».

Информация об изменениях к настоящему классификатору публикуется в ежегодно издаваемом информационном указателе «Нормативные документы по стандартизации», а текст изменений и поправок – в ежемесячно издаваемых информационных указателях «Государственные стандарты». В случае пересмотра (отмены) или замены настоящего классификатора соответствующая информация будет опубликована в информационном указателе «Государственные стандарты».

Настоящий классификатор не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан

Содержание

1	Область применения	1
2	Нормативные ссылки	1
3	Термины и определения	1
4	Обозначения и сокращения	2
5	Общие положения	3
6	Структура классификатора	3
7	Ведение классификатора	4
8	Классификатор основных фондов	5
	Материальные основные фонды (основные средства)	5
	Земля	5
	Здания	5
	Жилые здания	5
	Нежилые здания	5
	Сооружения	7
	Передаточные устройства	8
	Другие объекты гражданского строительства	8
	Машины и оборудование	10
	Транспортные средства и оборудование	10
	Прочие машины и оборудование	14
	Прочие основные средства	32
	Биологические активы	36
	Взрослый рабочий и продуктивный скот	36
	Многолетние насаждения	36
	Незавершенное строительство	38
	Основные средства, не включенные в другие группировки	38
	Нематериальные основные фонды (нематериальные активы)	39
	Программное обеспечение	39

Оригиналы произведений развлекательного жанра, литературы и искусства	39
Лицензионные соглашения	40
Патенты	40
Гудвилл	41
Прочие нематериальные активы	41
9 Пояснения к классификатору основных фондов	42
Приложение А (информационное) Перечень укрупненных группировок классификатора основных фондов	61
Библиография	62

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КЛАССИФИКАТОР РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КЛАССИФИКАТОР ОСНОВНЫХ ФОНДОВ

Дата введения 2010-01-01

1 Область применения

Настоящий классификатор предназначен для широкого использования с целью учета основных фондов в сферах бухгалтерского и статистического учета.

Настоящий классификатор включает два раздела – материальные основные фонды (основные средства) и нематериальные основные фонды (нематериальные активы). Каждый раздел классифицируется в соответствии с требованиями [1] и [4].

Применение классификатора возможно на различных уровнях агрегирования: на уровне отдельных субъектов экономической деятельности; на уровне групп субъектов; на уровне всей экономики.

Использование классификатора для учета основных фондов позволяет разрабатывать важнейшие макроэкономические статистические показатели в соответствии с требованиями [1].

2 Нормативные ссылки

Для применения настоящего классификатора необходим следующий ссылочный нормативный документ:

ГК РК 04-2008 Государственный классификатор продукции по видам экономической деятельности (КПВЭД).

ПРИМЕЧАНИЕ При пользовании настоящим классификатором целесообразно проверить действие ссылочных классификаторов по ежегодно издаваемому информационному указателю «Нормативные документы по стандартизации» по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим классификатором следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящем классификаторе применяются следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 Основные фонды: Материальные и нематериальные неденежные активы, используемые для производства или поставок товаров, оказания рыночных и нерыночных услуг, для сдачи в аренду или административных целей и отвечающие следующим требованиям:

- предполагается их использование на протяжении более одного года;
- существует вероятность того, что с такими активами связаны будущие экономические выгоды;
- стоимость актива может быть достоверно определена.

3.2 Материальные основные фонды (основные средства): Неденежные активы, имеющие материально-вещественную форму, включая недвижимость (земля, здания, сооружения и другие объекты, связанные с землей), машины и оборудование, которые

МСФО (IAS)	Международный стандарт финансовой отчетности
СНС-93 (SNA-93)	Система национальных счетов 1993 года
МСФО 16	Международный стандарт финансовой отчетности 16 «Недвижимость, здания и оборудование»
КОП (CPC)	Классификация основных продуктов
КС (CC)	Классификатор видов сооружений
КПВЭД	Классификатор продукции по видам экономической деятельности
ОКОФ	Общероссийский классификатор основных фондов

ПРИМЕЧАНИЕ В скобках указана английская аббревиатура международных стандартов и классификаторов.

5 Общие положения

5.1 Настоящий классификатор разработан на основе использования следующих базовых стандартов и классификаций:

- международные статистические стандарты;
- международные стандарты финансовой отчетности;
- государственный классификатор ГК РК 04-2008.

5.2 Настоящий классификатор используется для решения следующих задач:

- ведение первичного и бухгалтерского учета наличия, состава и состояния основных фондов;
- организация общегосударственных и ведомственных статистических наблюдений;
- международные сопоставления по структуре и состоянию основных фондов;
- проведение и организация статистического и бухгалтерского учета;
- проведение единовременных работ (переписи и переоценки основных фондов, определение норм амортизации и других);
- другие задачи, в том числе специфические и специальные.

6 Структура классификатора

В настоящем классификаторе в качестве базовой основы заложена классификационная структура ГК РК 04-2008.

Данная структура построения группировок в классификаторе обеспечит высокий уровень совместимости с международными классификациями видов деятельности, продукции и услуг.

Структура КОФ состоит из двух блоков: идентификации и наименования. Блок идентификации построен по иерархическому методу и имеет многоступенчатую систему классификации и последовательную систему кодирования с использованием цифрового кода.

Каждая позиция КОФ включает в себя девятизначный цифровой код и наименование.

Общая структура девятизначных кодов для образования группировок объектов в классификаторе представлена в виде следующей схемы:

X00. 000000 _____ раздел
 XX0. 000000 _____ подраздел
 XXX.000000 _____ группа
 XXX. XXXX00 _____ класс

ПРИМЕР построения классификации:

Раздел	100.000000	Материальные основные фонды (основные средства)
Подраздел	140.000000	Машины и оборудование
Группа	141.000000	Транспортные средства и оборудование
Класс	141.291000	Автомобили
Вид	141.291020	Автомобили легковые пассажирские

Разделы представляют собой сводные категории, образованные с учетом классификации основных фондов, принятой в [1]. Например, материальные и нематериальные основные фонды.

Подраздел обозначает уровень деления объектов классификации внутри каждого раздела, учитывающую их значимость для экономики в целом. Например, материальные основные фонды (основные средства) включают восемь подразделов: землю, здания, сооружения, машины и оборудование, прочие основные средства, биологические активы и основные средства, не включенные в другие группировки. Группа представляет собой систематизацию подраздела по составу. Так, здания подразделяются на жилые и нежилые, а машины и оборудование состоят из транспортных средств и оборудования и прочих машин и оборудования.

Между третьим и четвертым знаками кода ставится точка.

Классы обеспечивают детализацию объектов классификации и могут являться наименьшим значимым уровнем их классификации. Классы основных фондов образованы в основном на базе соответствующих классов продукции по КПВЭД. Например, группа «транспортные средства и оборудование» представлена продукцией, сформированной в соответствии с классами.

Виды раскрывают с необходимой детализацией выделенный класс и образованы в основном на базе соответствующих группировок продукции по КПВЭД и необходимы для выполнения учетных функций.

В тех случаях, когда класс КОФ состоит из группировок, представленных в различных классах КПВЭД, либо не имеет аналога в КПВЭД в связи со спецификой основных фондов код класса КОФ имеет следующую структуру: XXX.000X00.

Для удобства пользования классификатором в качестве приложения приведен Перечень укрупненных группировок (разделов-групп) КОФ с указанием методологических источников их формирования (см. Приложение А).

7 Ведение классификатора

Ведение классификатора предусматривает создание эталона и контрольного экземпляра классификатора, внесение в них изменений в целях обеспечения достоверности и полноты содержащейся в них информации, классификации и кодирования новых видов основных фондов.

Эталонный экземпляр классификатора ведет Агентство Республики Казахстан по статистике (далее - Агентство). Контрольный экземпляр ведет Комитет по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан (далее - Госстандарт).

Агентство осуществляет внесение изменений в классификатор, а уполномоченный орган (Госстандарт) утверждает изменение к классификатору по представлению Агентства, после чего Агентство оповещает пользователей о внесенных изменениях, порядке и сроках их введения в действие.

8 Классификатор основных фондов

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
100.000000	Материальные основные фонды (основные средства)		
110.000000	Земля		
111.000000	Земли сельскохозяйственного назначения		
112.000000	Земли лесного фонда		
113.000000	Застроенная земля и связанные с этим виды земли		
114.000000	Земля для целей отдыха		
115.000000	Прочая земля		
120.000000	Здания	1	
121.000000	Жилые здания	11	41.00.10
121.100000	Индивидуальные дома (одноквартирные дома)	111	
121.200000	Многоквартирные дома (двух и более квартирные дома)	112	
121.300000	Специализированные дома (жилые здания для социальных групп)	113	
121.310000	Общежития		
121.320000	Школы-интернаты для детей сирот и детей, оставшихся без попечения родителей		
121.330000	Детские дома		
121.340000	Медико-социальные учреждения (организации)		
121.350000	Центр социальной адаптации для лиц, не имеющих определенного места жительства		
121.400000	Иные жилые здания и другие строения, пригодные для проживания		
122.000000	Нежилые здания	12	41.00.20
122.100000	Промышленные здания и склады	125	
<i>122.110000</i>	<i>Промышленные здания</i>	<i>1251</i>	
<i>122.120000</i>	<i>Резервуары, силосы и склады</i>	<i>1252</i>	
122.121000	Хранилища для газа подземные		
122.122000	Общетоварные оптовые склады		
122.123000	Холодильные склады		
122.124000	Нефтесклады		
122.125000	Резервуары, цистерны и аналогичные емкости из черных металлов или алюминия		
122.200000	Торговые здания	1230	
122.210000	Рынки и павильоны		

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
122.220000	Торговые организации		
122.230000	Станции по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей		
122.240000	Ремонтные мастерские		
122.250000	Киоски		
122.300000	Здания культурно-развлекательного назначения		
<i>122.310000</i>	<i>Здания для общественного развлечения</i>	<i>1261</i>	
122.311000	Театры		
122.312000	Концертные и киноконцертные залы		
122.313000	Кинотеатры		
122.314000	Цирки		
<i>122.320000</i>	<i>Музеи и библиотеки</i>	<i>1262</i>	
122.321000	Музеи		
122.322000	Библиотеки		
122.323000	Картинные галереи		
<i>122.330000</i>	<i>Спортивные залы</i>	<i>1265</i>	
122.331000	Плавательные бассейны		
122.332000	Спорткомплекс		
122.400000	Гостиничные, ресторанные и аналогичные здания	121	
<i>122.410000</i>	<i>Гостиницы и рестораны</i>	1211	
<i>122.420000</i>	<i>Другие здания, предназначенные для краткосрочного проживания</i>	<i>1212</i>	
122.421000	Дома отдыха		
122.500000	Здания учебных заведений	1263	
122.510000	Высшие учебные заведения		
122.520000	Учебные заведения технического и профессионального образования		
122.530000	Общеобразовательные организации		
122.540000	Дошкольные образовательные организации		
122.600000	Здания медицинских организаций	1264	
122.610000	Больницы, диспансеры, стационары		
122.620000	Амбулаторно-поликлинические организации		
122.630000	Дома ребенка		
122.640000	Санатории		
122.650000	Патологоанатомическое бюро		
122.660000	Специализированные лаборатории, лаборатории по сертификации лекарственных средств		
122.670000	Центр судебной экспертизы		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
122.680000	Производственные здания медицинских организаций		
122.700000	Офисные здания	122	
122.710000	Здания административные универсальные		
122.720000	Здания банков		
122.730000	Здания органов правосудия		
122.740000	Здания иностранных представительств		
122.750000	Здания для проведения конференций и конгрессов		
122.800000	Здания транспорта, связи и коммуникаций	124	
<i>122.810000</i>	<i>Здания коммуникаций, станции, терминалы и вспомогательные строения</i>	<i>1241</i>	
122.811000	Здания аэровокзалов, аэропортов		
122.812000	Радиовещательные станции		
122.813000	Спутниковые наземные станции		
122.814000	Здания АТС		
122.820000	Гаражные здания	1242	
122.821000	Гаражи для автомобилей		
122.822000	Автостоянки		
122.900000	Прочие нежилые здания		
<i>122.910000</i>	<i>Нежилые сельскохозяйственные здания</i>	<i>1271</i>	
122.911000	Теплицы		
122.912000	Птицефабрики		
122.913000	Элеваторы		
122.914000	Здания для содержания животных		
122.915000	Хранилища для овощей и фруктов		
122.916000	Винзаводы		
122.917000	Зернохранилища		
<i>122.920000</i>	<i>Здания, используемые как молитвенные дома и для религиозной деятельности</i>	<i>1272</i>	
122.921000	Мечети		
122.922000	Церкви		
122.930000	Исторические или охраняемые памятники	1273	
<i>122.940000</i>	<i>Другие здания, не классифицированные где-либо</i>	<i>1274</i>	
122.941000	Таможенные посты		
122.942000	Казармы, здания воинских частей		
122.943000	Тюрьмы, исправительные заведения		
122.944000	Бани		
122.945000	Здания бытового обслуживания		
130.000000	Сооружения		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
131.000000	Передаточные устройства		
131.100000	Магистральные трубопроводы, линии связи и энергетические (кабельные) линии		42.2
131.110000	Магистральные нефте- и газопроводы	2211	
131.120000	Водопроводы большой протяженностью		
131.130000	Магистральные линии связи (телевидение, радио, телеграф, телефон и прочие линии)		
131.140000	Энергетические (кабельные) линии большой протяженностью		
131.200000	Местные трубопроводы и кабели; вспомогательные сооружения	2212	
131.210000	Местные линии газоснабжения	2221	
131.220000	Местные трубопроводы для водоснабжения	2222	
131.230000	Канализационные сети	2223	
131.240000	Линии электропередач и связи	2224	
132.000000	Другие объекты гражданского строительства		
132.100000	Автомобильные магистрали (кроме надземных), улицы, дороги, железные дороги, взлетно-посадочные полосы на аэродромах		42.1
<i>132.110000</i>	<i>Автомобильные магистрали (кроме надземных), улицы, дороги</i>		
132.111000	Автомобильные магистрали (кроме надземных)	2111	
132.112000	Улицы и дороги	2112	
132.120000	Железные дороги	212	42.12
132.121000	Железные дороги большой протяженностью	2121	
132.122000	Городские железные дороги	2122	
132.130000	Взлетно-посадочные полосы на аэродромах		
132.200000	Мосты, надземные автомобильные магистрали, туннели и подземные дороги	214	42.13.10
132.210000	Мосты и надземные автомобильные магистрали	2141	
132.220000	Туннели и подземные дороги	2142	
132.300000	Гавани, водные пути, дамбы, системы орошения и другие водохозяйственные сооружения	215	42.91.10
132.310000	Гавани, водные пути и связанные с ними сооружения		
132.320000	Дамбы и плотины		
132.330000	Акведуки и прочие водоводы, за исключением трубопроводов		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
132.340000	Системы орошения и водохозяйственные сооружения для борьбы с наводнениями		
132.400000	Сооружения для горнодобывающей и обрабатывающей промышленности	2301	42.99.11
<i>132.410000</i>	<i>Сооружения горнодобывающей промышленности</i>		
132.411000	Скважина нефтяная		
132.412000	Скважина газовая		
132.419000	Прочие сооружения для горнодобывающей промышленности, не включенные в другие группировки		
<i>132.420000</i>	<i>Сооружения энергетических установок, электростанций</i>	2302	42.22.13
<i>132.430000</i>	<i>Сооружения химических и смежных предприятий</i>	2303	
<i>132.440000</i>	<i>Прочие производственные сооружения</i>		
132.500000	Сооружения для спорта и мест отдыха	241	42.99.12
132.510000	Спортивные площадки	2411	
132.520000	Прочие сооружения для спорта и отдыха	2412	
132.600000	Сооружения по охране окружающей среды		
<i>132.610000</i>	<i>Сооружения, установки и другое оборудование, предназначенные для охраны окружающей среды</i>		
132.611000	Станции биологической, физико-химической и механической очистки производственных и коммунальных сточных вод		
132.612000	Сооружения и установки по доочистке сточных вод, включая земельные поля орошения		
132.613000	Опытные установки и цеха на предприятиях, связанные с разработкой методов очистки сточных вод		
132.614000	Установки и сооружения для сбора, транспортировки, переработки и ликвидации жидких производственных отходов, загрязняющих водоемы или подземные воды		
132.615000	Береговые сооружения для приема с судов хозяйственно-бытовых сточных вод и мусора для утилизации, складирования и очистки		
132.616000	Отдельные сооружения первичной стадии очистки сточных вод (нефтеловушки, жироловки, станции нейтрализации флотационных установок и установок обезвреживания шламов)		
132.617000	Канализационные сети, подводимые к сооружениям по очистке сточных вод и для отведения сточных вод на поля фильтрации, поля орошения, к специально		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
	построенным накопителям, испарителям		
132.618000	Сооружения для очистки коммунальных сточных вод;		
132.619000	Внеплощадные сети канализации для отвода промышленных сточных вод (включая ливневые) и сооружений из них станций перекачки, станций по контролю, подготовке, усреднению сточных вод и емкостей для временной аккумуляции этих вод в случае аварийных сбросов загрязнений и повышения концентрации их выше предельно допустимых норм с последующей передачей на станции очистки		
132.620000	Береговые и плавучие станции очистки балластных и льяльных (подсланевых) вод.		
132.621000	Системы водоснабжения с замкнутыми циклами (с возвратом для нужд технического водоснабжения сточных вод после их соответствующей очистки и обработки), включая оборотные системы гидрозолоудалений и гидроудаления различных шлаков, оборотные системы последовательного и повторного использования воды		
132.622000	Русловые аэрационные станции и другие водоохраные объекты межотраслевого значения		
132.623000	Установки и цеха по извлечению и регенерации из водных растворов органических растворителей, соединений металлов и других ценных компонентов из гальванических и травильных растворов, из сточных вод производств черной и цветной металлургии и др. отраслей.		
132.624000	Установки (производства) для утилизации веществ из отходящих газов		
132.626000	Контрольно-регулирующие пункты по проверке токсичности отработавших газов автомобилей		
132.627000	Дымососы (вентиляторы), дымовые трубы, системы вентиляции и кондиционирования, газопылеулавливающий аппарат		
132.700000	Прочие объекты гражданского строительства	242	42.99.19
140.000000	Машины и оборудование		
141.000000	Транспортные средства и оборудование		
141.290000	Автомобили, прицепы и полуприцепы		29
141.291000	Автомобили		29.10
141.291020	Автомобили легковые пассажирские		29.10.2
141.291021	Автомобили новые с двигателями внутреннего сгорания с искровым зажиганием (карбюраторными), с объемом цилиндра не более 1500 куб. см		29.10.21

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
141.291022	Автомобили легковые новые с карбюраторным двигателем внутреннего сгорания, с объемом цилиндра свыше 1500 куб. см.		29.10.22
141.291023	Автомобили легковые новые с дизельными или полудизельными двигателями внутреннего сгорания		29.10.23
141.291024	Автомобили легковые специальные		29.10.24
141.291030	Автомобили для перевозки десяти или более человек		29.10.30
141.291040	Автомобили грузовые		29.10.40
141.291041	Автомобили грузовые новые с дизельными или полудизельными двигателями внутреннего сгорания		29.10.41
141.291042	Автомобили грузовые новые с карбюраторными двигателями внутреннего сгорания		29.10.42
141.291043	Тягачи дорожные		29.10.43
141.291044	Шасси с двигателями для автотранспортных средств		29.10.44
141.291050	Автомобили специальные и специализированные		29.10.5
141.291051	Автокраны		29.10.51
141.291052	Автомобили специальные (снегоходы; автомобили для перевозки игроков в гольф – гольфокарты и аналогичные, оснащенные двигателями)		29.10.52
141.291059	Автомобили специализированные (пожарные, санитарные, аварийно-технические и прочие)		29.10.59
141.292000	Кузова автомобильные; прицепы и полуприцепы		29.20
141.292010	Кузова автомобильные		29.20.10
141.292020	Прицепы и полуприцепы; контейнеры		29.20.20
141.292021	Контейнеры, специально предназначенные для перевозки грузов одним или несколькими видами транспорта		29.20.21
141.292022	Прицепы и полуприцепы для жилья или туризма		29.20.22
141.292023	Прицепы и полуприцепы автомобильные		29.20.23
141.300000	Оборудование транспортное прочее		30
141.301000	Суда и лодки		30.1
141.301110	Корабли военные		30.11.10
141.301120	Суда и средства плавучие прочие для перевозки пассажиров и грузов		30.11.2
141.301121	Суда круизные, экскурсионные и суда подобные для перевозки пассажиров; паромы всех видов		30.11.21
141.301122	Танкеры для транспортирования нефти неочищенной, нефтепродуктов, веществ химических, газа сжиженного		30.11.22
141.301123	Суда рефрижераторные, за исключением танкеров		30.11.23

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
141.301124	Суда сухогрузные		30.11.24
141.301130	Суда промысловые и суда специализированные прочие		30.11.3
141.301131	Суда промысловые		30.11.31
141.301132	Буксиры, суда-толкачи и буксиры-толкачи рейдовые и портовые морские, речные и озерные		30.11.32
141.301133	Суда технические и вспомогательные (земснаряды, маяки плавучие, катера пожарные, краны плавучие, суда прочие)		30.11.33
141.301140	Платформы плавучие и погружные для бурения или эксплуатации скважин морские		30.11.40
141.301150	Средства плавучие прочие (включая плоты, баки плавучие, коффердамы, пристани плавучие, буи и маяки)		30.11.50
141.301210	Суда и лодки спортивные и прогулочные		30.12.10
141.301211	Суда и лодки (исключая надувные) прогулочные и спортивные парусные с или без вспомогательным мотором		30.12.11
141.301212	Суда и лодки прогулочные и спортивные надувные		30.12.12
141.301219	Суда и лодки прогулочные и спортивные прочие (катера, гребные лодки и шлюпки, яхты и каноэ и другие) моторные и весельные		30.12.19
141.302000	Локомотивы железнодорожные, вагоны моторные трамвайные и подвижной состав		30.20
141.302010	Локомотивы железнодорожные и тендеры для локомотивов		30.20.1
141.302011	Локомотивы железнодорожные, работающие от внешнего источника электроэнергии		30.20.11
141.302012	Локомотивы дизельные		30.20.12
141.302013	Локомотивы железнодорожные прочие и тендеры локомотивов		30.20.13
141.302020	Вагоны железнодорожные самоходные и вагоны трамвайные, автомотрисы и автодрезины (кроме транспортных средств для ремонта и технического обслуживания)		30.20.20
141.302030	Состав подвижной прочих		30.20.30
141.302031	Средства транспортные для ремонта и технического обслуживания железнодорожных и трамвайных путей		30.20.31

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
141.302032	Вагоны железнодорожные и трамвайные несамоходные пассажирские, багажные и специального назначения		30.20.32
141.302033	Вагоны грузовые несамоходные		30.20.33
141.303000	<i>Аппараты летательные воздушные и космические летательные аппараты</i>		30.30
141.303020	Аэростаты (шары воздушные, дирижабли; планеры, дельтапланы и аппараты летательные безмоторные прочие)		30.30.20
141.303030	Вертолеты и самолеты		30.30.30
141.303031	Вертолеты		30.30.31
141.303032	Самолеты легкие (самолеты и аппараты летательные прочие, не включенные в другие группировки, имеющие порожнюю массу не более 2000 кг)		30.30.32
141.303033	Самолеты средние (самолеты и аппараты летательные прочие, не включенные в другие группировки, имеющие порожнюю массу более 2000кг, но не более 15000 кг)		30.30.33
141.303034	Самолеты тяжелые (самолеты и аппараты летательные прочие, не включенные в другие группировки, имеющие порожнюю массу свыше 15000 кг)		30.30.34
141.303040	Аппараты летательные космические (включая спутники искусственные) и ракеты-носители		30.30.40
141.304000	<i>Средства транспортные военные боевые</i>		
141.304010	Танки и бронемашинные боевые моторизованные прочие и их части		30.40.10
141.309000	<i>Оборудование транспортное, не включенное в другие группировки</i>		30.9
141.309100	Мотоциклы		30.91
141.309110	Мотоциклы и коляски мотоциклетные		30.91.10
141.309111	Мотоциклы и мопеды с поршневым двигателем внутреннего сгорания с объемом цилиндра не более 50 куб. см		30.91.11
141.309112	Мотоциклы с поршневым двигателем внутреннего сгорания с объемом цилиндров свыше 50 куб. см		30.91.12
141.309113	Мотоциклы прочие, коляски мотоциклетные		30.91.13
141.309200	Велосипеды и коляски инвалидные		30.92
141.309210	Велосипеды без двигателей прочие		30.92.10

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
141.309220	Коляски инвалидные, исключая их части и принадлежности		30.92.20
141.309230	Части и принадлежности велосипедов без двигателей, и инвалидных колясок		30.92.30
141.309910	Оборудование транспортное прочее, не включенное в другие группировки		30.99.10
142.000000	Прочие машины и оборудование		
142.281120	Турбины		28.11.2
142.281121	Турбины, работающие на водяном паре, и турбины паровые прочие		28.11.21
142.281122	Турбины гидравлические и колеса водяные		28.11.22
142.281123	Турбины газовые (кроме двигателей турбореактивных и турбовинтовых)		28.11.23
142.281124	Турбины ветряные		28.11.24
142.281200	Оборудование гидравлическое силовое		28.12
142.281210	Оборудование гидравлическое силовое, кроме частей		28.12.1
142.281211	Двигатели и установки силовые гидравлические и пневматические линейного действия (цилиндры)		28.12.11
142.281212	Двигатели гидравлические и пневматические вращающиеся		28.12.12
142.281213	Насосы гидравлические		28.12.13
142.281215	Гидроагрегаты		28.12.15
142.281216	Системы гидравлические		28.12.16
142.281310	Насосы для перекачки жидкостей; подъемники жидкостей		28.13.1
142.281311	Насосы для перекачки жидкостей		28.13.11
142.281312	Насосы поршневые объемные возвратно-поступательные для перекачки жидкостей, кроме бетона		28.13.12
142.281313	Насосы ротационные объемные для перекачки жидкостей		28.13.13
142.281314	Насосы центробежные для перекачки жидкостей; насосы прочие		28.13.14
142.281320	Насосы воздушные или вакуумные; компрессоры воздушные или газовые прочие		28.13.2
142.281321	Насосы вакуумные		28.13.21
142.281322	Насосы воздушные ручные или ножные		28.13.22
142.281323	Компрессоры для холодильного оборудования		28.13.23

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.281324	Компрессоры воздушные, установленные на колесных шасси для буксировки, производительностью более 2 куб.м/мин		28.13.24
142.281325	Турбокомпрессоры		28.13.25
142.281326	Компрессоры поршневые		28.13.26
142.281327	Компрессоры центробежные объемные одновальные или многовальные		28.13.27
142.281328	Компрессоры прочие		28.13.28
142.282000	Оборудование общего назначения прочее		28.2
142.282100	Печи и горелки печные		28.21
142.282111	Горелки печные; топки механические и решетки колосниковые; устройства механические для удаления золы и устройства аналогичные		28.21.11
142.282112	Печи и камеры промышленные или лабораторные, включая печи для сжигания отходов неэлектрические (кроме печей хлебопекарных)		28.21.12
142.282113	Печи и камеры промышленные или лабораторные электрические; оборудование нагревательное индукционное или диэлектрическое		28.21.13
142.282200	Оборудование подъемно-транспортное		28.22.1
142.282211	Тали и подъемники, не включенные в другие группировки		28.22.11
142.282212	Лебедки установок шахтных подъемных надшахтного размещения; лебедки специальные для работы под землей; лебедки прочие и кабестаны		28.22.12
142.282213	Домкраты; механизмы для поднятия транспортных средств		28.22.13
142.282214	Деррик-краны; краны подъемные; фермы подъемные подвижные, транспортеры стоечные и автомобили-мастерские с краном подъемным		28.22.14
142.282215	Автопогрузчики с вилочными захватами, погрузчики прочие; тракторы для использования на перронах железнодорожных станций		28.22.15
142.282216	Лифты, подъемники скиповые, эскалаторы и дорожки пешеходные движущиеся		28.22.16
142.282217	Подъемники пневматические и прочие и конвейеры непрерывного действия для товаров или материалов		28.22.17
142.282218	Оборудование подъемно-транспортное, погрузочное или разгрузочное прочее		28.22.18

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.282300	Оборудование и техника офисные (кроме компьютеров и периферийного оборудования)		28.23
142.282310	Машины пишущие, машины для обработки текста, машины вычислительные		28.23.1
142.282311	Машины пишущие и машины для обработки текста		28.23.11
142.282312	Карманные машины записи, воспроизведения и визуального представления данных с функциями калькулятора		28.23.12
142.282313	Машины бухгалтерские, аппараты кассовые, аппараты для франкирования отправок почтовых, машины билетные и машины аналогичные с устройствами счетными прочие		28.23.13
142.282320	Оборудование офисное и его части		28.23.2
142.282321	Машины фотокопировальные с системой оптической или типа контактного и аппараты термокопировальные		28.23.21
142.282322	Машины для печати офсетной листовые офисные		28.23.22
142.282323	Оборудование офисное прочее		28.23.23
142.282400	Инструменты ручные электромеханические и пневматические		28.24
142.282411	Инструменты электромеханические ручные со встроенным электродвигателем		28.24.11
142.282412	Инструменты ручные пневматические с двигателем встроенным неэлектрическим прочие		28.24.12
142.282500	Оборудование холодильное и вентиляционное промышленное		28.25
142.282510	Устройства теплообменные; оборудование холодильное и оборудование для кондиционирования воздуха		28.25.1
142.282511	Устройства теплообменные и машины для сжижения воздуха или газов прочих		28.25.11
142.282512	Оборудование для кондиционирования воздуха		28.25.12
142.282513	Оборудование холодильное и морозильное и насосы тепловые (кроме оборудования бытового)		28.25.13
142.282514	Оборудование и аппараты для фильтрации или очистки газов, не включенные в другие группировки		28.25.14
142.282520	Вентиляторы, кроме настольных, напольных, настенных, оконных, потолочных или кровельных		28.25.20

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.282900	Оборудование общего назначения прочее, не включенное в другие группировки		28.29
142.282910	Газогенераторы, аппараты для дистилляции, фильтрования или очистки		28.29.10
142.282911	Генераторы для получения газа генераторного или водяного; газогенераторы ацетиленовые и аналогичные им; установки для дистилляции или очистки		28.29.11
142.282912	Оборудование для фильтрования или очистки жидкостей		28.29.12
142.282920	Оборудование для мойки, заполнения, упаковывания или обертывания бутылок или емкостей прочих; огнетушители, устройства распылительные, машины пароструйные или пескоструйные; прокладки из металла листового		28.29.2
142.282921	Оборудование для мойки, заполнения, упаковывания или обертывания бутылок или емкостей прочих		28.29.21
142.282922	Огнетушители, устройства распылительные, машины пароструйные или пескоструйные и устройства механические аналогичные (кроме устройств для использования в сельском хозяйстве)		28.29.22
142.282923	Прокладки и уплотнения аналогичные из металла листового в сочетании с материалами прочими		28.29.23
142.282931	Оборудование взвешивающее для промышленных целей; весы для непрерывного взвешивания товаров на конвейерах; весы, отрегулированные на постоянную массу, и весы, сбрасывающие вес определенной массы		28.29.31
142.282932	Оборудование для взвешивания людей и весы бытовые		28.29.32
142.282939	Оборудование для взвешивания и измерения прочее		28.29.39
142.282940	Центрифуги, каландры и автоматы торговые		28.29.4
142.282942	Каландры или машины валковые (роликовые) прочие, кроме машин валковых (роликовых) для металлов или стекла		28.29.42
142.282943	Автоматы торговые		28.29.43
142.282950	Машины посудомоечные промышленные		28.29.50
142.282960	Оборудование, не включенное в другие группировки, для обработки материалов с использованием процессов, включающих изменение температуры		28.29.60

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.282970	Оборудование неэлектрическое для пайки и сварки и части к нему; машины и аппараты для поверхностного отпуска, работающие на газе		28.29.70
142.283000	Машины для сельского и лесного хозяйства		28.30
142.283010	Тракторы для сельского и лесного хозяйства с дистанционным управлением		28.30.10
142.283020	Тракторы для сельского и лесного хозяйства прочие		28.30.2
142.283021	Тракторы для сельского и лесного хозяйства прочие новые с мощностью двигателя не более 37 кВт		28.30.21
142.283022	Тракторы для сельского и лесного хозяйства прочие новые с мощностью двигателя более 37 кВт, но не более 59 кВт		28.30.22
142.283023	Тракторы для сельского и лесного хозяйства прочие новые с мощностью двигателя более 59 кВт		28.30.23
142.283030	Машины для сельского и лесного хозяйства, используемые для подготовки или культивации почвы		28.30.3
142.283031	Плуги		28.30.31
142.283032	Бороны, рыхлители, культиваторы, пропалыватели и мотыги		28.30.32
142.283033	Сеялки, сажалки и машины рассадопосадочные		28.30.33
142.283034	Навозоразбрасыватели и устройства для разбрасывания удобрений минеральных		28.30.34
142.283039	Почвообрабатывающие машины прочие		28.30.39
142.283040	Сенокосилки, косилки для газонов, парков или спортивных площадок		28.30.40
142.283050	Машины уборочные		28.30.5
142.283051	Косилки, включая косилки, смонтированные на тракторе, не включенные в другие группировки		28.30.51
142.283052	Машины сеноуборочные		28.30.52
142.283053	Прессы для соломы или сена, включая пресс-подборщики		28.30.53
142.283054	Машины по уборке корнеплодов и клубнеплодов		28.30.54
142.283059	Машины уборочные и молотилки, не включенные в другие группировки		28.30.59
142.283060	Устройства механические для разбрасывания или распыления жидкостей или порошков, используемые в сельском хозяйстве или садоводстве		28.30.60

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.283070	Прицепы и полуприцепы самозагружающиеся или саморазгружающиеся, используемые в сельском хозяйстве		28.30.70
142.283080	Машины для сельского и лесного хозяйства прочие		28.30.8
142.283081	Машины для очистки, сортировки или выбраковки яиц, фруктов или продуктов прочих, за исключением семян, зерна или культур бобовых сухих		28.30.81
142.283082	Машины доильные		28.30.82
142.283083	Машины для приготовления кормов для животных		28.30.83
142.283084	Инкубаторы и брудеры для птицеводства		28.30.84
142.283085	Машины для птицеводства		28.30.85
142.283086	Машины для лесного и сельского хозяйства (садоводства, птицеводства, пчеловодства, шелководства), прочие		28.30.86
142.284100	Станки для обработки металлов		28.41
142.284110	Станки для обработки металлов лазером и станки аналогичные; центры обрабатывающие и аналогичные		28.41.1
142.284111	Станки для обработки металлов путем удаления материала при помощи лазера, ультразвука и аналогичными способами		28.41.11
142.284112	Центры обрабатывающие; станки агрегатные однопозиционные и многопозиционные для обработки металлов		28.41.12
142.284120	Станки токарные, расточные, сверлильные и фрезерные		28.41.2
142.284121	Станки металлорежущие токарные		28.41.21
142.284122	Станки металлорежущие сверлильные, расточные и фрезерные; станки металлорежущие резьбонарезные или гайконарезные, не включенные в другие группировки		28.41.22
142.284123	Станки для снятия заусенцев, станки заточные, шлифовальные, и оборудование для прочих видов обработки металлов		28.41.23
142.284124	Станки отрезные или строгально-пильные, пилы механические и оборудование для прочих видов резки металлов		28.41.24
142.284130	Станки для обработки металлов прочие		28.41.3
142.284131	Машины и прессы гибочные, кромкогибочные, правильные для обработки металла		28.41.31

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.284132	Ножницы механические, машины и прессы дыропробивные или вырубные для обработки металлов		28.41.32
142.284133	Машины и молоты ковочные или штамповочные; прессы гидравлические и прессы для обработки металлов прочие		28.41.33
142.284134	Станки для обработки металлов или металлокерамики без удаления материала, не включенные в другие группировки		28.41.34
142.284900	Станки прочие		28.49
142.284910	Станки для обработки камня, дерева и материалов твердых аналогичных		28.49.1
142.284911	Станки для обработки камня, керамики, бетона и материалов аналогичных или для холодной обработки стекла		28.49.11
142.284912	Станки для обработки дерева, пробки, кости, эбонита, пластмасс твердых или материалов твердых аналогичных; оборудование для гальванопокрытия		28.49.12
142.289000	Оборудование специального назначения прочее		28.9
142.289100	Машины для металлургии		28.91
142.289111	Конвертеры, ковши, изложницы и машины разливочные; станы прокатные		28.91.11
142.289200	Машины для горнодобывающей промышленности, разработки карьеров и строительства		28.92
142.289210	Машины для горнодобывающей промышленности		28.92.1
142.289211	Подъемники и конвейеры непрерывного действия, для подземных работ		28.92.11
142.289212	Комбайны выемочные для добычи угля и горных пород и машины туннеле-проходческие; машины бурильные и проходческие прочие		28.92.12
142.289221	Бульдозеры, включая универсальные, самоходные		28.92.21
142.289222	Грейдеры (автогрейдеры) и планировщики самоходные		28.92.22
142.289223	Скреперы самоходные		28.92.23
142.289224	Машины трамбовочные и катки дорожные самоходные		28.92.24
142.289225	Погрузчики одноковшовые фронтальные самоходные		28.92.25
142.289226	Экскаваторы одноковшовые механические самоходные и погрузчики ковшовые с поворотом кабины на 360 градусов (машины полноповоротные) (кроме погрузчиков одноковшовых фронтальных)		28.92.26

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.289227	Экскаваторы одноковшовые механические самоходные и погрузчики ковшовые неполноворотные; машины самоходные для горнодобывающей промышленности прочие		28.92.27
142.289228	Отвалы бульдозеров, включая универсальные		28.92.28
142.289229	Автомобили-самосвалы для использования в условиях бездорожья		28.92.29
142.289230	Машины прочие для выемки, трамбования или уплотнения грунта, машины для общественных работ, строительства и аналогичных работ; снегоочистители		28.92.30
142.289240	Машины для сортировки, дробления, смешивания и аналогичной обработки грунта, камня, руды и веществ минеральных прочих		28.92.40
142.289250	Тракторы гусеничные		28.92.50
142.289310	Оборудование для обработки продуктов пищевых, напитков и изделий табачных, кроме ее частей		28.93.1
142.289311	Сепараторы молочные центробежные		28.93.11
142.289312	Оборудование для обработки и переработки молока		28.93.12
142.289313	Оборудование для измельчения или обработки зерна или овощей сушеных, не включенное в другие группировки		28.93.13
142.289314	Прессы и оборудование аналогичное для производства вина, сидра, соков фруктовых и напитков аналогичных		28.93.14
142.289315	Печи хлебопекарные неэлектрические; оборудование небытовое для приготовления или подогрева пищи		28.93.15
142.289316	Сушилки для продуктов сельскохозяйственных		28.93.16
142.289317	Оборудование для промышленного приготовления или производства продуктов пищевых или напитков, в том числе жиров или масел, не включенное в другие группировки		28.93.17
142.289319	Оборудование для производства изделий табачных, не включенное в другие группировки		28.93.19
142.289320	Машины для очистки, сортировки или калибровки семян, зерна или культур бобовых сухих		28.93.20
142.289400	Оборудование для текстильной, швейной и кожевенной промышленности		28.94
142.289410	Оборудование для подготовки волокон текстильных, прядения, ткачества и вязания изделий текстильных		28.94.1

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.289411	Оборудование для экструдирования, вытягивания, текстурирования или резки материалов текстильных искусственных; машины для подготовки волокон текстильных		28.94.11
142.289412	Прядильные машины; машины крутильные, мотальные или намоточные		28.94.12
142.289413	Станки ткацкие		28.94.13
142.289414	Машины вязальные; машины прошивные и аналогичные; машины чесально-вязальные		28.94.14
142.289415	Оборудование вспомогательное для совместного применения с машинами по обработке материалов текстильных; оборудование для нанесения рисунка на ткань		28.94.15
142.289420	Оборудование для текстильной и швейной промышленности, включая машины швейные, прочее		28.94.20
142.289421	Оборудование для промывки, чистки, отжима, сушки, утюжки, влажно-тепловой обработки, крашения, наматывания и подобной обработки пряжи текстильной и тканей; оборудование для обработки фетра; оборудование для производства покрытий напольных		28.94.21
142.289422	Машины стиральные для прачечных; машины для сухой чистки; машины сушильные емкостью свыше 10 кг		28.94.22
142.289423	Сушилки центробежные для одежды		28.94.23
142.289424	Машины швейные (кроме переплетных и швейных бытовых)		28.94.24
142.289430	Машины для обработки шкур животных, кожи или выделанной кожи для изготовления или ремонта обуви и изделий прочих		28.94.30
142.289440	Машины швейные бытовые		28.94.40
142.289500	Оборудование для производства бумаги и картона		28.95
142.289610	Оборудование для обработки пластмасс и резины или для производства продукции из этих материалов, не включенное в другие группировки		28.96.10
142.289900	Оборудование специального назначения прочее, не включенное в другие группировки		28.99
142.289910	Машины печатные и переплетные		28.99.1
142.289911	Машины переплетные, включая брошюровочные		28.99.11

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.289912	Машины, аппараты и оборудование для набора, подготовки или изготовления форм и пластин печатных		28.99.12
142.289913	Машины для офсетной печати, кроме офисного типа		28.99.13
142.289914	Оборудование печатное прочее, не включенное в другие группировки		28.99.14
142.289920	Машины и приспособления, используемые исключительно или преимущественно для изготовления печатных плат полупроводниковых, устройств полупроводниковых, интегральных схем электронных или панелей индикаторных		28.99.20
142.289931	Сушилки для древесины, целлюлозы, бумаги или картона; сушилки промышленные, не включенные в другие группировки		28.99.31
142.289932	Карусели, качели, тиры и аттракционы ярмарочные прочие		28.99.32
142.289939	Оборудование взлетно-посадочное; устройства для взлета самолетов; устройства палубные тормозные или устройства аналогичные; оборудование для балансировки шин; машины специального назначения, не включенные в другие группировки		28.99.39
142.254010	Оружие и его части		25.40.1
142.254011	Оружие боевое, кроме револьверов, пистолетов и изделий аналогичных		25.40.11
142.254012	Револьверы, пистолеты, оружие огнестрельное не боевое и устройства аналогичные		25.40.12
142.262000	Компьютеры и периферийное оборудование		26.20
142.262010	Техника электронно-вычислительная, ее детали и принадлежности		26.20.1
142.262011	Машины вычислительные цифровые портативные массой не более 10 кг (лэптопы, ноутбуки, органайзеры и т.п.); машины цифровые и аналогичные		26.20.11
142.262012	Терминалы торговые, автоматы торговые и машины аналогичные, связанные с машинами вычислительными или сетью		26.20.12
142.262013	Машины вычислительные цифровые, содержащие в одном корпусе, по крайней мере, центральный процессор и устройство ввода и вывода, комбинированные или размещенные в отдельных блоках		26.20.13

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.262014	Машины цифровые для автоматизированной обработки данных, представленные в виде систем		26.20.14
142.262015	Машины цифровые прочие для автоматизированной обработки данных, содержащие или не содержащие в одном и том же корпусе одно или два из устройств следующих типов: устройства запоминающие, устройства ввода или вывода		26.20.15
142.262016	Устройства ввода-вывода, не включенные в другие группировки		26.20.16
142.262017	Мониторы и проекторы, преимущественно используемые в автоматических системах обработки данных		26.20.17
142.262018	Устройства, выполняющие две или более функций: печать, просмотр, копирование, отправление факсом		26.20.18
142.262021	Устройства запоминающие (накопители)		26.20.21
142.262030	Устройства прочие машин для автоматизированной обработки информации; машины для обработки информации, не включенные в другие группировки		26.20.30
142.262040	Части и принадлежности компьютеров и машин прочих для обработки информации		26.20.40
142.263000	Оборудование коммуникационное		26.30
142.263010	Аппаратура радио- и телепередающая; камеры телевизионные		26.30.1
142.263011	Аппаратура радиопередающая с приемными устройствами		26.30.11
142.263012	Аппаратура радиопередающая без приемных устройств		26.30.12
142.263013	Камеры телевизионные		26.30.13
142.263021	Аппараты телефонные для проводной связи с беспроводными телефонными трубками		26.30.21
142.263022	Телефоны для сотовой связи или для прочей беспроводной связи		26.30.22
142.263023	Аппараты телефонные прочие и аппараты для передачи и приема голосовых, изобразительных и прочих данных, включая аппараты для общения в проводной и беспроводной сетях (таких как местная и глобальная сети)		26.30.23
142.263040	Антенны и отражатели всех видов и их части; части радио и телевизионных передатчиков и телевизионных камер		26.30.40
142.264000	Приборы электронные для пользователей		26.40

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.264010	Радиоприемники переносные		26.40.1
142.264011	Радиоприемники переносные (кроме радиоприемников для автомобилей, работающих от собственного источника электроэнергии)		26.40.11
142.264012	Радиоприемники, работающие только от внешнего источника электроэнергии		26.40.12
142.264020	Приемники телевизионные, объединенные или нет с приемниками радиовещательными или звуко- или видеозаписывающей или воспроизводящей аппаратурой		26.40.20
142.264030	Аппаратура звуко- и видеозаписывающая и воспроизводящая		26.40.3
142.264031	Электрофоны, проигрыватели, плееры для воспроизведения звукозаписи, плееры кассетные и аппаратура звуковоспроизводящая прочая		26.40.31
142.264032	Магнитофоны и аппаратура звукозаписывающая прочая		26.40.32
142.264033	Видеокамеры записывающие и аппаратура видеозаписывающая или видеовоспроизводящая прочая		26.40.33
142.264040	Микрофоны, громкоговорители, аппаратура приемная для радиотелефонной или радиотелеграфной связи		26.40.4
142.264043	Электроусилители звуковых частот; устройства электрические для усиления звука		26.40.43
142.264044	Аппаратура приемная для радиотелефонной или радиотелеграфной связи, не включенная в другие группировки		26.40.44
142.265100	Оборудование для измерения, тестирования и навигации		26.51
142.265110	Приборы навигационные, метеорологические, геофизические и инструменты аналогичного типа		26.51.1
142.265111	Компасы для определения направления; приборы и инструменты навигационные прочие		26.51.11
142.265112	Дальномеры, теодолиты и тахометры; приборы и инструменты геодезические, гидрографические, океанографические, гидрологические, метеорологические или геофизические прочие		26.51.12
142.265120	Аппаратура радиолокационная и радионавигационная		26.51.20
142.265130	Весы точные; приборы чертежные, счетные, приборы для измерения длины и других величин		26.51.3

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.265131	Весы чувствительностью не менее 5 сг; части и принадлежности к ним		26.51.31
142.265132	Столбы и машины чертежные и инструменты для черчения, разметки или математических расчетов прочие		26.51.32
142.265133	Приборы для измерения линейных размеров ручные (включая микрометры и кронциркули), не включенные в другие группировки		26.51.33
142.265140	Приборы для измерения электрических величин и для измерения излучений ионизирующих		26.51.4
142.265141	Приборы и аппаратура для обнаружения и измерения излучений ионизирующих		26.51.41
142.265142	Осциллографы и осциллографы электронно-лучевые		26.51.42
142.265143	Приборы и аппаратура для измерения электрических величин без устройства записывающего		26.51.43
142.265144	Приборы и аппаратура для измерения параметров дистанционной связи		26.51.44
142.265145	Приборы и аппаратура для измерения или контроля электрических величин, не включенные в другие группировки		26.51.45
142.265150	Приборы для контроля прочих физических величин		26.51.5
142.265151	Ареометры, термометры, пирометры, барометры, гигрометры и психрометры		26.51.51
142.265152	Приборы для измерения или контроля расхода, уровня, давления или прочих переменных характеристик жидкостей и газов		26.51.52
142.265153	Приборы и аппаратура для физического или химического анализа, не включенные в другие группировки		26.51.53
142.265160	Приборы и инструменты для измерения, контроля и испытаний прочие		26.51.6
142.265161	Микроскопы (кроме оптических) и аппараты дифракционные		26.51.61
142.265162	Машины и приборы для испытания механических характеристик материалов		26.51.62
142.265163	Счетчики производства или потребления газа, жидкости или электроэнергии		26.51.63

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.265164	Счетчики числа оборотов и счетчики количества продукции, таксометры; спидометры и тахометры; стробоскопы		26.51.64
142.265165	Приборы и аппаратура для автоматического регулирования или управления; гидравлические или пневматические		26.51.65
142.265166	Приборы, инструменты и машины для измерения или контроля, не включенные в другие группировки		26.51.66
142.266010	Оборудование облучающее, электромедицинское и электротерапевтическое		26.60.1
142.266011	Аппаратура, основанная на использовании рентгеновского, а также альфа-, бета- или гамма излучений		26.60.11
142.266012	Аппаратура электродиагностическая, применяемая в медицине		26.60.12
142.266013	Аппаратура, основанная на использовании ультрафиолетового или инфракрасного излучения, применяемая в медицине, хирургии, стоматологии или ветеринарии		26.60.13
142.266014	Костыли; аппараты слуховые		26.60.14
142.267000	Приборы оптические и фотооборудование		26.70
142.267010	Фотооборудование и его части		26.70.1
142.267012	Фотокамеры для подготовки пластин или цилиндров печатных; фотокамеры для съемки документов на микропленку, микрофиши и изделия аналогичные		26.70.12
142.267013	Камеры цифровые		26.70.13
142.267014	Фотокамеры с моментальным получением готового снимка и фотокамеры прочие		26.70.14
142.267015	Кинокамеры		26.70.15
142.267016	Кинопроекторы; проекторы слайдов; прочие проекторы изображений		26.70.16
142.267017	Фотовспышки; фотоувеличители; аппаратура для фотолабораторий; негатоскопы, экраны проекционные		26.70.17
142.267018	Устройства для считывания микрофильмов, микрофиш и прочих микроносителей		26.70.18
142.267020	Приборы оптические прочие и их части		26.70.2
142.267021	Листы, пластины из материала поляризационного; объективы, призмы, оптические зеркала и элементы		26.70.21

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
	оптические прочие (кроме стекол, не подвергнутых оптической обработке), установленные или нет, кроме камер, проекторов или фотоувеличителей или фотоуменьшителей		
142.267022	Бинокли, монокли и телескопы оптические прочие; приборы астрономические прочие; микроскопы оптические		26.70.22
142.267023	Устройства на кристаллах жидких; лазеры (кроме диодов лазерных); приборы и аппараты оптические прочие, не включенные в другие группировки		26.70.23
142.270000	Оборудование электрическое		27
142.271100	Электродвигатели, генераторы и трансформаторы		27.11
142.271110	Электродвигатели мощностью не более 37,5 Вт; электродвигатели постоянного тока прочие; генераторы постоянного тока		27.11.1
142.271120	Электродвигатели универсальные переменного и постоянного тока мощностью свыше 37,5 Вт; электродвигатели переменного тока прочие; генераторы переменного тока		27.11.2
142.271121	Электродвигатели универсальные переменного и постоянного тока мощностью свыше 37,5 Вт		27.11.21
142.271122	Электродвигатели переменного тока однофазные		27.11.22
142.271123	Электродвигатели переменного тока многофазные мощностью не более 750 Вт		27.11.23
142.271124	Электродвигатели переменного тока многофазные мощностью более 0,75кВт, но не более 75 кВт		27.11.24
142.271125	Электродвигатели переменного тока многофазные мощностью свыше 75 кВт		27.11.25
142.271126	Генераторы переменного тока синхронные		27.11.26
142.271130	Установки электрогенераторные и преобразователи вращающиеся электрические		27.11.3
142.271131	Установки электрогенераторные с двигателем внутреннего сгорания поршневым с воспламенением от сжатия		27.11.31
142.271132	Установки электрогенераторные с двигателем поршневым с искровым зажиганием, установки электрогенераторные прочие; преобразователи электрические вращающиеся		27.11.32
142.271140	Трансформаторы электрические		27.11.4
142.271141	Трансформаторы с жидким диэлектриком		27.11.41

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.271142	Трансформаторы прочие малой мощности (не более 16 кВА)		27.11.42
142.271143	Трансформаторы прочие большой мощностью (более 16 кВА)		27.11.43
142.271150	Соппротивления балластные для ламп или трубок газоразрядных; преобразователи статические; катушки индуктивности прочие		27.11.50
142.271200	Аппаратура электрораспределительная и регулирующая		27.12
142.271210	Аппаратура для отключения, переключения или защиты электрических цепей на напряжение свыше 1000 В (аппаратура высоковольтная)		27.12.10
142.271220	Аппаратура для отключения, переключения или защиты электрических цепей на напряжение не более 1000 В (аппаратура низковольтная)		27.12.20
142.271221	Плавкие предохранители на напряжение не более 1000 В		27.12.21
142.271222	Выключатели автоматические на напряжение не более 1000 В (низковольтные)		27.12.22
142.271223	Аппаратура защиты электрических цепей, не включенная в другие группировки, на напряжение не более 1000 В		27.12.23
142.271224	Реле на напряжение не более 1000 В		27.12.24
142.271230	Щиты распределительные		27.12.3
142.271231	Щиты распределительные и панели прочие, оборудованные аппаратурой для отключения, переключения или защиты электрических цепей на напряжение не более 1000 В		27.12.31
142.271232	Щиты распределительные и панели прочие, оборудованные аппаратурой для отключения, переключения или защиты электрических цепей на напряжение свыше 1000 В		27.12.32
142.272000	Аккумуляторы и батареи		27.20
142.272020	Аккумуляторы электрические и их части		27.20.2
142.272021	Аккумуляторы электрические свинцово-кислотные для запуска поршневых двигателей		27.20.21
142.272022	Аккумуляторы электрические свинцово-кислотные, кроме аккумуляторов свинцово-кислотных для запуска поршневых двигателей		27.20.22
142.272023	Аккумуляторы электрические никель-кадмиевые, никель-гидридные, литиево-ионные, литиево-		27.20.23

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
	полимерные, никель-железные и прочие		
142.273111	Кабели волоконно-оптические, составленные из волокон с индивидуальными оболочками		27.31.11
142.273112	Волокна оптические, жгуты и кабели волоконно-оптические (кроме изготовленных из волокон с индивидуальными оболочками)		27.31.12
142.273212	Кабели коаксиальные и проводники электрического тока коаксиальные		27.32.12
142.273213	Провода и кабели электрические, рассчитанные на напряжение не более 1000 В (низковольтные)		27.32.13
142.273214	Провода и кабели электрические на напряжение свыше 1000 В (высоковольтное) прочие		27.32.14
142.273311	Выключатели, не включенные в другие группировки, на напряжение не более 1000 В (низковольтные)		27.33.11
142.273312	Патроны для ламп на напряжение не более 1000 В		27.33.12
142.274000	Оборудование электроосветительное		27.40
142.274022	Светильники электрические настольные, напольные, ночные		27.40.22
142.274023	Светильники и устройства осветительные неэлектрические		27.40.23
142.274024	Знаки отличительные и информационные световые		27.40.24
142.274025	Светильники электрические подвесные, потолочные и настенные		27.40.25
142.274030	Светильники и устройства осветительные прочие		27.40.3
142.275000	Приборы бытовые		27.5
142.275100	Приборы бытовые электрические		27.51
142.275110	Холодильники и морозильники; машины стиральные; одеяла электрические; вентиляторы		27.51.1
142.275111	Холодильники и морозильники бытовые		27.51.11
142.275112	Машины посудомоечные бытовые		27.51.12
142.275113	Машины стиральные и машины для сушки одежды бытовые		27.51.13
142.275114	Одеяла электрические		27.51.14
142.275115	Вентиляторы и шкафы вытяжные или рециркуляционные бытовые		27.51.15
142.275120	Приборы бытовые электрические прочие, не включенные в другие группировки		27.51.2
142.275121	Приборы электромеханические бытовые со		27.51.21

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
	встроенным электродвигателем		
142.275122	Бритвы и машинки для стрижки волос со встроенным электродвигателем		27.51.22
142.275123	Приборы электротермические для укладки и завивки волос, сушки волос или рук; утюги электрические		27.51.23
142.275124	Приборы электронагревательные бытовые прочие		27.51.24
142.275125	Водонагреватели электрические и приборы водонагревательные быстрого или продолжительного нагрева и нагреватели воды погружные		27.51.25
142.275126	Электрообогреватели помещений или почвы		27.51.26
142.275127	Печи микроволновые		27.51.27
142.275128	Печи прочие; котлы варочные, плиты кухонные, жаровни; грили, ростеры		27.51.28
142.275129	Соппротивления электрические нагревательные		27.51.29
142.275200	Приборы бытовые неэлектрические		27.52
142.275211	Приборы бытовые неэлектрические из железа, стали и меди для приготовления и подогрева пищи		27.52.11
142.275212	Приборы бытовые неэлектрические прочие		27.52.12
142.275213	Воздухоподогреватели или распределители горячего воздуха, из черных металлов неэлектрические, не включенные в другие группировки		27.52.13
142.275214	Приборы водонагревательные быстрого или продолжительного действия неэлектрические		27.52.14
142.279011	Машины и аппаратура электрические специализированного назначения		27.90.11
142.279012	Изоляторы электрические; арматура изоляционная для электрических машин; трубки электроизоляционные		27.90.12
142.279031	Оборудование электрическое для пайки и сварки; машины и аппараты электрические для нанесения металлов или спеченных карбидов металлов в горячем состоянии		27.90.31
142.279040	Электрооборудование прочее, не включенное в другие группировки (включая электромагниты; муфты, сцепления и тормоза электромагнитные; приспособления электромагнитные подъемные; ускорители частиц электрические; генераторы сигналов электрические)		27.90.40
142.293100	Оборудование электрическое и электронное для автомобилей		29.31
142.293120	Оборудование электрическое прочее для автомобилей и его части		29.31.2

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
142.293123	Электрооборудование для транспортных средств прочее: осветительное, сигнализационное, стеклоочистители, стеклообогреватели, антиобледенители и противозапотеватели		29.31.23
142.325011	Оборудование, аппараты и приборы, используемые в стоматологии		32.50.11
142.325012	Стерилизаторы медицинские, хирургические или лабораторные		32.50.12
142.325013	Шприцы, иглы, катетеры, канюли и инструменты аналогичные; приборы и приспособления офтальмологические и прочие, не включенные в другие группировки		32.50.13
142.325021	Приборы и приспособления терапевтические; аппараты искусственного дыхания		32.50.21
142.325022	Суставы искусственные; приспособления ортопедические; зубы искусственные; приспособления зуботехнические; части человеческого тела и органы жизнедеятельности человека искусственные, не включенные в другие группировки		32.50.22
142.325050	Аппараты и приборы для медицинских или хирургических целей прочие		32.50.50
142.201300	Вещества неорганические химические основные прочие		20.13
142.201314	Элементы тепловыделяющие (кассеты), не облученные (для реакторов ядерных)		20.13.14
142.253000	Парогенераторы, кроме котлов водяных центрального отопления		25.30
142.253010	Парогенераторы и их части		25.30.1
142.253011	Котлы паровые или парогенерирующие прочие; котлы, работающие на воде перегретой		25.30.11
142.253012	Установки вспомогательные для использования вместе с котлами; конденсаторы для установок пароводяных или паросиловых прочих		25.30.12
142.253020	Реакторы ядерные и их части		25.30.2
150.000000	Прочие основные средства		
150.139222	Брезенты, паруса для лодок, яхт или средств десантных плавучих; навесы, маркизы, тенты и снаряжение для кемпингов (включая матрасы надувные)		13.92.22

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
150.139223	Парашюты (включая парашюты для дирижаблей) и парашюты вращающиеся (ротошюты), их части		13.92.23
150.139224	Одеяла стеганные, одеяла пуховые, подушки диванные, пуфы, подушки, мешки спальные и изделия аналогичные с набивкой из любого материала или из губчатой резины или пористых (губчатых) пластмасс		13.92.24
150.139300	Ковры и изделия ковровые		13.93
150.139311	Ковры и покрытия текстильные напольные прочие узелковые		13.93.11
150.139312	Ковры и покрытия текстильные напольные прочие тканые, не тафтингованные и не флокированные		13.93.12
150.139313	Ковры и покрытия текстильные напольные прочие тафтинговые		13.93.13
150.139319	Ковры и покрытия текстильные напольные прочие, включая войлочные		13.93.19
150.162411	Поддоны плоские, поддоны с бортами и изделия аналогичные		16.24.11
150.252910	Цистерны, резервуары и контейнеры металлические прочие		25.29.1
150.252911	Резервуары, цистерны, баки и емкости аналогичного типа (кроме емкостей для газов сжатых или сжиженных) из металлов черных или алюминия вместимостью не менее 300 л, не оснащенные оборудованием механическим или тепловым		25.29.11
150.252912	Емкости для газов сжатых или сжиженных из металлов черных или алюминия		25.29.12
150.259110	Барабаны стальные и емкости аналогичные		25.91.1
150.259111	Цистерны, бочки, барабаны, канистры, ящики и емкости аналогичные для веществ любых (кроме газов) из металлов черных вместимостью 50-300 л, не снабженные оборудованием механическим или тепловым		25.91.11
150.259112	Цистерны, бочки, барабаны, канистры, ящики (кроме заваренных и запаянных) и емкости аналогичные для веществ любых (кроме газов) из металлов черных вместимостью менее 50 л, не снабженные оборудованием механическим или тепловым		25.91.12
150.259210	Емкости металлические легкие		25.92.1

ГК РК 12-2009

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
150.259211	Банки консервные из металлов черных вместимостью менее 50л		25.92.11
150.259212	Бочки, барабаны, банки, ящики емкости аналогичные из алюминия для веществ любых (кроме газа) вместимостью менее 300 л		25.92.12
150.259900	Металлоизделия готовые, не включенные в другие группировки		25.99
150.259921	Сейфы бронированные или армированные, включая сейфы и двери банковских кладовых, ящики, специально предназначенные для хранения денег и документов из металлов не драгоценных		25.99.21
150.265228	Регистраторы времени, самописцы времени, счетчики времени парковки; выключатели временные с механизмом часовым		26.52.28
150.310000	Мебель		31.0
150.310010	Мебель для сидения и ее части		31.00.1
150.310011	Мебель для сидения специальная в основном с металлическим каркасом		31.00.11
150.310012	Мебель для сидения в основном с деревянным каркасом		31.00.12
150.310013	Мебель для сидения, не включенная в другие группировки		31.00.13
150.310110	Мебель офисная и для предприятий торговли		31.01.1
150.310111	Мебель офисная металлическая		31.01.11
150.310112	Мебель офисная деревянная		31.01.12
150.310113	Мебель деревянная для предприятий торговли		31.01.13
150.310210	Мебель кухонная		31.02.10
150.310300	Матрасы		31.03
150.310910	Мебель прочая		31.09.1
150.310911	Мебель металлическая, не включенная в другие группировки		31.09.11
150.310912	Мебель деревянная для спальни, столовой и гостиной		31.09.12
150.310913	Мебель деревянная, не включенная в другие группировки		31.09.13
150.310914	Мебель из пластмасс и мебель из прочих материалов, в том числе тростника, лозы, бамбука или аналогичных материалов		31.09.14
150.322000	Инструменты музыкальные		32.20

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
150.322011	Фортепиано и инструменты музыкальные струнные клавишные прочие		32.20.11
150.322012	Инструменты музыкальные струнные прочие		32.20.12
150.322013	Органы клавишные с трубами, фисгармонии и инструменты музыкальные аналогичные; аккордеоны и инструменты музыкальные аналогичные; гармоники губные, инструменты музыкальные духовые		32.20.13
150.322014	Инструменты электромузыкальные (инструменты музыкальные клавишные, звучание которых производится или должно усиливаться с помощью электричества)		32.20.14
150.322015	Инструменты музыкальные прочие		32.20.15
150.322016	Метрономы, камертоны, трубы с фиксированной высотой звука; механизмы для шкатулок музыкальных; струны инструментов музыкальных		32.20.16
150.323000	Товары спортивные		32.30
150.323011	Лыжи и снаряжение к ним, за исключением ботинок; коньки и роликовые коньки; их части		32.30.11
150.323013	Лыжи водные, доски для серфинга, виндсерферы и снаряжение для водного спорта прочее		32.30.13
150.323014	Инвентарь и снаряды (тренажеры и т.п.) спортивные для занятий гимнастикой и атлетикой		32.30.14
150.323015	Инвентарь и оборудование спортивные прочие для занятий и игр на открытом воздухе; бассейны плавательные, передвижные и другие		32.30.15
150.325030	Мебель медицинская, хирургическая, стоматологическая или ветеринарная; кресла для парикмахерских и кресла аналогичные и их части		32.50.30
150.329900	Изделия прочие промышленные, не включенные в другие группировки		32.99
150.329959	Изделия различные прочие, не включенные в другие группировки		32.99.59
150.257300	Инструмент		25.73
150.257310	Инструмент ручной для использования в сельском хозяйстве, садоводстве или лесном хозяйстве		25.73.10
150.257320	Пилы ручные; полотна для пил всех типов		25.73.20
150.257330	Инструмент ручной прочих		25.73.30
150.257350	Опоки и изложницы; поддоны и модели литейные; формы для литья металлов, карбидов металлов, стекла, материалов минеральных, резины или		25.73.50

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
	пластмасс		
150.257360	Инструмент прочий		25.73.60
150.239110	Изделия абразивные		23.91.1
150.239111	Жернова, камни точильные, круги шлифовальные и изделия аналогичные без обрамления для шлифовки и их части из камня природного, материалов абразивных агломерированных природных или искусственных, или из керамики		23.91.11
160.000000	Биологические активы		
161.000000	Взрослый рабочий и продуктивный скот		
161.014110	Скот крупный рогатый молочного стада, живой		01.41.10
161.014200	Скот крупный рогатый прочий и буйволы, живые и их сперма		01.42
161.014211	Скот крупный рогатый прочий и буйволы, кроме телят, живые		01.42.11
161.014310	Лошади и животные семейства лошадиных прочие, живые		01.43.10
161.014510	Овцы и козы, живые		01.45.1
161.014511	Овцы живые		01.45.11
161.014512	Козы живые		01.45.12
161.014600	Свиньи, живые		01.46
161.014700	Домашняя птица, живая и яйца		01.47
161.014910	Животные прочие, выращиваемые на ферме, живые		01.49.1
161.030010	Рыба живая		03.00.1
162.000000	Многолетние насаждения		
162.016000	Насаждения многолетние плодовых, ягодных культур		
<i>162.016100</i>	<i>Насаждения многолетние плодовых культур</i>		
162.016110	Насаждения многолетние семечковых культур		
162.016111	Яблоня		
162.016112	Груша		
162.016113	Айва		
162.016114	Боярышник		
162.016119	Прочие семечковые культуры		
162.016120	Насаждения многолетние косточковых культур		
162.016121	Слива		
162.016122	Вишня		
162.016123	Черешня		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
162.016124	Абрикос		
162.016125	Персик		
162.016129	Прочие косточковые культуры		
162.016130	Насаждения многолетние орехоплодных культур		
162.016140	Насаждения многолетние цитрусовых культур		
162.016150	Насаждения многолетние субтропических культур		
162.016200	<i>Насаждения многолетние ягодных культур</i>		
162.016210	Земляника		
162.016211	Малина		
162.016212	Смородина черная		
162.016213	Смородина красная и белая		
162.016219	Прочие ягодные культуры		
162.016300	<i>Насаждения многолетние винограда</i>		
162.016400	<i>Насаждения многолетние хмеля, эфиромасличных культур, лекарственных возделываемых культур</i>		
162.016500	<i>Насаждения многолетние декоративные озеленительные</i>		
162.016510	Насаждения многолетние декоративные озеленительные в парках, скверах		
162.016511	Насаждения многолетние декоративные озеленительные на улицах и площадях		
162.016512	Насаждения многолетние декоративные озеленительные на территории предприятий и организаций		
162.016519	Насаждения многолетние декоративные озеленительные прочие		
162.016600	<i>Насаждения многолетние лесозащитные и другие лесные насаждения</i>		
162.016610	Изгороди живые		
162.016611	Агролесомелиоративные насаждения		
162.016612	Насаждения по укреплению берегов рек		
162.016613	Защитные насаждения на полосах отвода железных и автомобильных дорог		
162.016614	Леса искусственного происхождения		
162.016619	Насаждения лесные прочие		
162.016700	<i>Насаждения искусственные ботанических садов, других научно-исследовательских учреждений и учебных заведений для научно-исследовательских</i>		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
	<i>целей</i>		
170.000000	Незавершенное строительство		
180.000000	Основные средства, не включенные в другие группировки		
180.000100	<i>Фонды библиотек, органов научно-технической информации, архивов, музеев и подобных учреждений</i>		
180.000110	Издания и материалы неопубликованные		
180.000111	Книги и брошюры		
180.000112	Издания периодические		
180.000113	Издания продолжающиеся		
180.000114	Издания нотные		
180.000115	Издания картографические		
180.000116	Изоиздания		
180.000117	Издания листовые текстовые		
180.000118	Специальные виды научно-технической литературы и документации		
180.000119	Неопубликованные материалы		
180.000200	<i>Рукописи</i>		
180.000210	Редкие и уникальные рукописи и издания		
180.000300	<i>Кинофотофонодокументы</i>		
180.000310	Киноматериалы и документы в форме видеозаписи		
180.000320	Фотодокументы		
180.000330	Фонодокументы (звукозаписи)		
180.000340	Редкие и уникальные кинофото-фонодокументы		
180.000400	<i>Произведения изобразительного искусства</i>		
180.000410	Живопись		
180.000420	Графика		
180.000430	Скульптура		
180.000440	Произведения декоративно-прикладного искусства		
180.000450	Предметы религиозного культа		
180.000490	Произведения изобразительного искусства прочие		
180.000500	<i>Животные зоопарков и подобных учреждений, служебные собаки</i>		
180.000510	Животные цирков и зооцирков		
180.000520	Животные зоопарков		
180.000530	Служебные собаки		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
180.000600	<i>Прочие материальные основные фонды, не указанные в других группировках</i>		
180.000700	<i>Капитальные затраты на улучшение земель (мелиоративные, осушительные, ирригационные и другие работы)</i>		
200.000000	Нематериальные основные фонды (нематериальные активы)		
210.000000	Программное обеспечение		
210.723000	Базы данных		
210.724000	Системные и прикладные программные средства		
210.724010	Системные программные средства		
210.724011	Операционные системы и средства их расширения		
210.724012	Программные средства управления базами данных		
210.724013	Средства создания и преобразования программ		
210.724014	Программные средства интерфейса и управления коммуникациями		
210.724015	Программные средства организации вычислительного процесса		
210.724016	Сервисные программы		
210.724020	Прикладные программные средства		
210.724021	Прикладные программы для научных исследований		
210.724022	Прикладные программы для проектирования		
210.724023	Прикладные программы для управления техническими средствами и технологическими процессами		
210.724024	Прикладные программы для решения организационно-экономических задач		
210.724025	Прикладные программы для обучения		
210.724030	Программные средства обслуживания вычислительной техники		
210.724090	Программные средства прочие		
220.000000	Оригиналы произведений развлекательного жанра, литературы и искусства		
220.000100	Первичные произведения		
220.000110	Литературные, музыкальные, хореографические произведения		
220.000111	Литературные произведения		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
220.000112	Драматические и музыкально-драматические произведения, сценарные произведения		
220.000113	Хореографические произведения и пантомимы		
220.000114	Музыкальные произведения с текстом или без текста		
220.000200	Аудиовизуальные произведения (кино-, теле- и видеофильмы, слайдофильмы, диафильмы и другие кино- и телепроизведения)		
220.000300	Произведения живописи, скульптуры, графики, дизайна, графические рассказы, комиксы и другие произведения изобразительного искусства		
220.000400	Произведения декоративно-прикладного и сценографического искусства		
220.000500	Произведения архитектуры, градостроительства и садово-паркового искусства		
220.000600	Фотографические произведения и произведения, полученные способами, аналогичными фотографии		
220.000700	Географические, геологические и другие карты, планы, эскизы и пластические произведения, относящиеся к географии, топографии и к другим наукам		
220.000800	<i>Производные произведения</i>		
220.000810	Переводы		
220.000820	Обработки		
220.000830	Аннотации, рефераты, резюме		
220.000840	Обзоры		
220.000850	Инсценировки		
220.000860	Музыкальные аранжировки		
220.000890	Другие переработки произведений науки, литературы и искусства		
220.000900	<i>Составные произведения</i>		
220.000910	Сборники (энциклопедии, антологии, базы данных)		
220.000920	Другие составные произведения		
230.000000	Лицензионные соглашения		
240.000000	Патенты		
240.100000	<i>Патенты (инновационные патенты) на изобретения</i>		
240.110000	Патенты на промышленные образцы		
240.120000	Патенты на полезные модели		

Код	Наименование	Ссылки на соответствующие коды классификаторов	
		КС	КПВЭД
240.130000	Патенты на топологии интегральных микросхем		
240.140000	Патенты на селекционные достижения		
250.000000	Гудвилл		
260.000000	Прочие нематериальные активы		
260.100000	<i>Научно-технические изобретения</i>		
260.200000	<i>Нераскрытая информация</i>		
260.210000	Секреты производства ("ноу-хау")		
260.300000	<i>Организационные затраты</i>		
260.310000	Расходы по регистрации юридического лица		
260.400000	<i>Фирменные наименования, имена, товарные знаки</i>		
260.410000	Товарные знаки (знаки обслуживания)		
260.420000	Торговые марки		
260.500000	<i>Концессии и аналогичные права и активы</i>		
260.510000	Права и привилегии франшизы		
260.520000	Арендные договоры		
260.600000	<i>Права на осуществление разведки и добычи полезных ископаемых</i>		
260.700000	<i>Акты на пользование землей</i>		

9 Пояснения к классификатору основных фондов

Код	Наименование
100.000000	<p>Материальные основные фонды (основные средства)</p> <p>Единицей, используемой для классификации материальных основных фондов или основных средств, является индивидуальный объект (здание, дорога, трубопровод и т.д.) со всеми приспособлениями и принадлежностями или отдельный конструктивно обособленный предмет, предназначенный для выполнения определенных самостоятельных функций, или же обособленный комплекс конструктивно-сочлененных предметов, представляющих собой единое целое и предназначенных для выполнения определенной работы. Комплекс конструктивно-сочлененных предметов - это один или несколько предметов одного или разного назначения, имеющие общие приспособления и принадлежности, общее управление, смонтированные на одном фундаменте, в результате чего каждый входящий в комплекс предмет может выполнять свои функции только в составе комплекса, а не самостоятельно.</p>
110.000000	<p>Земля</p> <p>Земля - земельный участок, включая почвенный покров и поверхностные воды, на которые распространяются права собственности.</p> <p><i>Этот подраздел исключает:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - любые здания и сооружения, расположенные на этой земле или проложенные по ней; - выращиваемые культуры, деревья и животные
111.000000	<p>Земли сельскохозяйственного назначения</p> <p>Эта группа включает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - землю, на которой осуществляется сельскохозяйственная, земледельческая, садоводческая деятельность в коммерческих целях или в целях обеспечения средств к существованию, а именно: питомники, плантации, фруктовые сады и виноградники, луга, пастбища; сельскохозяйственная земля под паром; <p>Эта группа также включает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - участки садоводов-любителей, загородных домов или дач; - землю, составляющую часть сельскохозяйственного предприятия, фермерского хозяйства, разбросанные фермерские строения <p>Эта группа исключает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - землю под подъездными дорогами (классифицируется в 113.000000).
112.000000	<p>Земли лесного фонда</p> <p>Эта группа включает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - земли, покрытые лесом, а также не покрытые лесом, но предоставленные для этих целей; - прочую землю лесистой местности.
113.000000	<p>Застроенная земля и связанные с этим виды земли</p> <p>Эта группа включает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - землю под домами, дорогами, шахтами и карьерами и любыми другими объектами, включая относящиеся к ним вспомогательные участки,

специально застроенные в целях осуществления деятельности человека;

Эта группа также включает:

- землю под закрытыми деревьями или аналогичными сельскими населенными пунктами;
- открытую землю, находящуюся в настоящее время под строительством или предназначенную для будущего строительства и т.д.

Эта группа исключает:

- землю, используемую для отдыха (классифицируется в 114.000000)

- 114.000000 Земля для целей отдыха
Эта группа включает:
- землю, используемую в целях отдыха, а именно: стадионы, гимнастические залы, большие спортивные площадки, городские парки и зеленые зоны, общественные пляжи и плавательные бассейны, кемпинги;
 - участки земли, в основном занятые под сооружения для целей туризма, дома для временного проживания или отдыха
- 115.000000 Прочая земля
Эта группа включает:
- увлажненную открытую землю, то есть не покрытые лесом участки, частично, временно или постоянно заболоченные;
 - сухую открытую землю с особым растительным покровом;
 - открытую землю, не имеющую растительного покрова или с незначительным растительным покровом.
- Эта группа также включает:
- землю, покрытую поверхностными водами.
- 120.000000 Здания
Объектом классификации является каждое отдельно стоящее здание. Если здания примыкают друг к другу и имеют общую стену, но каждое из них представляет собой самостоятельное конструктивное целое, их считают отдельными объектами.
Наружные пристройки к зданию, имеющие самостоятельное хозяйственное значение учитываются как отдельные здания только в том случае, если такие пристройки носят иной функциональный характер, чем объект (здание) в целом. К ним относятся отдельно стоящие здания котельных, а также надворные постройки (склады, гаражи и прочее), которые являются самостоятельными объектами.
Помещения, встроенные в здания и предназначенные для магазинов, столовых, парикмахерских, ателье, отделений связи, банков и других организаций, назначение которых иное, чем основное назначение здания, входят в состав основного здания.
- 121.000000 Жилые здания
Общая площадь жилища - сумма полезной площади жилища и площадей балконов (лоджий, веранд, террас), рассчитываемых с применением понижающих коэффициентов в соответствии с нормативно-техническими актами;
Нежилая площадь жилища - сумма площадей внутренних подсобных

помещений (кухни, ванной комнаты, туалета, прихожей, коридора, квартирной кладовой и тому подобное) в жилище (квартире), исчисляемая в квадратных метрах;

В общую полезную (жилую) площадь включают площадь жилых комнат (общих комнат и спален) и площадь подсобных помещений в пределах капитальных стен жилого дома (кухонь, передних, ванных или душевых, туалетов, кладовых и встроенных шкафов); площадь отапливаемых, пригодных для проживания в течение всего года, пристроенных к дому помещений, а также отапливаемых, пригодных для жилья мансард и мезонинов.

В общую полезную (жилую) площадь не включают площадь: лестничных клеток; занятую выступающими конструктивными элементами и отопительными печами; пристроенных неотапливаемых помещений (террас, веранд, балконов, лоджий), а также неотапливаемых мансард и мезонинов; отдельно стоящих кухонь, бань, сараев, беседок и т.п.; юрт, дач, садовых домиков, вагонов и других приспособленных для временного проживания помещений.

121.100000 Индивидуальные дома (одноквартирные дома)

Этот класс включает:

- отдельные дома, загородные летние дома, коттеджи, дачи, фермы, сторожки, передвижные щитовые домики, юрты, плавучие дома и т.д.

121.200000 Многоквартирные дома (двух и более квартирные дома)

Этот класс включает:

- двухквартирные и многоквартирные дома с тремя или более квартирами

Этот класс исключает:

- жилые здания для социальных групп (классифицируется в 121.300000)

- гостиницы, молодежные турбазы, летние лагеря, и кемпинги для отдыхающих (классифицируется в 122.400000)

121.300000 Специализированные дома (жилые здания для социальных групп)

Этот класс включает:

- жилые здания для социальных групп, включая жилые и сервисные здания для престарелых, студентов, детей и других социальных групп, например, дом-интернат, территориальный центр социального обслуживания или иная организация, предназначенные для постоянного или временного проживания в условиях стационара или дневного пребывания престарелых, инвалидов, в том числе инвалидов из числа психоневрологических больных, детей инвалидов, центр адаптации для лиц, не имеющих определенного места жительства, общежития для рабочих, детские дома, спальные корпуса школ и т.д.

Данный класс исключает:

- больницы и клиники, стационары для ухода за больными (классифицируется в 122.600000)

- тюрьмы, казармы (классифицируется в 122.900000)

121.400000 Иные жилые здания и другие строения, пригодные для проживания

Этот класс включает:

- здания, являющиеся памятниками истории и культуры и

- идентифицированные в основном как жилые дома
- помещения контейнерного типа жилые, дома-вагоны и т.п.
- 122.000000 Нежилые здания
- 122.100000 Промышленные здания и склады
- 122.110000 Промышленные здания
Этот класс включает:
- крытые здания, используемые для промышленного производства: заводы, фабрики, мастерские, скотобойни, пивоварни, производственные и сборочные цеха.
Этот класс также включает:
- административно-бытовые (офисные и бытовые помещения) корпуса, административно-производственные (офисные и производственные помещения) корпуса, служебно-технические помещения, располагаемые внутри промышленных зданий или на территории промышленных комплексов.
Этот класс исключает:
- резервуары, силосы, склады (классифицируется в 122.120000)
- нежилые сельскохозяйственные здания (классифицируется в 122.900000)
- сложные промышленные установки (электростанции, очистительные сооружения и т.д.), которые не имеют характеристик здания (классифицируется в 132.400000)
- 122.120000 Резервуары, силосы и склады
Этот класс включает:
- резервуары и хранилища
- резервуары для нефти и газа
- силосы (хранилища) для цемента или других сухих заполнителей
- холодильные камеры и специализированные склады
- ангары, используемые для хранения разного рода промышленной продукции
Этот класс исключает:
- сельскохозяйственные силосы и здания складов, используемые в сельском хозяйстве (классифицируется в 122.900000)
- водонапорная башня (классифицируется в 131.200000)
- 122.200000 Торговые здания
Этот класс включает:
- торговые центры, торговые ряды, универсальные магазины, отдельные магазины и бутики, здания, используемые для ярмарок, аукционов и выставок, крытые рынки, аптеки, торговые киоски, киоски, используемые при оказании услуг населению, бензоколонки и станции технического обслуживания и т.д.
Этот класс исключает:
- магазины в зданиях, используемых в основном для других целей
- 122.300000 Здания культурно-развлекательного назначения

ГК РК 12-2009

- 122.310000 Здания для общественного развлечения
Этот класс включает:
- кинотеатры, концертные залы, оперные театры, театры и т.д.
- залы для собраний и универсальные залы, используемые в основном для общественного развлечения
- казино, цирки, мюзик-холлы, танцевальные залы и дискотеки, ночные клубы, эстрады и т.д.
Этот класс исключает:
- музеи и картинные галереи (классифицируется в 122.320000)
- спортивные залы (классифицируется в 122.330000)
- парки отдыха и развлечений (классифицируется в 132.500000)
- 122.320000 Музеи и библиотеки
Этот класс включает:
- музеи, картинные галереи, библиотеки и ресурсные центры
Этот класс также включает:
- здания архивов
Этот класс исключает:
- исторические памятники (классифицируется в 122.900000)
- 122.330000 Спортивные залы
Этот класс включает:
- здания, используемые для видов спорта в закрытом помещении (баскетбольные площадки, теннисные корты, плавательные бассейны, гимнастические залы, катки и т.д.), имеющие места для зрителей (трибуны, террасы и т.д.) и помещения для участников (душ, раздевалки и т.д.)

Этот класс исключает:
- универсальные залы, в основном используемые для общественного развлечения (классифицируется в 122.310000)
- спортивные площадки, используемые для видов спорта на открытом воздухе, например, открытые теннисные корты, открытые плавательные бассейны и т.д. (классифицируется в 132.510000)
- 122.400000 Гостиничные, ресторанные и аналогичные здания
- 122.410000 Гостиницы и рестораны
Этот класс включает:
- гостиницы, отели, мотели, пансионы и подобные здания для проживания с ресторанами или без них
Этот класс также включает:
- отдельно стоящие рестораны, кафе и бары, столовые и т.п.
Этот класс исключает:
- рестораны в многоквартирных домах (классифицируется в 121.200000)
- молодежные турбазы, горные укрытия, лагеря для отдыха, кемпинги для отдыхающих (классифицируется в 122.420000)
- рестораны в торговых центрах (классифицируется в 122.200000)
- 122.420000 Другие здания, предназначенные для краткосрочного проживания

Этот класс включает:

- молодежные турбазы, горные укрытия, детские или семейные лагеря для отдыха, кемпинги для отдыхающих, дома отдыха и другие здания для проживания отдыхающих, предназначенные для отдыха, не классифицированные где-либо

Этот класс исключает:

- *гостиницы и подобные здания для проживания (классифицируются в 122.410000)*

122.500000 Здания учебных заведений

Этот класс включает:

- здания, используемые для дошкольного, начального и среднего образования (например, детские сады, начальные школы, средние школы, колледжи, гимназии, лицеи, общеобразовательные школы, школы с техническим уклоном, и т.д.), профессиональные училища
- здания, используемые для высшего образования и исследований, исследовательские лаборатории, высшие учебные заведения

Этот класс также включает:

- специальные школы для детей с физическим и умственным недостатками

- институты повышения квалификации

- метеостанции, здания обсерваторий

Этот класс исключает:

- *общежития школ-интернатов, являющиеся отдельными зданиями (классифицируются в 121.310000)*

- *общежития для студентов (классифицируются в 121.310000)*

- *библиотеки (классифицируются в 122.320000)*

- *университетские больницы (классифицируются в 122.600000)*

122.600000 Здания медицинских организаций

Этот класс включает:

- организации, предоставляющие медицинское и хирургическое лечение и уход за больными, для больных или раненых людей (больницы, диспансеры, стационары, поликлиники, лазареты, станции скорой помощи, санатории, лечебницы и т.п.)

- патологоанатомическое бюро, центр судебной медицины, специализированные лаборатории и т.п.

Этот класс также включает:

- университетские больницы, больницы исправительных учреждений, тюрем или вооруженных сил

- здания, используемые для теплолечения, талассотерапии, функциональной реабилитации, переливания крови, сбора грудного молока, ветеринарного лечения и т.д.

- стационары, в которых совмещаются услуги по проживанию и уходу за больными, для престарелых, людей с физическими недостатками и т.д.

Этот класс исключает:

- *жилые и дома, предназначенные для социальной помощи (социальное обеспечение) для старых людей или людей с физическими недостатками и т. д. (классифицируются в 121.300000)*

ГК РК 12-2009

- 122.700000 Офисные здания
Этот класс включает:
- здания, используемые как место для ведения бизнеса, как конторы и для административных целей, например банки, региональные и территориальные офисы, государственные учреждения и т.д.
Этот класс также включает:
- центры для проведения конференций и конгрессов, здания судов, здания парламента
Этот класс исключает:
- административно-бытовые (офисные и бытовые помещения) корпуса, административно-производственные (офисные и производственные помещения) корпуса, служебно-технические помещения, располагаемые внутри промышленных зданий или на территории промышленных комплексов (классифицируются в 122.110000).
- 122.800000 Здания транспорта, связи и коммуникаций
- 122.810000 Здания коммуникаций, станции, терминалы и вспомогательные строения
Этот класс включает:
- здания и объекты гражданских и военных аэропортов, аэровокзалов, железнодорожных вокзалов, автобусных станций, автозаправочных станций, портовых терминалов, станций фуникулеров и подъемников
- здания радио- и телевидения, здания телефонных станций, почтовые отделения, центры телекоммуникаций и т.д.
Этот класс также включает:
- ангары для самолетов, сигнальные будки и навесы для локомотивов и вагонов
- телефонные будки
- здания маяков
- здания (башни) контроля воздушного движения
Этот класс исключает:
- станции техобслуживания (классифицируется в 122.200000)
- железнодорожные рельсы (классифицируется в 132.120000)
- взлетно-посадочные полосы (классифицируется в 132.130000)
- линии телекоммуникаций и вышки (классифицируется в 131.120000, 131.210000)
- 122.820000 Гаражные здания
Этот класс включает:
- гаражи (наземные или подземные) и крытые стоянки для машин
Этот класс также включает:
- навесы для велосипедов
Этот класс исключает:
- стоянки для автомашин в зданиях, используемых в основном для других целей
- станции техобслуживания (классифицируется в 122.200000)
- 122.900000 Прочие нежилые здания
- 122.910000 Нежилые сельскохозяйственные здания

Этот класс включает:

- сельскохозяйственные здания и склады, используемые для сельскохозяйственной продукции, например, коровники, конюшни, хлева, кошары, конезаводы, псарни, птицефабрики, зернохранилища, погреба, винзаводы, винные чаны, теплицы, сельскохозяйственные силосохранилища, ангары, используемые для хранения разного рода сельскохозяйственной продукции и т.д.

Этот класс исключает:

- сооружения зоологических и ботанических садов (классифицируется в 132.500000)

122.920000 Здания, используемые как молитвенные дома и для религиозной деятельности

Этот класс включает:

- мечети, церкви, костелы, синагоги, часовни и т.д.

Этот класс также включает:

- кладбища и подобные сооружения, похоронные залы, крематории

Этот класс исключает:

- религиозные здания, переданные для светских целей, используемые как музеи (классифицируется в 122.320000)

- исторические памятники и т.д. (классифицируется в 122.930000)

122.930000 Исторические или охраняемые памятники

Этот класс включает:

- исторические или охраняемые здания любого типа, не используемые для других целей

Этот класс также включает:

- охраняемые руины, археологические раскопки и доисторические места

Этот класс исключает:

- музеи (классифицируется в 122.320000)

- религиозные здания (классифицируется в 122.920000)

- статуи и мемориалы, художественные или декоративные конструкции (классифицируется в 132.600000)

122.940000 Другие здания, не классифицированные где-либо

Этот класс включает:

- исправительные заведения, тюрьмы и центры предварительного заключения, казармы для вооруженных сил, полиции или пожарных служб, здания воинских частей и т.п.

Этот класс также включает:

- здания бытового обслуживания, такие как, прачечные, бани, общественные туалеты, и т.д.

- передвижные домики производственного и непроизводственного (административные) назначения

- контейнеры нежилые и сборно-разборочные аппаратные помещения (контейнеры)

Этот класс исключает:

- телефонные будки (классифицируется в 122.800000)

- больницы исправительных учреждений, тюрем и вооруженных сил (классифицируется в 122.600000)

- объекты военного строительства (классифицируется в 132.600000)

- 130.000000 Сооружения
Объектом, выступающим как сооружение, является каждое отдельное сооружение со всеми устройствами, составляющими с ним единое целое. Например: нефтяная скважина включает в себя вышку и обсадные трубы; мост включает в себя пролетное строение, опоры, мостовое полотно (мостовые охранные брусья, контрольный и мостовой настил); эстакада включает в себя фундамент, опоры, пролетные строения, настил, пути по эстакаде, ограждения.
- 131.000000 Передаточные устройства
Классифицируются устройства, при помощи которых производится передача электрической, тепловой и механической энергии, а также передача (транспортировка) жидких и газообразных веществ.
- 131.100000 Магистральные трубопроводы, линии связи и энергетические (кабельные) линии
- 131.110000 Магистральные нефте- и газопроводы
Этот класс включает:
- наземные, подземные или подводные трубопроводы большой протяженности для транспортировки и доставки нефтепродуктов и газа
- наземные, подземные или подводные трубопроводы большой протяженности для химических и других продуктов
Этот класс также включает:
- насосные станции
Этот класс исключает:
- водопроводы (классифицируется в 131.120000, 131.220000)
- городские линии для газоснабжения (классифицируется в 131.210000)
- углеводородные терминалы (классифицируется в 132.430000)
- 131.120000 Водопроводы большой протяженности
Этот класс включает:
- наземные, подземные или подводные трубопроводы большой протяженности для доставки воды
Этот класс также включает:
- насосные, фильтрующие и улавливающие станции
Этот класс исключает:
- ирригационные каналы и акведуки (классифицируется в 132.330000)
- местные трубопроводы для подачи воды (классифицируется в 131.220000)
- 131.130000 Магистральные линии связи (телевидение, радио, телеграф, телефон) и прочие линии
Этот класс включает:
- наземные, подземные или подводные телекоммуникационные линии большой протяженности, системы радиолинейной связи, радио и

- телевизионные или кабельные сети, телевизионные вышки, телекоммуникационные башни и инфраструктуру для радиокommunikаций
Этот класс исключает:
 - линии электропередач (классифицируется в 131.140000)
 - городские телекоммуникационные сети (классифицируется в 131.240000)
- 131.140000 Энергетические (кабельные) линии большой протяженностью
 Этот класс включает:
 - наземные или подземные линии распределения электричества высокого или среднего напряжения большой протяженности
 Этот класс также включает:
 - трансформаторные станции и подстанции, опоры линий электропередач
Этот класс исключает:
 - установки по освещению дорог (классифицируется в 132.111000, 132.112000)
 - городские линии распределения электричества и вспомогательные установки (классифицируется в 131.240000)
 - энергетические линии для распределения электроэнергии низкого напряжения (классифицируется в 131.240000)
- 131.200000 Местные трубопроводы и кабели; вспомогательные сооружения
- 131.210000 Местные линии газоснабжения
 Этот класс включает:
 - местные наземные или подземные трубопроводы для доставки газа
- 131.220000 Местные трубопроводы для водоснабжения
 Этот класс включает:
 - местные трубопроводы для доставки воды, пара или сжатого воздуха
 - водонапорные башни, колодцы, фонтаны и колонки
Этот класс исключает:
 - оросительные установки (классифицируется в 132.340000)
 - установки по очистке воды (классифицируется в 131.230000)
- 131.230000 Канализационные сети
 Этот класс включает:
 - сеть канализационных труб и коллекторы сточных вод
 Этот класс также включает:
 - заводы по обработке сточных вод
- 131.240000 Линии электропередач и связи
 Этот класс включает:
 - местные электрокабели и телекоммуникационные кабели (наземные или подземные)
 - вспомогательные сооружения, такие как башни передающих устройств, в том числе антенны и трансформаторные станции и подстанции для распределения в пределах местных границ, телеграфные столбы и т.д.

Этот класс также включает:

- местные телевизионные кабели и коллективные антенны; местные системы связи, не включенные в другие категории

- 132.000000 Другие объекты гражданского строительства
- 132.100000 Автомагистрали (кроме надземных), улицы, дороги, железные дороги, взлетно-посадочные полосы на аэродромах
- 132.110000 Автомагистрали (кроме надземных), улицы, дороги
- 132.111000 Автомагистрали (кроме надземных)
Этот класс включает:
- автострады и дороги для передвижения на большие расстояния, шоссе и дороги, включая перекрестки
Этот класс также включает:
- установки для освещения, сигнализации, безопасности и парковки
Этот класс исключает:
- станции техобслуживания на автострадах (классифицируется в 122.200000)
- мосты и автомагистральные эстакады (классифицируется в 132.210000)
- туннели и метро (классифицируется в 132.220000)
- 132.112000 Улицы и дороги
Этот класс включает:
- улицы внутри городов, аулов и деревень, сельские дороги (включая открытые стоянки, перекрестки, объездные и кольцевые дороги), например, улицы, бульвары, аллеи, улочки, дороги без покрытия, объезды, подъездные дороги, проселочные или лесные дороги, тротуары, верховые тропы и велосипедные дорожки, площади, пешеходные дорожки, автомобильные и пешеходные проезды и переходы под и над железнодорожными дорогами
Этот класс также включает:
- установки для освещения, сигнализации, безопасности и парковки
- 132.120000 Железные дороги
- 132.121000 Железные дороги большой протяженности
Этот класс включает:
- главные железнодорожные линии, запасные пути, железнодорожные пункты, железнодорожные переезды, станции переводных путей и сортирующие линии
Этот класс также включает:
- установки для освещения, сигнализации, безопасности и электрификации
Этот класс исключает:
- железнодорожные станции (классифицируется в 122.810000)
- железнодорожные мосты (классифицируется в 132.210000)
- железнодорожные туннели (классифицируется в 132.220000)

- 132.122000 Городские железные дороги
Этот класс включает:
- городские железные дороги, метро, подземное и наземное; подвесные и надземные железные дороги; железнодорожные пути предприятий и т.д.; трамвайные линии
Этот класс также включает:
- установки, используемые для освещения, сигнализации, безопасности и электрификации
- 132.130000 Взлетно-посадочные полосы на аэродромах
Этот класс включает:
- взлетно-посадочные полосы, включая рулежные дорожки и связанные с взлетно-посадочными полосами аэропортовые сооружения, кроме зданий
Этот класс также включает:
- установки, используемые для освещения, сигнализации и безопасности
- 132.200000 Мосты, надземные автомагистрали, туннели и подземные дороги
- 132.210000 Мосты и надземные автомагистрали
Этот класс включает:
- мосты и виадуки из металла, бетона или других материалов для всех видов наземного транспорта и для пешеходов
- надземные автомагистрали для автомобильного движения
Этот класс также включает:
- установки, используемые для освещения, сигнализации и безопасности
- разводные мосты, виадуки, мосты для проселочных и лесных дорог и пешеходные мосты
- 132.220000 Туннели и подземные дороги
Этот класс включает:
- туннели автомагистралей и железнодорожные туннели
- туннельные сооружения и другие подземные сооружения, связанные с подземным железнодорожным движением
Этот класс также включает:
- установки, используемые для освещения, сигнализации и безопасности
Этот класс исключает:
- *автомобильные и пешеходные проезды и переходы под железными дорогами (классифицируется в 132.112000)*
- *туннели, связанные с ведением горных работ (классифицируется в 132.410000)*
- 132.300000 Гавани, водные пути, дамбы, системы орошения и другие водохозяйственные сооружения
- 132.310000 Гавани, водные пути и связанные с ними сооружения
Этот класс включает:
- морские или речные порты (причалы, доки, пристани, молы, волноломы и аналогичные сооружения)
- сооружения на реках и каналах для обеспечения движения водного транспорта

- судоходные каналы
- сооружения для рек и каналов (шлюзы, мосты и туннели для каналов), пристани, набережные и пути для буксировки

Этот класс также включает:

- военные порты
- судоверфи
- дно гаваней

Этот класс исключает:

- маяки (классифицируется в 122.810000)
- плотины и подобные водо-сдерживающие сооружения (классифицируется в 132.320000)
- прибрежные углеводородные терминалы (классифицируется в 132.430000)
- гавани для яхт (классифицируется в 132.520000)

132.320000 Дамбы и плотины

Этот класс включает:

- дамбы и аналогичные водоудерживающие сооружения и насыпи для прибрежных и прочих расположенных вдоль берега территорий. Этот класс также включает:

- плотины

Данный класс исключает:

- шлюзы (классифицируется в 132.310000)
- гидроэлектростанции (классифицируется в 132.420000)

132.330000 Акведуки и прочие водоводы, за исключением трубопроводов

Этот класс включает:

- акведуки, водоводы и аналогичные водные пути, предназначенные для транспортировки воды в целях водоснабжения, за исключением трубопроводов

Этот класс исключает:

- системы орошения и водохозяйственные сооружения для борьбы с наводнениями (классифицируется в 132.340000)
- магистральные трубопроводы (классифицируется в 131.120000)
- местные трубопроводы (классифицируется в 131.220000)

132.340000 Системы орошения и водохозяйственные сооружения для борьбы с наводнениями

Этот класс включает:

- ирригационные каналы и другие сооружения по поставке воды для обработки земли, внутрихозяйственная и межхозяйственная оросительные сети
- дренажные сооружения, коллекторно-дренажную сеть и открытые отводные каналы

Этот класс исключает:

- водные пути, используемые в целях водоснабжения (классифицируется в 132.330000)

132.400000 Сооружения для горнодобывающей и обрабатывающей промышленности
Включаются сложные промышленные установки (электростанции,

очистительные сооружения и т.д.), которые не имеют характеристик здания

- 132.410000 Сооружения для горнодобывающей промышленности
Этот класс включает:
- сооружения для горнодобывающей промышленности и связанные с ней сооружения (погрузочные и разгрузочные станции в шахтах, шахты и башни подъемника, туннели и штольни, связанные с горными разработками)
- установки и сооружения для разработки углеводородных месторождений, карьеров, эксплуатации гравийных ям, и т.д. (например, нефтяные и газовые скважины, нефтяные буровые установки, квершлагги и т.д.)
- 132.420000 Сооружения энергетических установок, электростанций
Этот класс включает:
- гидро- или тепловые электростанции и оборудование для выработки электричества, например, угольные электростанции, ядерные электростанции, ветровые электростанции
Этот класс также включает:
- заводы по обработке и переработке ядерных материалов
- мусоросжигательные печи
Этот класс исключает:
- плотины (классифицируется в 132.320000)
- электролинии, трансформаторные станции и подстанции (классифицируется в 131.140000)
- 132.430000 Сооружения химических и смежных предприятий
Этот класс включает:
- установки, составляющие химические, нефтехимические заводы или очистительные заводы
- сооружения, производящие основные химические вещества, соединения, фармацевтическую продукцию и прочую химическую продукцию
Этот класс также включает:
- терминалы для углеводородов
- коксохимические заводы, газовые заводы
- 132.440000 Прочие производственные сооружения
Этот класс включает:
- специализированные производственные сооружения, не включенные в другие группировки, например, чугунолитейные заводы, заводы на цементных подошвах сборные и переносные
- установки, составляющие объекты тяжелой промышленности, такие как доменные печи, прокатные станы и т.д.

Этот класс исключает:
- промышленные здания, не специализированные для производства конкретных продуктов (классифицируется в 122.110000)
- 132.500000 Сооружения для спорта и мест отдыха

- 132.510000 Спортивные площадки
Этот класс включает:
- площадки, дорожки и поля для видов спорта, которые проводятся на открытом воздухе, такие как футбол, бейсбол, регби, легкая атлетика, авто- или мотогонки, водные виды спорта и конный спорт
Этот класс также включает:
- теннисные корты, плавательные бассейны
Этот класс исключает:
- спортивные залы для видов спорта в закрытых помещениях (классифицируется в 122.330000)
- игровые площадки, парки отдыха и развлечений (классифицируется в 132.520000)
- поля для гольфа (классифицируется в 132.520000)
- портовые сооружения для гаваней для яхт (классифицируется в 132.520000)
- 132.520000 Прочие сооружения для спорта и отдыха
Этот класс включает:
- парки отдыха и развлечений и другие сооружения на открытом воздухе, включая горные сооружения (лыжные дорожки, подъемники и т.д.), поля для гольфа, летные поля, центры верховой езды, портовые сооружения для гаваней для яхт и конструкции, используемые в основном для водных видов спорта, оборудование для пляжей, также сооружения для отдыха (беседки, скамейки и т.д.)
Этот класс также включает:
- общественные сады и парки, зоопарки, зоологические и ботанические сады
Этот класс исключает:
- горные лагеря (классифицируется в 122.420000)
- станции фуникулеров и подъемников (классифицируется в 122.420000)
- здания для общественного развлечения (классифицируется в 122.310000)
- здания зоологических и ботанических садов (классифицируется в 122.310000)
- спортивные залы (классифицируется в 122.330000)
- 132.600000 Сооружения по охране окружающей среды
Этот класс включает:
- сооружения, установки и другое оборудование, предназначенные для охраны окружающей среды
- 132.700000 Прочие объекты гражданского строительства
Этот класс включает:
- военные строительные объекты, например, форты, блокгаузы, бункеры, полигоны, военные испытательные центры, и т.д.
- объекты гражданского строительства, не классифицированные где-либо, включая места запуска спутников
- статуи и мемориалы, художественные или декоративные конструкции, имеющие историческое, национальное, религиозное или символическое значение
- теплицы и парники

- будки охраны и шлагбаумы регулируемые
- ограды (заборы) и ограждения каменные и железобетонные
- рекламные конструкции

Этот класс также включает:

- заброшенные промышленные или городские сооружения
- мусорные свалки

Этот класс исключает:

- здания аэропорта и установки (классифицируется в 122.810000)
- казармы (здания) (классифицируется в 122.940000)
- военные порты (классифицируется в 132.310000)

140.000000 Машины и оборудование

В формировании данного подраздела в качестве базовой основы заложена классификационная структура КПВЭД, что позволит использовать имеющиеся в КПВЭД описания группировок по входимости в них объектов, классификации и формируемые на основе классов и подклассов КПВЭД группы однородной продукции. Поэтому наименования группировок полностью или частично соответствуют наименованиям группировок КПВЭД.

Объектом классификации является каждая отдельная машина, включая входящие в ее состав приспособления, принадлежности, приборы, индивидуальное ограждение, фундамент, необходимые для выполнения возложенных на нее функций, и не являющаяся составной частью другой машины.

Машины и оборудование в зависимости от основного (преобладающего) назначения подразделяются на следующие группы:

- Транспортные средства и оборудование
- Прочие машины и оборудование

Группа «Транспортные средства и оборудование» исключает:

- автомобили и прицепы автомобильные и тракторные, вагоны железнодорожные специализированные и переоборудованные, основным назначением которых является выполнение производственных или хозяйственно-бытовых функций, а не перевозка грузов и людей (например, передвижные: электростанции, трансформаторные установки, мастерские, вагоны-лаборатории, диагностические установки, вагоны-дома, кухни, магазины, клубы, конторы и т.п.) (классифицируется в 122.940000)

150.000000 Прочие основные средства

Объектами классификации подраздела являются производственный и хозяйственный инвентари, инструменты. Производственный и хозяйственный инвентари - предметы технического назначения, которые участвуют в производственном процессе, но не могут быть отнесены ни к машинам и оборудованию, ни к сооружениям, а также предметы конторского и хозяйственного обзаведения, непосредственно не используемые в производственном процессе.

Классифицируются только предметы, имеющие самостоятельное назначение и не являющиеся частью какого-либо другого объекта.

160.000000 Биологические активы

ГК РК 12-2009

- 161.000000 Взрослый рабочий и продуктивный скот
К взрослому рабочему и продуктивному скоту относится племенной, молочный, тягловый и другой скот, разводимый с целью получения от него соответствующих продуктов из года в год. К данной категории относятся племенные животные (в том числе птица, рыба, кролики и пчелы), молочный скот, тягловые животные, овцы и другие животные, разводимые для производства шерсти, а также животные, используемые в транспортных, спортивных и развлекательных целях. Не является объектом классификации скот, выращиваемый для убоя.
- 162.000000 Многолетние насаждения
Классифицируются все виды искусственных многолетних насаждений. К ним относятся деревья (включая виноградники и кустарники), выращиваемые с целью получения от них соответствующих продуктов из года в год, в том числе плодов и орехов, живицы и смолы, а также коры и листьев, которые находятся под прямым контролем, ответственностью и управлением институциональных единиц.
Объектами классификации являются зеленые насаждения каждого парка, сада, сквера, улицы, бульвара, территории предприятия и т.п. в целом, независимо от количества, возраста и породы насаждений; защитные лесные полосы.
- 170.000000 Незавершенное строительство
Включаются объекты с незаконченным строительным циклом и не сданные в эксплуатацию. Строительство считается незавершенным в том случае, когда здание или другое сооружение не готово для заселения или использования.
- 180.000000 Основные средства, не включенные в другие группировки
Объектами классификации являются фонды библиотек, органов научно-технической информации, архивов, музеев и подобных учреждений; произведения изобразительного искусства; животные зоопарков и подобных учреждений, служебные собаки; капитальные затраты на улучшение земель (мелиоративные, осушительные, ирригационные и другие работы) и т.п.
- 200.000000 Нематериальные основные фонды (нематериальные активы)
Нематериальные активы могут содержаться в или на физической субстанции, например, такой как компакт-диск (в случае программного обеспечения, правовая документация (в случае лицензионного соглашения или патента) или пленка. При определении того, должен ли актив, сочетающий нематериальные и материальные элементы учитываться согласно МСФО 16 «Недвижимость, здания и оборудование», или как нематериальный актив, необходимо определить какой элемент наиболее важен. Например, программное обеспечение для станка с программным управлением, который не может работать без этого конкретного программного обеспечения, является составной частью этого станка и должно классифицироваться как основные средства. То же относится и к операционной системе компьютера. Там, где программное обеспечение не является составной частью соответствующих аппаратных средств, оно

классифицируется как нематериальные активы.

- 210.000000 Программное обеспечение
 Этот подраздел включает:
 - компьютерное программное обеспечение и базы данных, которые предприятие предполагает использовать в производстве более одного года, независимо от того куплены они на рынке или произведены для собственного использования (если соответствующие расходы значительны).
 Этот подраздел также включает:
 - системные, стандартные и прикладные программные средства,
 - компьютерные программы, описания программ и вспомогательные материалы для системного и прикладного программного обеспечения. К данной категории относится приобретенное программное обеспечение и программное обеспечение. Включаются также крупные расходы на приобретение, разработку или расширение компьютерных баз данных, ожидаемый срок использования которых составляет более одного года (независимо от того, реализуются ли они на рынке или нет).
Этот подраздел исключает:
 - компьютерное программное обеспечение машин и оборудования с программным управлением; операционную систему компьютера (классифицируется в 140.000000)
- 220.000000 Оригиналы произведений развлекательного жанра, литературы и искусства
 Оригиналы принадлежат создателям (автору, кинокомпании и т.д.) и на них устанавливаются юридические или фактические права собственности в виде авторского права, патента, лицензии или права секретности. Они являются объектами классификации, поскольку субъекты, владеющие такими фондами, могут их продать либо использовать в производстве неоднократно в течение более одного года.
 Этот подраздел включает:
 - оригинальные фильмы, звукозаписи, рукописи, магнитные ленты и т.п., по которым записываются или воплощаются театральные постановки, радио- и телевизионные программы, музыкальные представления, спортивные состязания, произведения литературы и искусства и т.п.
 Этот подраздел также включает:
 - произведения, созданные для собственного использования. В некоторых случаях (например, при производстве фильмов) может иметься несколько оригиналов.
- 230.000000 Лицензионные соглашения
 Этот подраздел включает:
 - плату за право пользования лицензионными соглашениями
Этот подраздел исключает:
 - объекты, не засвидетельствованные юридическими или учетными действиями
- 240.000000 Патенты
 Этот подраздел включает:

- плату за право пользования патентом на изобретения, полезные модели, промышленные образцы, топологии интегральных микросхем, селекционные достижения и другие объекты;

К промышленным образцам относится художественно-конструкторское решение изделия, определяющее его внешний вид.

К полезным моделям относится конструктивное выполнение средств производства и предметов потребления, а также их составных частей.

Топология интегральной микросхемы - это зафиксированное на материальном носителе пространственно-геометрическое расположение совокупности элементов интегральной микросхемы и связей между ними.

Интегральная микросхема - это микроэлектронное изделие окончательной или промежуточной формы, предназначенное для выполнения функций электронной схемы, элементы и связи которого нераздельно сформированы в объеме и (или) на поверхности материала, на основе которого изготовлено изделие.

Селекционное достижение – новый сорт растения, новая порода животного, являющиеся результатом творческой деятельности человека, на которые выдан патент.

Этот подраздел исключает:

- объекты, не засвидетельствованные юридическими или учетными действиями

250.000000

Гудвилл

Гудвилл представляет собой превышение стоимости приобретения организации как целого имущественного комплекса над рыночной (справедливой) стоимостью всех ее активов и обязательств.

Этот подраздел включает:

- затраты, связанные с приобретением предприятия

Этот подраздел исключает:

- объекты, не засвидетельствованные юридическими или учетными действиями

260.000000

Прочие нематериальные активы

Этот подраздел включает:

- наукоемкие промышленные технологии, новую информацию, ноу-хау и т.д. (не отнесенные к другим категориям), использование которых в производстве ограничивается единицами, установившими на них права собственности или получившими соответствующий документ;

- организационные затраты - затраты по оформлению документов при создании юридического лица и включают:

- расходы по регистрации

- фирменные наименования, имена, товарные знаки;

- права на осуществление разведки и добычи полезных ископаемых;

- концессии и аналогичные права и активы, которые включают:

- концессии или исключительные права на лов рыбы в определенных местах и т.п.;

- права пользования арендованным имуществом в течение нескольких лет

Приложение А
(информационное)

**Перечень укрупненных группировок
классификатора основных фондов**

Код	Наименование	Источник заполнения
100.000 000	Материальные основные фонды (основные средства)	
110.000000	Земля	Классификация активов [1], [3]
111.000000	Сельскохозяйственные земли, земли лесного фонда	
112.000000	Застроенная земля и связанные с этим виды земли	
113.000000	Земля для целей отдыха и прочая открытая земля	
114.000000	Прочая земля	
120.000000	Здания	[2]
121.000000	Жилые здания	Перепись жилья
122.000000	Нежилые здания	Регистр жилья.
130.000000	Сооружения	[2]
131.000000	Передаточные устройства	
132.000000	Другие объекты гражданского строительства	
140.000000	Машины и оборудование	[ГК РК 04-2008]
141.000000	Транспортные средства и оборудование	
142.000000	Прочие машины и оборудование	
150.000000	Прочие основные средства	[ГК РК 04-2008]
160.000000	Биологические активы	[ГК РК 04-2008], [9]
161.000000	Взрослый рабочий и продуктивный скот	
162.000000	Многолетние насаждения	
170.000000	Незавершенное строительство	
180.000000	Основные средства, не включенные в другие группировки	[9]
200.000000	Нематериальные основные фонды (нематериальные активы)	Классификация активов [1], [5], [8]
210.000000	Программное обеспечение	
220.000000	Оригиналы произведений развлекательного жанра, литературы и искусства	
230.000000	Лицензионные соглашения	
240.000000	Патенты	
250.000000	Гудвилл	
260.000000	Прочие нематериальные активы	

Библиография

- [1] Система национальных счетов 1993 года (СНС-93/SNA-93), (принята Советом ООН 12 июля 1993 года).
- [2] Классификатор видов сооружений (КС/СС) (утвержден Евростатом 15 октября 1997 года).
- [3] Классификация основных продуктов (КОП/СРС) версия 1.0 (утверждена Статистической комиссией ООН в 2000 году).
- [4] Международный стандарт финансовой отчетности (МСФО) 16 «Недвижимость, здания и оборудование» (принят Комитетом по международным стандартам финансовой отчетности в декабре 2003 года).
- [5] Международный стандарт финансовой отчетности (МСФО) 38 «Нематериальные активы» (принят Комитетом по международным стандартам финансовой отчетности в марте 2004 года).
- [6] Международный стандарт финансовой отчетности (МСФО) 41 «Сельское хозяйство» (принят Комитетом по международным стандартам финансовой).
- [7] Методические рекомендации по применению международного стандарта бухгалтерского учета (IAS) 16 «Недвижимость, здания и оборудование» (рекомендован к применению Экспертным Советом Министерства финансов Республики Казахстан по вопросам бухгалтерского учета и аудита согласно Протоколу от «24» января 2005 года №1).
- [8] Методические рекомендации по применению международного стандарта бухгалтерского учета (IAS) 38 «Нематериальные активы» (рекомендован к применению Экспертным Советом Министерства финансов Республики Казахстан по вопросам бухгалтерского учета и аудита согласно Протоколу от «23» марта 2005 года № 2).
- [9] Общероссийский Классификатор Основных Фондов (ОКОФ) ОК ОВ-94, разработан Всероссийским научно-исследовательским институтом классификации, терминологии и информации по стандартизации и качеству (ВНИИКИ) Госстандарта России, Центром по экономическим классификациям.

Ключевые слова: основные фонды, основные средства, материальные активы, нематериальные активы, здания, сооружения, машины и оборудование.

ҚР МЖ 12-2009 «Негізгі қорлар жіктеуіші» № 1 өзгеріс

Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті Төрағасының 2020 жылғы «28» желтоқсандағы № 469-од бұйрығымен бекітіліп, қолданысқа енгізілді.

Енгізілген күні 2021-01-01

1. «Терминдер мен анықтамалар» құрылымдық элементі.

3.4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3.4 Ғимарат: Ғимарат - адамдардың тұруы немесе болуы, өндірістік процестерді орындау, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыру және сақтау үшін пайдаланылатын функционалдық мақсатына қарай, міндетті түрде жер бетіне салынып, тұйық көлемді құрайтын тіреу және қоршау конструкцияларынан тұратын жасанды құрылыс. Ғимараттың жер асты бөлігі болуы мүмкін.»

2. «Терминдер мен анықтамалар» құрылымдық элементі.

3.5-тармақ 3.4.1-тармақшаға ауыстырылсын және мынадай редакцияда жазылсын:

«3.4.1 Тұрғын ғимарат: Негізінен тұрғын үй-жайлардан, сондай-ақ тұрғын емес үй-жайлардан және өзге де бөліктерден тұратын құрылыс.

Ескертпе – Егер жалпы пайдалы алаңның жартысынан азы тұрғын үй мақсаттары үшін пайдаланылса, ғимарат тұрғын емес ғимарат ретінде жіктеледі.»

3. «Терминдер мен анықтамалар» құрылымдық элементі.

3.6-тармақ 3.4.2-тармақшаға ауыстырылсын және мынадай редакцияда жазылсын:

«3.4.2 Тұрғын емес ғимарат: Негізінен тұрғын емес мақсаттарда пайдаланылатын немесе соған арналған құрылыс.

Ескертпе – Егер жалпы пайдалы алаңның жартысы тұрғын үй мақсаттары үшін пайдаланылса, ғимарат тұрғын үй ретінде жіктеледі.»

4. «Терминдер мен анықтамалар» құрылымдық элементі.

3.7-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3.7 Құрылыс: Құрылыс - табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған көлемді, тегістікті немесе желілік нысан (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты).»

5. «Терминдер мен анықтамалар» құрылымдық элементі.

3.8-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3.8 Машиналар мен жабдық: Энергияны, материалдар мен ақпаратты түрлендіретін құрылғылар (соның ішінде ғимараттар мен құрылыстарға құрастырылған/орнатылған).»

6. «Терминдер мен анықтамалар» құрылымдық элементі.

Мына термин қосылсын:

«3.13 Зауыт және фабрика: Әдетте құрамында ғимараттар, құрылыстар, машиналар мен жабдықтар және әрқайсысы осы жіктеуішке сәйкес жіктелетін басқа да активтері болатын өнеркәсіптік кәсіпорын.»

7. 9-тараудың 100.000000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Материалдық негізгі қорлар (негізгі құралдар)

Негізгі құралдарды немесе материалдық активтерді жіктеу үшін пайдаланылатын бірлік барлық құрал-жабдықтары мен керек-жарақтары бар жеке нысан (ғимарат, жол, құбыржол және т.б.) немесе белгілі бір дербес функцияларды орындауға арналған жеке конструктивтік оқшауланған зат немесе біртұтас және белгілі бір жұмысты орындауға арналған конструктивтік-біріктірілген заттардың оқшауланған кешені болып табылады.

Конструктивтік-біріктірілген заттар кешені – нәтижесінде кешенге кіретін әрбір зат өз функциясын жеке емес, тек кешеннің бөлігі ретінде ғана орындай алатын бір немесе әртүрлі мақсаттағы бір немесе бірнеше зат, ортақ құрылғылар мен керек-жарақтар, бір негізге орнатылған жалпы басқару.

Нысанды жіктеу кезінде осындай нысанның тиісті функциясын ескеру қажет (ғимараттың жұмыс істеуін/пайдаланылуын қамтамасыз ететін инженерлік коммуникациялары бар өндірістік цех ғимарат ретінде жіктеледі, ал онда орнатылған машиналар мен жабдықтар машиналар мен жабдықтардың тиісті топтарына жіктеледі).»

8. 9-тармақтың 120.000000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Ғимараттар

Жіктеу объектісі – жермен берік байланыстағы әрбір жеке тұрған ғимарат, оның арналуына сәйкес келмейтін зиян келтірместен орнын ауыстыру мүмкін емес.

Егер ғимараттар бір-біріне жақын орналасса және ортақ қабырғасы болса, бірақ олардың әрқайсысы тәуелсіз конструктивті тұтас болса, олар жеке нысандар болып саналады. Егер жапсарлас құрылыстар тұтастай нысанға (ғимаратқа) қарағанда өзгеше функционалдық сипатта болса ғана, дербес шаруашылық маңызы бар ғимаратқа сыртқы жапсарлас құрылыстар жеке ғимараттар ретінде ескеріледі. Оларға жеке тұрған қазандық ғимараттары, сондай-ақ дербес нысандар болып табылатын аула құрылыстары (қоймалар, гараждар және басқалар) жатады. Ғимараттарға жапсарлас салынған және мақсаты ғимараттың негізгі мақсатынан өзгеше дүкендерге, асханаларға, шаштараздарға, ательелерге, байланыс бөлімшелеріне, банктерге және басқа да ұйымдарға арналған үй-жайлар негізгі ғимараттың құрамына кіреді.

Ғимараттарда қабырғаның болуы міндетті емес. Олар үшін шатырдың болуы жеткілікті, бірақ бөлек пайдаланылуға тиіс ғимараттың жеке сипатын құрайтын шектеу болуға тиіс.

Бұл ретте ғимараттарда орнатылған машиналар мен жабдық, машиналар мен жабдықтарды, сондай-ақ ғимараттың жұмыс істеуін қамтамасыз ететін инженерлік коммуникацияларды қоспағанда, «Машиналар мен жабдық» тармақшасының тиісті түрлеріне жатады.

Тармақша уақытша емес тұрақтауға арналған ғимараттарды: жылжымалы қалқанды үйлерді, қалқымалы үйлерді, тұрғын үй үшін пайдаланылатын өзге де ғимараттарды (үй-жайларды), сондай-ақ негізінен тұрғын үйлер ретінде сәйкестендірілген тарихи ескерткіштерді қамтиды.

Өндірістік мақсаттағы жылжымалы үйлер (шеберханалар, қазандықтар, асүйлер, автоматты телефон станциялары (АТС) және басқалар) және өндірістік емес мақсаттағы (тұрғын, тұрмыстық, әкімшілік және басқалар) үйлер ғимараттарға жатады.»

9. 9-тараудың 130.000000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Құрылыстар

Құрылыс ретінде қолданылатын нысан, құрылыс осы құрылғылардың (машиналар мен жабдықтың) өндіріс процесін жүзеге асыру үшін қажетті жағдайлар жасалған және «машиналар мен жабдық» тармақшасының тиісті топтарында жіктелетін құрылғыларды (машиналар мен жабдықтарды) қоспағанда, жермен берік байланыстағы бірыңғай тұтасты құрайтын барлық құрылғылары бар әрбір жеке құрылыс болып табылады және оның арналуына мөлшерлес емес зиян келтірместен орын ауыстыруы мүмкін емес.

Құрылыстың мақсаты еңбек мәнінің өзгеруіне байланысты емес белгілі бір техникалық функцияларды орындау немесе әртүрлі өндірістік емес функцияларды орындау арқылы өндіріс процесін жүзеге асыру үшін қажетті жағдайлар жасау болып табылады.

Мысалы: мұнай ұңғымасына мұнара мен корпустық құбырлар кіреді; көпір аралық құрылымды, тіректерді, көпір төсемін (көпірлі күзет білеулері, бақылау және көпір төсемі) қамтиды; эстакада іргетасты, тіректерді, аралық құрылыстарды, төсемдерді, эстакада бойынша жолдарды, қоршауларды қамтиды.»

10. 9-тараудың 131.140000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Ұзын энергетикалық (кабель) желілер

Бұл класс мыналарды қамтиды:

- ұзын жоғары немесе орташа кернеулі электр энергиясын жер үсті немесе жер асты тарату желілері;

Бұл класс мыналарды да қамтиды:

- электр беру желілерінің тіректері, трансформаторлық станциялар мен қосалқы станциялардың құрылыстары (мысалы, порталдар, жайтартқыштар, діңгектер, шиналар секциялары, шиналық көпірлер, шиналық тіректер, жабдыққа арналған тіреулер, кабель арналары (лотоктар), жерге тұйықтау құрылғылары, электр өрісінің кернеулігін төмендетуге арналған құрылыстар және т.б.).

Бұл класс мыналарды жоққа шығарады:

- жолдарды жарықтандыру бойынша қондырғылар (132.111000, 132.112000 жіктеледі)

- қалалық электр тарату желілері және қосалқы қондырғылар (131.240000 жіктеледі)

- төмен кернеулі электр энергиясын таратуға арналған энергия желілері (131.240000 жіктеледі);

- трансформаторлар (142.271141-142.271143 жіктеледі);

- трансформаторлық станцияларда және қосалқы станцияларда орнатылған және жеке негізгі құралдар ретінде қарастырылатын (142.270000 жіктеледі) электр жабдықтары (коммутациялық, қорғау, реттеу, түрлендіргіш және аккумуляторлық батареялар);

- ғимараттар (122.110000 жіктеледі);

- сумен жабдықтауға және кәрізге арналған құбыржолдар (тиісінше 131.220000 және 131.230000 жіктеледі);

- майлар мен май жинағыштар (132.614000 жіктеледі);

алаң ішіндегі жолдар мен қоршаулар (тиісінше 132.112000 және 132.700000 жіктеледі).»

11. 9-тармақтың 131.210000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Жергілікті газбен жабдықтау желілері

Бұл класс мыналарды қамтиды:

газды жеткізуге арналған жергілікті жер үсті немесе жер асты құбырлары, оның ішінде өнеркәсіптік кәсіпорынның цехаралық газ құбырлары»

12. 9-тармақтағы 131.240000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Электр және байланыс желілері

Бұл класс мыналарды қамтиды:

- жергілікті электр желілері және телекоммуникациялық желілер (жер үсті немесе жер асты)

- тарату құрылғыларының мұнаралары, оның ішінде антенналар және жергілікті шекаралар шегінде таратуға арналған трансформаторлық станциялар мен қосалқы станциялардың құрылыстары, телеграф бағаналары және т. б. сияқты қосалқы құрылыстар»

13. 8 және 9-тараулардағы 132.400000 кодының атауы мынадай редакцияда жазылсын:

«**Энергетикалық**, тау-кен және өңдеу өнеркәсібіне арналған құрылыстар».

14. 9-тараудың 132.410000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Тау-кен өнеркәсібіне арналған құрылыстар

Бұл класс мыналарды қамтиды:

- тау-кен өнеркәсібіне арналған құрылыстар және онымен байланысты құрылыстар (шахталардағы тиеу және түсіру станциялары, шахталар мен көтергіш мұнаралар, тау-кен әзірлемелерімен байланысты түнелдер мен ұңғымалар)

- көмірсутек кен орындарын игеруге, карьерлерге, қиыршық тас шұңқырларын пайдалануға арналған қондырғылар мен құрылыстар және т.б. (мысалы, мұнай және газ ұңғымалары, **стационарлық** бұрғылау қондырғылары, квершлагтар және т.б.).

Бұл класс мыналарды жоққа шығарады:

- мұнай, табиғи газ, күкірт (фраш-процесс) және т.б. өндіруге арналған **өздігінен жүретін** бұрғылау қондырғыларын».

15. 9-тармақтың 132.420000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Энергетикалық қондырғылар, электр станцияларының құрылыстары

Бұл класс мыналарды қамтиды:

- гидро-, жел-, био-, күн, жылу электр станциялары және электр энергиясын өндіруге арналған қондырғылар.

Бұл класс мыналарды да қамтиды:

- ядролық материалдарды байыту және қайта өңдеу зауыттарының құрылыстары;

- қоқыс жағатын пештер.

Бұл класс мыналарды жоққа шығарады:

- бөгеттер (132.320000 жіктеледі)

- электр желілері, трансформаторлық станциялар мен қосалқы станциялардың құрылыстары (131.140000 жіктеледі)

- электр энергиясын өндіруге және түрлендіруге арналған жабдық (142.000000 жіктеледі)

- трансформаторлық станциялар мен қосалқы станциялардың жабдықтары (142.000000 жіктеледі).»

16. 9-тармақтың 132.600000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі құрылыстар

Бұл класс мыналарды қамтиды:

- қоршаған ортаны қорғауға арналған құрылыстар

Бұл класс мыналарды жоққа шығарады:

Қоршаған ортаны қорғауға арналған жабдық (140.000000 тиісті коды бойынша жіктеледі)»

17. 9-тараудың 140.000000 кодына түсіндірме мынадай редакцияда жазылсын:

«Машиналар мен жабдық

«Көлік құралдары мен жабдық» тобы мыналарды жоққа шығарады:

- автомобиль жабдығы және автомобиль мен трактор тіркемелері, негізгі арналуы жүктер мен адамдарды тасымалдау емес, өндірістік немесе шаруашылық-тұрмыстық функцияларды орындайтын мамандандырылған және қайта жабдықталған теміржол вагондары (мысалы, жылжымалы: электр станциялары, трансформаторлық қондырғылар, шеберханалар, зертхана-вагондар, диагностикалық қондырғылар, вагон-үйлер, асүйлер, дүкендер, клубтар, кеңселер және т.б.) (122.940000 жіктеледі).»

Түйін сөздер: негізгі қорлар, негізгі құралдар, материалдық активтер, материалдық емес активтер, ғимараттар, құрылыстар, машиналар мен жабдықтар

Изменение № 1 к ГК РК 12-2009 «Классификатор основных фондов»

Утверждено и введено в действие Приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии Министерства торговли и интеграции от «28» декабря 2020 года № 469-од.

Дата введения 2021-01-01

1. Структурный элемент «Термины и определения».

Пункт 3.4 изложить в следующей редакции:

«3.4 Здание: Здание - искусственное строение, состоящее из несущих и ограждающих конструкций, образующих обязательный наземный замкнутый объем, в зависимости от функционального назначения используемое для проживания или пребывания людей, выполнения производственных процессов, а также размещения и хранения материальных ценностей. Здание может иметь подземную часть.»

2. Структурный элемент «Термины и определения».

Пункт 3.5 заменить на подпункт 3.4.1 и изложить в следующей редакции:

«3.4.1 Жилое здание: Строение, состоящее в основном из жилых помещений, а также нежилых помещений и иных частей.

Примечание – Если менее, чем половина общей полезной площади используется для жилых целей, здание классифицируется как нежилое здание.»

3. Структурный элемент «Термины и определения».

Пункт 3.6 заменить на подпункт 3.4.2 и изложить в следующей редакции:

«3.4.2 Нежилое здание: Строение, которое в основном используется или предназначено не для жилых целей.

Примечание – Если половина общей полезной площади используется для жилых целей, здание классифицируется как жилое.»

4. Структурный элемент «Термины и определения».

Пункт 3.7 изложить в следующей редакции:

«3.7 Сооружение: Сооружение - искусственно созданный объемный, плоскостной или линейный объект (наземный, надводный и (или) подземный, подводный), имеющий естественные или искусственные пространственные границы и предназначенный для выполнения производственных процессов, размещения и хранения материальных ценностей или временного пребывания (перемещения) людей, грузов, а также размещения (прокладки, проводки) оборудования или коммуникаций.»

5. Структурный элемент «Термины и определения».

Пункт 3.8 изложить в следующей редакции:

«3.8 Машины и оборудование: Устройства (в том числе смонтированные/установленные в/на зданиях и сооружениях), преобразующие энергию, материалы и информацию.»

6. Структурный элемент «Термины и определения».

Добавить следующий термин:

«3.13 Завод и фабрика: промышленное предприятие, которое как правило имеет в своем составе здания, сооружения, машины и оборудование и прочие активы, каждый из которых подлежит классификации в соответствии с настоящим классификатором.»

7. Пояснение к коду 100.000000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:
«Материальные основные фонды (основные средства)

Единицей, используемой для классификации основных средств или материальных активов, является индивидуальный объект (здание, дорога, трубопровод и т.д.) со всеми приспособлениями и принадлежностями или отдельный конструктивно обособленный предмет, предназначенный для выполнения определенных самостоятельных функций, или же обособленный комплекс конструктивно-сочлененных предметов, представляющих собой единое целое и предназначенных для выполнения определенной работы.

Комплекс конструктивно-сочлененных предметов - это один или несколько предметов одного или разного назначения, имеющие общие приспособления и принадлежности, общее управление, смонтированные на одном фундаменте, в результате чего каждый входящий в комплекс предмет может выполнять свои функции только в составе комплекса, а не самостоятельно.

При классификации объекта важно учитывать соответствующую функцию такого объекта (производственный цех с инженерными коммуникациями, обеспечивающими функционирование/эксплуатацию здания классифицируется как здание, а установленные в нем машины и оборудование классифицируются в соответствующих группировках машин и оборудования).»

8. Пояснение к коду 120.000000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:
«Здания

Объектом классификации является каждое отдельно стоящее здание, прочно связанное с землей, перемещение которого без несоразмерного ущерба его назначению невозможно.

Если здания примыкают друг к другу и имеют общую стену, но каждое из них представляет собой самостоятельное конструктивное целое, их считают отдельными объектами. Наружные пристройки к зданию, имеющие самостоятельное хозяйственное значение учитываются как отдельные здания только в том случае, если такие пристройки носят иной функциональный характер, чем объект (здание) в целом. К ним относятся отдельно стоящие здания котельных, а также надворные постройки (склады, гаражи и прочее), которые являются самостоятельными объектами. Помещения, встроенные в здания и предназначенные для магазинов, столовых, парикмахерских, ателье, отделений связи, банков и других организаций, назначение которых иное, чем основное назначение здания, входят в состав основного здания.

Здания не обязательно должны иметь стены. Для них достаточно иметь крышу, но должно быть разграничение, которое составляет индивидуальный характер здания, которое должно использоваться отдельно.

При этом установленные в зданиях машины и оборудование относятся к соответствующим видам подраздела «Машины и оборудование», за исключением машин и оборудования, а также инженерных коммуникаций, обеспечивающих функционирование здания.

Подраздел включает здания, предназначенные для невременного проживания: передвижные щитовые домики, плавучие дома, прочие здания (помещения), используемые для жилья, а также исторические памятники, идентифицированные в основном как жилые дома.

Передвижные домики производственного назначения (мастерские, котельные, кухни, автоматические телефонные станции (АТС) и прочие) и непроизводственного назначения (жилые, бытовые, административные и прочие) относятся к зданиям.»

9. Пояснение к коду 130.000000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:

«Сооружения

Объектом, выступающим как сооружение, является каждое отдельное сооружение со всеми устройствами, составляющие с ним единое целое, которое прочно связано с землей и его перемещение без несоразмерного ущерба его назначению невозможно, за исключением тех устройств (машин и оборудования), для которых сооружение является местом где созданы условия, необходимые для осуществления процесса производства этими устройствами (машинами и оборудованием) и которые классифицируются в соответствующих группах подраздела «машины и оборудование».

Назначением сооружения является создание условий, необходимых для осуществления процесса производства путем выполнения тех или иных технических функций, не связанных с изменением предмета труда, или осуществление различных производственных функций.

Например: нефтяная скважина включает в себя вышку и обсадные трубы; мост включает в себя пролетное строение, опоры, мостовое полотно (мостовые охранные брусья, контрольный и мостовой настил); эстакада включает в себя фундамент, опоры, пролетные строения, настил, пути по эстакаде, ограждения.»

10. Пояснение к коду 131.140000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:

«Энергетические (кабельные) линии большой протяженностью

Этот класс включает:

- наземные или подземные линии распределения электричества высокого или среднего напряжения большой протяженности;

Этот класс также включает:

- опоры линий электропередач, сооружения трансформаторных станций и подстанций (например порталы, молниеотводы, мачты, секции шин, шинные мосты, шинные опоры, стойки под оборудование, кабельные каналы (лотки), заземляющие устройства, сооружения для снижения напряженности электрического поля и т.д.).

Этот класс исключает:

- установки по освещению дорог (классифицируется в 132.111000, 132.112000)

- городские линии распределения электричества и вспомогательные установки (классифицируется в 131.240000)

- энергетические линии для распределения электроэнергии низкого напряжения (классифицируется в 131.240000);

– трансформаторы (классифицируются в 142.271141-142.271143);

– электрооборудование (устройства коммутационные, защитные, регулирующие, преобразовательные и аккумуляторные батареи), установленное на трансформаторных станциях и подстанциях и рассматриваемое как отдельные основные средства (классифицируется в 142.270000);

– здания (классифицируются в 122.110000);

– трубопроводы для водоснабжения и канализация (классифицируются в 131.220000 и 131.230000 соответственно);

– маслостоки и маслосборники (классифицируются в 132.614000);

внутриплощадочные дороги и ограждения (классифицируются в 132.112000 и 132.700000 соответственно).»

11. Пояснение к коду 131.210000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:

«Местные линии газоснабжения

Этот класс включает:

местные наземные или подземные трубопроводы для доставки газа , в т.ч. межцеховые газопроводы промышленного предприятия»

12. Пояснение к коду 131.240000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:
«Линии электропередач и связи

Этот класс включает:

- местные электросети и телекоммуникационные линии (наземные или подземные)
- вспомогательные сооружения, такие как башни передающих устройств, в том числе антенны и сооружения трансформаторных станций и подстанций для распределения в пределах местных границ, телеграфные столбы и т.д.»

13. Наименование кода 132.400000 в разделе 8 и 9 изложить в следующей редакции:

«Сооружения для **энергетической**, горнодобывающей и обрабатывающей промышленности».

14. Пояснение к коду 132.410000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:
«Сооружения для горнодобывающей промышленности

Этот класс включает:

- сооружения для горнодобывающей промышленности и связанные с ней сооружения (погрузочные и разгрузочные станции в шахтах, шахты и башни подъемника, туннели и штольни, связанные с горными разработками)
- установки и сооружения для разработки углеводородных месторождений, карьеров, эксплуатации гравийных ям, и т.д. (например, нефтяные и газовые скважины, **стационарные** буровые установки, квершлагги и т.д.)

Этот класс исключает:

- **самоходные** буровые установки для добычи нефти, природного газа, серы (фреш-процесс) и т.п.».

15. Пояснение к коду 132.420000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:
«Сооружения энергетических установок, электростанций

Этот класс включает:

- гидро-, ветро-, био-, солнечные, тепловые электростанции и установки для производства электроэнергии.

Этот класс также включает:

- сооружения заводов по обогащению и переработке ядерных материалов;
- мусоросжигательные печи.

Этот класс исключает:

- плотины (классифицируется в 132.320000)
- электролинии, сооружения трансформаторных станций и подстанций (классифицируется в 131.140000)
- оборудование для выработки и преобразования электричества (классифицируется в 142.000000)
- оборудование трансформаторных станций и подстанций (классифицируется в 142.000000).»

16. Пояснение к коду 132.600000 Раздела 9 изложить в следующей редакции:
«Сооружения по охране окружающей среды

Этот класс включает:

- сооружения, предназначенные для охраны окружающей среды

Этот класс исключает:

Оборудование по охране окружающей среды (классифицируется по соответствующему коду 140.000000)»

17. 6 абзац в пояснении к коду 140.000000 «Машины и оборудование» Раздела 9 изложить в следующей редакции:

«Группа «Транспортные средства и оборудование» исключает:

- оборудование автомобилей и прицепы автомобильные и тракторные, вагоны железнодорожные специализированные и переоборудованные, основным назначением которых является выполнение производственных или хозяйственно-бытовых функций, а не перевозка грузов и людей, (например, передвижные: электростанции, трансформаторные установки, мастерские, вагоны-лаборатории, диагностические установки, вагоны-дома, кухни, магазины, клубы, конторы и т.п.) (классифицируется в 122.940000).»

Ключевые слова: основные фонды, основные средства, материальные активы, нематериальные активы, здания, сооружения, машины и оборудование

(САС/ИУС № 1-2021)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ЖІКТЕУІШІ

ҚР МЖ 12-2009

НЕГІЗГІ ҚОРЛАР ЖІКТЕУІШІ

№ 2 ӨЗГЕРІС

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

ҚР МЖ 12-2009 «Негізгі қорлар жіктеуіші» №2 өзгеріс

Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті Төрағасының 2024 жылы «25» қарашадағы № 402-НҚ бұйрығымен бекітіліп, қолданысқа енгізілді.

Енгізілген күні 2025.01.01

1. Бөлім «8 Негізгі қорлар жіктеуіші»

142.279040 коды мынадай редакцияда жазылсын:

142.279040	Басқа топтамаларға енгізілмеген өзге де электр жабдықтары (электр магниттерді; муфталарды, электр магнитті ілініс пен тежегіштерді; электр магнитті көтергіш құралдарды; электр бөлшек үдеткіштерді; электр сигнал генераторлары, барлық түрдегі және мақсаттағы үздіксіз қорек көздері)		27.90.40
------------	--	--	----------

142.289200 коды жаңа редакцияда жазылсын:

142.289200	Тау-кен өнеркәсібіне арналған, карьерлерді қазу және құрылыс машиналары (мұнай-газ өндіру өнеркәсібінің машиналары мен жабдығын қоса алғанда)		28.92
------------	---	--	-------

150.252910 коды жаңа редакцияда жазылсын:

150.252910	Цистерналар, резервуарлар және өзге де металл контейнерлер (стационарлық емес резеңке маталы резервуарларын қоса алғанда)		25.29.1
------------	---	--	---------

4. 9-бөлім 122.120000 кодына түсіндірме жаңа редакцияда жазылсын:

«Резервуарлар, шұңқырлар және қоймалар

Осы класқа мыналар кіреді:

- резервуарлар мен қоймалар

- мұнай мен газға арналған резервуарлар

- цемент немесе басқа да құрғақ толтырғыштарға арналған шұңқырлар

(қоймалар)

- тоңазытқыш камералар және мамандандырылған қоймалар

- әртүрлі өнеркәсіп өнімдерін сақтау үшін пайдаланылатын ангарлар

- сұйықтықтар мен газдарды сақтауға арналған стационарлық резеңке

маталы резервуарлар.

Осы класқа мыналар кірмейді:

- ауыл шаруашылығында пайдаланылатын ауыл шаруашылық шұңқырлары және қойма ғимараттары (122.910000-де жіктеледі)
- су айдағыш мұнара (131.200000-де жіктеледі).

5. 9-бөлім 131.110000 кодына түсіндірме жаңа редакцияда жазылсын:

Магистральдық мұнай және газ құбырлары

Осы класқа мыналар кіреді:

- мұнай өнімдері (технологиялық мұнайды қоса алғанда) мен газды тасымалдау және жеткізуге арналған жер үсті, жер асты немесе су асты ұзын құбырлар

- химиялық және басқа да өнімдерге жер үсті, жер асты немесе су асты ұзын құбырлар

- сорғы станциялары

Осы класқа мыналар кірмейді:

- су құбырлары (131.120000, 131.220000-де жіктеледі)
- газбен жабдықтауға арналған қалалық желілер (131.210000-де жіктеледі)

- көмірсутекті терминалдар (132.430000-де жіктеледі)».

МСЖ 01.120

Түйін сөздер: негізгі қорлар, машиналар мен жабдықтар

ӘЗІРЛЕУШІ

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі

НАЦИОНАЛЬНЫЙ КЛАССИФИКАТОР РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ИЗМЕНЕНИЕ №2 к

НК РК 12-2009

КЛАССИФИКАТОР ОСНОВНЫХ ФОНДОВ

Издание официальное

**Комитет технического регулирования и метрологии
Министерства торговли и интеграции Республики Казахстан
(Госстандарт)**

Астана

Изменение № 2 к НК РК 12-2009 «Классификатор основных фондов»

Утверждено и введено в действие Приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии Министерства торговли и интеграции Республики Казахстан от «25» ноября 2024 года № 402-НК.

Дата введения 2025.01.01

1. Раздел «8 Классификатор основных фондов».

Код 142.279040 изложить в новой редакции:

142.279040	Электрооборудование прочее, не включенное в другие группировки (включая электромагниты; муфты, сцепления и тормоза электромагнитные; приспособления электромагнитные подъемные; ускорители частиц электрические; генераторы сигналов электрические, источники бесперебойного питания всех видов и назначений)		27.90.40
------------	---	--	----------

Код 142.289200 изложить в новой редакции:

142.289200	Машины для горнодобывающей промышленности, разработки карьеров и строительства (включая машины и оборудование нефтегазодобывающей промышленности)		28.92
------------	---	--	-------

Код 150.252910 изложить в новой редакции:

150.252910	Цистерны, резервуары и контейнеры металлические прочие (включая нестационарные резиноканевые резервуары)		25.29.1
------------	--	--	---------

4. Раздел 9 пояснение к коду 122.120000 изложить в новой редакции:

«Резервуары, силосы и склады

Этот класс включает:

- резервуары и хранилища
- резервуары для нефти и газа
- силосы (хранилища) для цемента или других сухих заполнителей
- холодильные камеры и специализированные склады
- ангары, используемые для хранения разного рода промышленной продукции
- стационарные резиноканевые резервуары для хранения жидкостей и газов.

Этот класс исключает:

Изменение №2 к НК РК 12-2009

- сельскохозяйственные силосы и здания складов, используемые в сельском хозяйстве (классифицируется в 122.910000)
- водонапорную башню (классифицируется в 131.200000)».

5. Раздел 9 пояснение к коду 131.110000 изложить в новой редакции:

«Магистральные нефте- и газопроводы

Этот класс включает:

- наземные, подземные или подводные трубопроводы большой протяженности для транспортировки и доставки нефтепродуктов (включая технологическую нефть) и газа,

- наземные, подземные или подводные трубопроводы большой протяженности для химических и других продуктов

- насосные станции

Этот класс исключает:

- водопроводы (классифицируется в 131.120000, 131.220000)

- городские линии для газоснабжения (классифицируется в 131.210000)

- углеводородные терминалы (классифицируется в 132.430000)».

МКС 01.120

Ключевые слова: основные фонды, машины и оборудования

РАЗРАБОТЧИК

Министерство энергетики Республики Казахстан

(САС/ИУС №12-2024)

Для заметок

Басуға _____ ж. қол қойылды Пішімі 60x84 1/16
Қағазы офсеттік. Қаріп түрі «KZ Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы _____ дана. Тапсырыс _____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Астана қаласы Орынбор көшесі, 11 үй,
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8 (7172) 240074